

ПРОСТОРНИ ПЛАН ГРАДА НОВОГ САДА

1. УВОД

1.1. Правни и плански основ за израду плана

Просторни план Града Новог Сада (у даљем тексту: план) израђен је на основу Одлуке о изради просторног плана Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 24/05 и 11/06).

Плански основ за израду плана је Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) који је утврдио дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији и дао смернице за израду просторних планова јединица локалне самоуправе.

Поред Просторног плана Србије, плански основ за израду овог плана, ради уважавања свих специфичности подручја, чине и Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 22/11), Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист АП Војводине", број 16/04), Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица – Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", бр. 69/03, 36/10, 102/10 и 17/11), Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац – Лозница ("Службени гласник РС", број 40/11), Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор – Нови Сад – Панчево – Београд – Смедерево – Јагоди-

на – Ниш) ("Службени гласник РС", број 19/11) и Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско-петроварадински рит" ("Службени лист АПВ" број 3/12).

1.2. Обухват плана

Планом је обухваћена територија Града Новог Сада коју чине подручја катастарских општина (у даљем тексту: КО) Нови Сад I, II, III и IV; КО Футог, КО Ветерник; КО Бегеч; КО Кисач; КО Руменка; КО Степановићево, КО Каћ; КО Ченеј; КО Будисава; КО Ковиљ; КО Петроварадин; КО Сремска Каменица; КО Буковац и КО Лединци.

План обухвата површину од 69.917,23 ha.

2. ПЛАНИРАНА НАМЕНА ПРОСТОРА

Начин уређења и развоја простора у обухвату плана, па у складу са тим и планирану намену површина, опредељују природне карактеристике и досадашњи начин коришћења земљишта. Земљиште ван границе грађевинских подручја насеља (у даљем тексту: атар) је изузетно квалитетно земљиште, у чијем билансу преовладава група чернозема (укупне површине око 45.454 ha), покрива готово целу површину лесне терасе и обухвата подручја катастарских општина Степановићево, Ченеј, Кисач, Руменка у целости и делове катастарских општина Нови Сад, Ветерник, Футог, Бегеч, Каћ, Будисава и Ковиљ.

Из ових разлога доминантно је учешће пољопривредног земљишта у планираној намени површина (63,05%). У северном делу Града већину тог простора чине њиве, док су у јужном делу Града то воћњаци и виноградни (1,4%, заједно са просторима намењеним викенд зонама).

Најјужнији део простора чине шуме Националног парка "Фрушка гора", Специјалног резервата природе Ковиљско-петроварадински рит, Парка природе Бегечка јама и шуме у форланду реке Дунав.

Специфичност у северном делу простора су салаши у КО Ченеј који се овим планом чувају, оставља се могућност уређења и изградње нових, уз усмеравајуће услове које овај план дефинише.

Шуме Националног парка "Фрушка гора" се чувају и уређују, и планира се рекултивација мајдана камена.

С обзиром да су за јужну, сремску страну карактеристичне зоне воћњака и винограда, као и викенд-зоне, овим планом утврђене су њихове границе и правила за уређење, а обухвати су дефинисани у односу на одлике

стања и могућност контролисаног развоја. Највећа викенд-зона северно од Дунава је викенд-зона Камењар и она се задржава у оквиру постојећих граница. За њу се овим планом дефинишу усмеравајућа правила уређења идентично као и за остале викенд-зоне у приобаљу Дунава, изван граница плана.

Целокупна површина атара, посебно у северном делу премрежена је коридорима инфраструктуре.

Посебно треба нагласити да се овим планом предвиђа изградња бране за потребе хидроенергетског и пловидбеног система (ХЕПС) "Беочин". Њена реализација битно ће утицати на приобални појас тако што ће, услед успора воде, повишеним нивоом бити угрожена сва подручја јужно од одбрамбеног насипа. Из овог разлога, намене које су у том појасу планиране, егзистираће до реализације бране. Након изградње, те површине ће бити преливане водом Дунава, изузев на делу Парка природе Бегечка јама, који у свим условима мора остати заштићен. Једино његов најјужнији део, у том случају, неће моћи да се обухвати одбраном.

Целокупан биланс овако описаних планираних намена презентован је у наредној табели.

Целокупан биланс овако описаних планираних намена презентован је у наредној табели.

Табела 1. Биланс површина у оквиру обухвата плана

НАМЕНА	Постојеће стање		План	
	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5
Пољопривредно земљиште	44.084,37	63,05	41.942,40	59,99
Шуме и шумско земљиште	6.254,41	8,95	6.775,49	9,69
Грађевинска подручја насеља, грађевинско земљиште у атару (гробља, радне зоне, турист. спорт. рекреативне површине, специјална намена)	16.261,25	23,26	17.115,37	24,48
Викенд зоне	285,88	0,42	433,27	0,62
Воћарско-виноградарске зоне	970,00	1,39	526,62	0,75
Воде и водно земљиште	1.049,45	1,50	1.929,26	2,76
Саобраћајна инфраструктура	527,22	0,75	658,72	0,94
Хидротехнички објекти	477,84	0,68	536,10	0,77
УКУПНО – Обухват плана	69.917,23	100,00	69.917,23	100,00

Из упоредног биланса постојеће и планиране намене површина јасно се уочава следеће:

- планирано пољопривредно земљиште умањено је за 3,06%;
- увећан је проценат шумовитости као последица планираних линеарних озелењавања дуж путева и канала;
- увећана је површина грађевинског земљишта за 1,22%;
- увећана је површина у обухвату викенд зона као последица затеченог стања, а умањен обухват воћарско-виноградарских зона.

Поред исказаних површина дефинисаних у складу са планираним наменама, од изузетног је значаја биланс површина дефинисаних по катастарским општинама и сумарно, којима се презентује учешће грађевинског земљишта и атара (Табела 2) у укупној површини КО.

Из приказаних нумеричких података види се да учешће грађевинског земљишта, које обухвата и грађевинска подручја насеља и грађевинско земљиште ван грађевинских подручја, износи 24,48% у укупном обухвату. Ово говори о веома рационално планираном начину коришћења простора, где се изузетно пажљиво планира грађевинско земљиште, ради очувања плодног земљишта које је необновљив ресурс.

Табела 2: Учешће грађевинског земљишта и атара у површини катастарских општина

Катастарске општине	Плодно		Неплодно		Укупно атар		Грађевинско		Укупно површина КО ha
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
	1	1/3	2	2/3	3	3/5	4	4/5	5
Бегеч	3743,55	91,10	365,67	8,90	4109,22	94,62	233,85	5,38	4343,07
Будисава	1107,66	95,72	49,49	4,28	1157,15	78,27	321,28	21,73	1478,43

Ветерник	693,95	82,63	145,83	17,37	839,78	43,27	1101,00	56,73	1940,78
Каћ	6020,82	91,91	530,14	8,09	6550,96	87,50	936,11	12,50	7487,07
Кисач	2403,57	94,68	135,10	5,32	2538,67	85,56	428,53	14,44	2967,20
Ковиљ	9359,29	93,04	699,99	6,96	10059,28	94,51	584,41	5,49	10643,69
Нови Сад I	0,00				0,00	0,00	1860,01	100,00	1860,01
Нови Сад II	0,00				0,00	0,00	1177,89	100,00	1177,89
Нови Сад III	64,11	97,91	1,37	2,09	65,48	2,12	3027,44	87,88	3092,92
Нови Сад IV	155,04	99,65	0,55	0,35	155,59	10,19	1371,81	89,81	1527,40
Руменка	2132,00	91,04	209,70	8,96	2341,70	82,92	482,19	17,08	2823,89
Степановићево	4171,21	94,22	255,98	5,78	4427,19	93,96	284,57	6,04	4711,76
Футог	6437,83	89,92	722,04	10,08	7159,87	85,99	1166,78	14,01	8326,65
Ченеј	7765,70	94,22	476,05	5,72	8241,75	95,71	369,41	4,29	8611,16
Буковац	1154,12	96,17	45,93	3,83	1200,05	86,27	191,00	13,73	1391,05
Лединци	1541,26	97,27	43,32	2,73	1584,58	83,66	309,42	16,34	1894,00
Петроварадин	575,04	98,01	11,70	1,99	586,74	22,64	2004,41	77,36	2591,15
Срем. Каменица	1781,77	99,88	2,08	0,12	1783,85	58,50	1265,26	41,50	3049,11
Укупно	49106,92	93,00	3694,94	7,01	52801,86	75,52	17115,37	24,48	69917,23

На простору атара, пољопривредно земљиште заузима око 60% површине или 41.942,40 ха.

У поређењу са Војводином, у обухвату плана (подаци исказани за целину, заједно са грађевинским подручјима за Нови Сад) показују да је на територији Града укупно око 71% пољопривредног земљишта, док је у Војводини сса 81%, али је степен шумовитости, захваљујући нарочито шумама Националног парка Фрушка гора знатно већи у Новом Саду (10%) него у Војводини (5%).

Табела 3: Упоредни биланс учешћа пољопривредног и шумског земљишта у општини Нови Сад – Град и у АП Војводини

	Нови Сад-Град површина (ха)	%	АП Војводина површина (ха)	%
Њиве	44867	64,17	1574477	73,10
Воћњаци	636	0,91	18578	0,86
Виногради	955	1,37	9952	0,46
Ливаде	437	0,63	40957	1,90
Пашњаци	2874	4,11	105329	4,89
Пољопривредно земљиште	49769	71,18	1749293	81,22
Шумско земљиште	7196	10,29	108267	5,03
Укупно	69917	100,00	2153724	100,00

Извор: Служба за катастар непокретности Нови Сад и Републички завод за статистику Србије, стање из 2008.

На подручју атара пошумљеност се углавном задржава, јер то налаже начин коришћења земљишта као последица његових природних одлика.

Нови засади планирани су дуж путних праваца и канала, што не утиче значајно на промену биланса.

Биланс шума и шумског земљишта исказан по катастарским општинама приказан је у наредној табели.

Табела 4: Биланс шумског земљишта у атару

КО	Шумско земљиште	% 1/2	Укупна површина КО
	1		2
Бегеч	593,78	13,67	4343,07
Будисава	3,39	0,23	1478,43
Ветерник	68,90	3,55	1940,78
Каћ	260,78	3,48	7487,07
Кисач	4,18	0,14	2967,20
Ковиљ	2122,16	19,94	10643,69
Нови Сад I			1860,01
Нови Сад II			1177,89
Нови Сад III	192,38	6,22	3092,92
Нови Сад IV	0,16	0,01	1527,40
Руменка	1,79	0,06	2823,89
Степановићево	4,38	0,09	4711,76
Футог	100,38	1,20	8326,65
Ченај	37,88	0,44	8611,16
Буковац	473,58	34,04	1391,05
Лединци	851,92	44,98	1894,00
Петроварадин	160,15	6,18	2591,15
Срем Каменица	1378,60	45,21	3049,11
Укупно	6254,41	8,94	69917,23

Извор: Служба за катастар непокретности Нови Сад, стање из 2008. године.

Биланс пољопривредног земљишта по културама у атару приказан је у наредној табели.

Табела 5: Биланс пољопривредног земљишта по културама у атару

КО	Пољопривредно земљиште																
	Обрадиво пољопривредно земљиште							Необрадиво пољопривредно земљиште									
	Њиве ha	%	Воњаци ha	%	Виногради ha	%	Ливаде ha	%	Укупно обрадиво ha	%	Пашњаци ha	%	Трстичи, Мочваре, bare ha	%	Укупно необрадиво ha	%	Родоривно zemlјite ha
	1	1/5	2	2/5	3	3/5	4	4/5	5	5/9	6	6/8	7	7/8	8	8/9	9
Бегеч	2480,36	98,95	23,69	0,95	2,67	0,11		0,00	2506,72	88,45	179,71	54,88	147,74	45,12	327,45	11,55	2834,17
Бдисава	1077,01	99,72	3,01	0,28		0,00		0,00	1080,02	96,58	38,29	100,00		0,00	38,29	3,42	1118,31
Ветерник	572,92	95,96	18,90	3,17	0,18	0,03	5,02	0,84	597,02	73,85	194,77	92,13	16,64	7,87	211,41	26,15	808,43
Каћ	5736,45	99,26	18,80	0,33	2,93	0,05	20,81	0,36	5778,99	95,28	348,00	72,68	78,17	27,32	286,16	4,72	6065,15
Кисач	2389,52	99,46	7,26	0,30	5,72	0,24		0,00	2402,50	99,42	9,92	70,60	4,13	29,40	14,05	0,58	2416,55
Ковиљ	6234,86	99,84	6,23	0,10	2,08	0,03	1,86	0,03	6245,03	92,37	271,27	52,56	244,82	47,44	516,09	7,63	6761,12
Нови САД I									0,00						0,00		0,00
Нови САД II									0,00						0,00		0,00
Нови САД III	70,61	98,22	1,28	1,78		0,00		0,00	71,89	71,04	3,81	13,00	25,49	87,00	29,30	28,96	101,19
Нови САД IV	192,09	98,06	3,33	1,70		0,00	0,47	0,24	195,89	97,25	5,53	100,00		0,00	5,53	2,75	201,42
Руменка	2180,67	99,43	12,33	0,56	0,28	0,01		0,00	2193,28	99,57	9,49	100,00		0,00	9,49	0,43	2202,77
Степановићево	4168,39	99,97	1,00	0,02	0,29	0,01		0,00	4169,68	99,32	28,72	100,00		0,00	28,72	0,68	4198,40
Футог	5998,72	98,24	10,19	0,17	2,50	0,04	94,72	1,55	6106,13	96,05	204,93	81,69	45,93	18,31	250,86	3,95	6356,99
Ченеј	758617	99,52	30,20	0,39	4,31	0,06	1,95	0,03	7622,63	98,11	146,31	99,70	0,44	0,30	146,75	1,89	7769,38
Буковац	377,89	82,85	16,63	3,65	49,47	10,85	12,10	2,65	456,09	66,38	229,71	99,44	1,29	0,56	231,00	33,62	687,09
Лединци	260,65	68,58	31,45	8,27	48,03	12,64	39,96	10,51	380,09	67,99	174,10	97,30	4,83	2,70	178,93	32,01	559,02
Петроварадин	68,06	24,57	37,31	13,47	117,74	42,51	53,84	19,44	276,95	66,62	48,27	34,78	90,50	65,22	138,77	33,38	415,72
Срем. Каменца	86,64	43,11	11,42	5,68	57,08	28,40	45,82	22,80	200,96	88,38	26,41	100,00		0,00	26,41	11,62	227,37
Укупно	39481,01	98,01	233,03	0,58	293,28	0,73	276,55	0,69	40283,87	93,98	1919,23	74,41	659,98	25,59	2579,21	6,02	42863,08

Извор: Служба за катастар непокретности Нови Сад, стање из 2008. године.

Природне одлике тла определиле су и начин коришћења земљишта, те је установљена и рејонизација пољопривредне производње, која се планом поштује, задржава у потпуности.

С обзиром на највеће учешће њива на бачкој страни ово подручје погодује ратарској производњи.

На сремској страни доминантан је узгој воћарских и виноградарских култура, те ово чини и два основна рејона у домену пољопривредне производње.

3. МРЕЖА НАСЕЉА, ДИСТРИБУЦИЈА СЛУЖБИ И ДЕЛАТНОСТИ

3.1. Мрежа насеља и јавних служби

3.1.1. Становништво

Пројекција демографског развоја планског подручја заснива се на следећим претпоставкама¹:

- полној структури живорођених: 105 дечака на 100 живорођених девојчица;
- фертилитету: пораст броја живорођене деце по једној жени са 1,55 у 2002. години на 2,10 у 2027. години – растући фертилитет;
- морталитету: пораст очекиваног трајања живота;
- миграцијама: смиривање миграционих токова;

- просечној величини домаћинства: смањење просечне величине домаћинства за око 0,1 члана на сваких десет година;

- одсуству катастрофа: у пројектованом периоду неће бити ратова, разорних земљотреса, епидемија и др.

Пројекција демографског развоја Града Новог Сада заснива се на претпоставци да ће у планском периоду, као резултат мера популационе политике и бржег економског развоја земље и планског подручја, бити остварен растући фертилитет.

Претпоставља се да ће у планском периоду миграциони токови и прилив становништва слабити, па ће се економски развој планског подручја заснивати на аутохтоном демографском расту и уз учешће дела радно способног становништва гравитационог окружења (дневне миграције). Овакве процене заснивају се на чињеницама да су демографски потенцијали окружења исцрпљени, а пракса и испољене тенденције у развијеним земљама указују да технолошки развој смањује потребу пресељења становништва у градске центре. Бржи демографски раст Града Новог Сада, који би се заснивао на већем приливу миграната из гравитационог окружења, утицао би на даље погоршавање неповољне демографске слике на подручју АП Војводине, што би имало трајно неповољне последице на развој.

Табела 6: Пројекција становништва Града Новог Сада по насељима у периоду до 2034. године - растући фертилитет

Насеље	Попис 2002.	Стање 2010	П р о ј е к ц и ј е – година				
			2014	2019.	2024	2029	2034
Бегеч	3.335	3.535	3.689	3.807	3.855	3.380	3.759
Будисава	3.825	4010	3.978	3.928	3.853	3.751	3.629
Буковац	3.585	4.109	4.180	4.242	4.250	4.199	4.095
Ветерник	18.626	16.949	18.428	19.770	20.628	20.999	20.907
Каћ	11.166	12.575	13.062	13.393	13.527	13.475	13.238
Кисач	5.471	5.576	5.493	5.426	5.333	5.202	5.039
Ковиљ	5.599	5.659	5.693	5.723	5.714	5.654	5.532
Лединци	1.641	1.917	2.036	2.135	2.183	2.183	2.142
Нови Сад	191.405	256.563	261.040	265.082	265.613	262.959	257.457
Петроварадин	13.973	16.880	17.506	18.095	18.335	18.282	17.811
Руменка	5.729	6.596	6.976	7.291	7.449	7.448	7.149
Ср Каменица	11.205	12.714	13.400	13.294	14.180	14.166	13.910
Ст Лединци	823	950	960	976	977	964	942
Степановићево	2.214	2.222	2.190	2.172	2.154	2.117	2.059
Футог	18.582	20.607	21.120	21.512	21.607	21.386	20.901
Ченеј	2.115	2.144	2.268	2.360	2.406	2.408	2.366
Нови Сад, Петроварадин, Ср. Каменица	216.583	286.157	291.944	297.096	298.122	295.346	289.262
Град	299.294	372.999	382.335	390.168	392.388	389.286	381.482

¹ Проф. др Б. Ђурђев: "Демографски развој Града Новог Сада", Нови Сад, 2009.

Према демографској пројекцији, у наредних двадесет пет година, укупно становништво Града Новог Сада повећаће се за око 4, 6%. Нови Сад, Петроварадин и Сремска Каменица као и Бегеч, Ветерник, Футог, Каћ, Лединци, Руменка и Ченеј оствариће минимални раст броја становника, док ће у насељима Будисава, Кисач, Ковиљ и Степановићево број становника стагнирати или ће се незнатно смањити.

Табела 7: Пројекција становништва Града по старосним групама и функционалним контингентима

Година	Старосне групе					Контингенти			
	1-3	4-6	7-14	15-18	19	Радни контингент	Старо становништво 65 и више	Остарело 80 и више	Женски фертилитет 15-49
2009	9.662	10.184	28.088	15.124	4.071	250.961	53.612	10.503	95.569
%	3,0	2,9	7,6	4,1	1,1	68,2	13,8	2,4	25,9
2014	12.398	11.108	28.695	14.838	3.800	251.157	60.090	11.571	94.229
%	3,2	2,9	7,9	3,9	1,0	65,7	15,7	3,0	24,6
2019.	11171	12.978	30.869	15.495	3.899	248.781	69.646	12.838	92.176
%	2,9	3,1	8,5	4,0	1,0	63,8	17,8	4,4	23,6
2024.	10.463	10.963	33.632	14.689	3.699	244.139	75.781	12.855	87.715
%	2,7	2,8	8,5	3,7	0,9	62,2	19,3	3,3	22,3
2029	10.373	10.454	30.302	17.609	4.694	240.761	79.706	15.160	82.020
%	2,7	2,7	7,8	4,5	1,2	61,8	20,5	3,9	21,0
2034	10.663	10.472	28.425	15.572	4.135	231.333	81.973	18.017	74.753
%	2,8	2,7	7,5	4,1	1,1	60,6	21,4	4,7	19,6

У планском периоду, предвиђа се незнатан пораст броја становника, али ће биолошки квалитет популације планског подручја, услед повећања учешћа старог становништва, бити све слабији. Према резултатима пројекције становништва, старо становништво на планском подручју повећаће се у периоду од 2010. до 2027. године за око 50% и чиниће око петину укупног становништва па ће се у планском периоду Град Нови Сад сучавати са све већим проблемима збрињавања старијег становништва.

Проблеми депопулације и старења становништва ублажаваће се мерама популационе политике, које ће утврђивати и спроводити држава, а Град Нови Сад ће у оквиру својих надлежности и могућности предузимати мере којима се стимулише рађање и раст наталитета, са циљем да се ублаже негативне тенденције демографског развоја.

Број домаћинстава у планском периоду повећаће се у свим насељима првенствено услед смањивања просечне величине домаћинства и све већег броја самачких домаћинстава. Претпоставља се да ће просечна величина домаћинства на планском подручју опадати за око 0, 1 члана на сваких десет година, тако да ће просечна величина домаћинства износити 2019. године 2,9 чланова; 2029. године 2,8 чланова; 2039. године 2,7 чланова по домаћинству.

3.1.2. Однос градских и сеоских насеља и функционално повезивање насеља и центра

Насеља на територији Града Новог Сада

Мрежу насеља у обухвату плана чине Нови Сад са Петроварадином и Сремском Каменицом, затим насеља са наглашеним урбаним карактеристикама Футог, Ветерник и Каћ и насеља: Бегеч, Будисава, Буковац, Ченеј, Кисач, Ковиљ, Руменка, Лединци, Стари Лединци и Степановићево.

Нови Сад

Нови Сад, поред београдске агломерације, представља градски центар највишег степена урбанизације у Републици Србији. Налази се на Дунаву, важној европској реци, скоро у централном делу Војводине, на важним друмским, железничким и водним коридорима (X, VII). Настао је од три самостална и у различитим временима настала насеља: на левој обали Дунава Нови Сад, Петроварадин и Сремска Каменица на десној обали, која су се временом физички, функционално и социјално интегрисала, стварајући јединствену целину (конурбацију). Нови Сад, осим што је административни

центар Града Новог Сада, центар је Јужнобачког округа и главни град АП Војводине, а према Просторном плану Републике Србије и центар функционалног урбаног подручја (ФУП) међународног значаја и један од кључних чинилаца развоја ширег гравитационог подручја.

Регионалним просторним планом АПВ, као важан генератор развоја АП Војводине истакнуто је подручје функционалног повезивања метрополитенских подручја Београда и Новог Сада, значајно са становишта њиховог положаја на раскршћу европских коридора X и VII, као и бољег позиционирања међу европским метрополитенским подручјима. На правцу Нови Сад – Београд већ је формиран урбани кластер са урбаним насељима Инђија, Рума, Стара Пазова, Панчево.

Развијеним садржајима, положајем и саобраћајним везама Нови Сад привлачи становништво функционалног и ширег гравитационог подручја па су услед тога веома изражене дневне миграције ка Новом Саду.

Насеља са наглашеним урбаним карактеристикама

Футог

Футог (20.600 ст.) је највеће и историјски гледано, једно од најзначајнијих насеља Града. Ово насеље, са наглашеним урбаним карактеристикама, некада седиште општине, сложене морфологије имало је континуалан развој и у току свог дугог постојања развијене функције. Развој млађег, али снажнијег насеља Новог Сада, које је преузело улогу центра, затим догађања за време и после Другог светског рата, успорили су и изменили развојне трендове Футога.

У складу са положајем у мрежи насеља, величином и развијеношћу функција, у Футогу се планира развој садржаја секундарног центра. Оваква улога Футога у мрежи насеља Града, као и потребе његовог бржег развоја, захтевају стварање ефикаснијих саобраћајних веза са Новим Садам и насељима из окружења.

Главна улица са мањим трговима и скверовима, као и постојећи државни пут I реда Нови Сад – Бачка Паланка са линијским и планираним новим центром, представљају квалитетне просторне услове за јачање Футога као секундарног центра.

Ветерник

Ветерник (17.000 ст.) је једно од најмлађих насеља у Граду и у групи насеља западно од Новог Сада има специфичан положај јер је смештено између грађевинских подручја Новог Сада и Футога. У морфологији насеља уочава се више целина које свеукупно одају утисак нарушене хармоније која је била обележје све до деведесетих година, када је услед бесправне изградње дошло до непланске организације простора. Тада се Ветерник преко подручја Адица спојио са Новим Садам са источне и са Футогом са западне стране.

Положај на важном путу, величина популације и близина Новог Сада, чине га привлачним за смештај нестамбених садржаја за задовољавање потреба сопственог становништва, али и за децентрализацију одређених

функција из Новог Сада. Његов развој се усмерава у правцу јачања урбаних карактеристика.

Каћ

Каћ (12.600 ст.) припада источној групи подунавских насеља, изграђен је на ивици лесне терасе која се одсеком спушта у алувијалну раван чиме је у великој мери предодређен његов просторни развој. Положај на важним саобраћајним правцима, близина Новог Сада и планирани простори за развој привреде, чине Каћ насељем са високим развојним потенцијалима.

У језгру насеља концентрисани су садржаји центра а изражена је и тенденција линеарног ширења дуж главне улице. Каћ се развија као насеље са наглашеним урбаним карактеристикама и као секундарни центар за Будисаву и Ковиљ.

Остала насеља

Бегеч

Бегеч (3.500 ст.) спада у западну групу подунавских насеља. Насеље има повољан положај на важној саобраћајници и приобаљу Дунава. Развој Бегеча заснива се на коришћењу приобаља и квалитетних природних и других услова за производњу хране.

Будисава

Будисава (4.000 ст.) припада групи источних насеља. Налази се на путу Нови Сад – Тител на железничкој прузи и у близини аутопута. Насеље није имало значајније бесправне изградње, па је углавном задржало раније формиране морфолошке карактеристике. Развој Будисаве засниваће се првенствено на интензивирању пољопривредне производње и предузетништва.

Ковиљ

Ковиљ (5.700 ст.) припада групи источних подунавских насеља, специфичне морфологије и једно је од најстаријих насеља у Граду. Настао је спајањем Доњег и Горњег Ковиља. Његова посебност, која је очувана захваљујући томе што није био место досељавања и већег обима стамбене изградње, је у традиционалном начину становања и природном окружењу које пружа изузетне погодности за туризам, спорт и рекреацију и др.

Руменка

Руменка (6.600 ст.) припада северној групи насеља. Њена ортогонална шема, карактеристична за плански настала насеља, нарушена је бесправном стамбеном изградњом. Близина Новог Сада, квалитетно пољопривредно земљиште, планирани простор за развој привреде на путу за Нови Сад, представљају основ за бржи развој овог насеља.

Кисач

Кисач (5.600 ст.) спада у северну групу насеља, насталих на лесној заравни. Кроз атар Кисача пролазе ау-

топут Е-75, пруга Београд – Суботица и канал Савино Село – Нови Сад. Концентрисани садржаји центра у различитим деловима насеља, повезани главном, најдужом улицом, дуж које се линеарно развијају нестамбени садржаји карактеришу насеље Кисач. Специфични садржаји општи изглед, уређеност и сачувани амбијент традиционалног (словачког) градитељства, као и традиција у пољопривредној производњи представљају развојни потенцијал насеља.

Степановићево

Степановићево (2.200 ст.) спада у групу најмањих и са Ветерником најмлађих насеља Града. Насеље је задржало све карактеристике аграрног насеља са приземним кућама чиме оставља утисак ненарушеног амбијента, што га издваја од осталих насеља Града. Периферан положај у односу на Нови Сад, мала популација, неразвијена привреда, чине да ово насеље углавном стагнира па се и његов даљи развој планира у правцу квалитетнијег задовољења потреба постојећег становништва.

Ченеј

Ченеј (2.100 ст.) мало, специфично насеље састоји се од делова у којима је концентрисана изградња (Село, Пејићеви салаши, Немановци) и салаши у атару. Не гравитира ни једном насељу осим Новом Саду и то преко државног пута I реда М22/1, на коме су лоцирани бројни нестамбени садржаји. Његове предности су у специфичности коју пружа могућност становања у мирном насељу, на великим парцелама и коришћењу салаша. Развој Ченеја планира се бржим развојем пољопривреде (органска храна) и туризма.

Буковац

Буковац (4.100 ст.) фрушкогорско насеље, налази се на северној падини Фрушке горе, у уској долини која се пружа у правцу север – југ. У новије време, изградњом дуж пута ка Петроварадину, ова два насеља су практично спојена. Буковац има предности близине Новог Сада, повољне природне услове, па се развија као типично приградско насеље.

Лединци

Лединци (2.000 ст.) мало фрушкогорско насеље, са специфичном морфологијом насталом као последица природних услова и начина просторног развоја. Изграђени су на тераси која се на око 60 m издиже изнад алувијалне равни Дунава. Развој Лединаца засниваће се на коришћењу природних услова и близини два центара (Нови Сад и Беоцин).

Стари Лединци

Стари Лединци (960 ст.) најмање насеље у Граду, смештено у уској долини Каменарског потока. Стари Лединци ће се развијати као приградско насеље, углавном у оквиру простора који сада користе с обзиром да се не планира пораст његове популације.

3.1.2.1. Функционални односи у мрежи насеља

Сва насеља планског подручја, без обзира на величину, развијеност и друге карактеристике, услед развијених функција централитета у Новом Саду, гравитирају Новом Саду. То генерише масовне дневне миграције дела становништва насеља ка Новом Саду, док су знатно мање развијене функционалне везе међу насељима, када неко од насеља привлачи становнике из других насеља због радних места, јавних служби, подручја рекреације, манифестација, природних вредности и др.

Положај насеља у односу на комуникације, како оне поред којих су настала, тако и оне из новијег доба, један су од најбитнијих фактора развоја.

У односу на саобраћајну повезаност, насеља се пишу на:

- насеља која могу да користе сва три вида саобраћаја, друмски, железнички и водни: Футог, Нови Сад, Лединци;
- насеља која користе друмски и железнички саобраћај: Ветерник, Кисач, Степановићево, Каћ, Будисава,
- насеља која користе друмски и водни саобраћај: Руменка, Бегеч;
- насеља која користе само друмски саобраћај: Ченеј, Ковиљ, Буковац.

Иако постоје могућности за коришћење појединих видова саобраћаја, становници насеља их не користе, било због неразвијености јавног превоза (нпр. водног), било због неповољног положаја терминала (железнички саобраћај, сем у Кисачу и Степановићеву, није погодан за дневне миграције). Осим тога треба узети у обзир и ранг и квалитет саобраћајница. Значајна предност је могућност алтернативних веза. У том погледу најповољније услове има северна и североисточна група насеља, па је њихов положај у односу на центре компензован добром повезаношћу. С обзиром на број веза (практично једну) и интензитет комуникација, Ветерник, Футог и Бегеч имају најнеповољније услове путовања ка центру.

На укупан развој насеља значајно утиче удаљеност од Новог Сада као центра гравитације. Осим Ветерника, чија је (званична) удаљеност испод 10 km, а фактички је физички интегрисан са Новим Садам, остала насеља се налазе у следећим групама:

- на удаљености 11 - 15 km друмским саобраћајем: Лединци, Стари Лединци Руменка, Каћ, Футог;
- на удаљености 16 - 20 km: Буковац, Ченеј, Будисава;
- на већој удаљености од 20 km: Бегеч, Кисач, Ковиљ, Степановићево.

Осим овог, егзактног, показатеља веома је битан функционални однос према централитету Новог Сада.

Поред насеља која су и сама била центар и чији значај опада са развојем Новог Сада (Футог), најспорији развој имају насеља на границама гравитационих подручја различитих центара (Бегеч, Степановићево) или насеља за која је Нови Сад накнадно постао центар (Ковиљ). За друга насеља која су старија од Новог Сада, с обзиром да се зависност од центра сводила на административну и верску функцију, промена центра гравитације није значајна.

Комуникативност самог насеља одређује се:

- привлачношћу самог насеља због привредних и других активности која превазилазе локални значај;
- положајем у групи насеља, када су насеља на путу ка центру, за становнике других насеља (Будисава, Каћ, Кисач, Руменка, Футог);

Међусобне везе насеља саобраћајницама које немају за циљ путовања у гравитациони центар, су неразвијене и недовољно коришћене па између Кисача и Ченеја углавном служе за везу са атарима, а веза Футога са насељима северне групе је по техничким карактеристикама неадекватна.

Саобраћајна повезаност насеља на територији Града побољшаваће се у планском периоду тако што ће се:

- проширити саобраћајнице на којима није остварен одговарајући ниво услуге;
- побољшати ниво и квалитет услуга у јавном превозу;
- укључити железница у јавни превоз путника приградских насеља (Каћ, Будисава, Степановићево, Кисач, Ветерник и Лединци)

У мрежи насеља издвајају се следеће групе:

- западна група насеља: Бегеч, Футог и Ветерник;
- северна група насеља: Степановићево, Кисач и Руменка. Насеље Ченеј које је у северном делу Града, упућено је директно и само на Нови Сад;
- источна група насеља: Ковилг, Будисава и Каћ;
- јужна група насеља: Лединци, Стари Лединци и Буковац, немају међусобних веза и упућена су директно на Нови Сад (Петроварадин и Сремску Каменицу).

Западна група насеља има површину катастарских општина од 13.108 ha, на овом простору живи око 41.000 становника а планира се повећање на око 44.000 до 2034. године. То је највећа група насеља и захваљујући положају, традицији, међусобној близини града, група насеља са највећим развојним потенцијалима.

Бегеч, Футог и Ветерник припадају групи јужно-подунавских насеља која су настала и развијала се на алувијалној тераси Дунава.

Пут Нови Сад - Бачка Паланка је за сада једина друмска комуникација - веза ових насеља са окружењем. Развојем насеља пут постепено добија карактеристике улице којом се одвија интензиван саобраћај. Поред дела сремских насеља (Лединаца и викенд насеља), који везу са Новим Садом остварују преко Сремске Каменице, ова група насеља има најтежу комуникацију са центром.

Простор који није предвиђен за изградњу (посебно стамбену изградњу) између грађевинских подручја Футога, Ветерника и Новог Сада, у дужем периоду нападнут је бесправном изградњом стамбених и викенд-објеката. Због тога се одустало од раније концепције према којој је простор између града и најближих насеља требало сачувати као пољопривредно земљиште, као и за развој садржаја регионалног и ширег значаја.

Легализацијом су обухваћени сви већи простори са изграђеним објектима, те се изван грађевинског подручја Ветерника налазе знатне површине на којима су

изграђени бесправни објекти. Таквом изградњом грађевинска подручја Новог Сада, Ветерника и Футога су практично спојена, те, према дефиницији "Хабитата" представљају Новосадску агломерацију.

Насеља Футог и Ветерник, као насеља са наглашеним урбаним функцијама, у даљем развоју, треба да добију низ заједничких садржаја, чиме би се умањила њихова упућеност на Нови Сад, односно дневне миграције учиниле вишесмерним. Исто тако и становници Бегеча би могли да део својих потреба задовољавају у оквиру ових насеља. Потенцијална (функционална) веза Бачки Петровац, Руменка - Футог, вероватно, припада некој од каснијих фаза развоја, као предуслов јачања улоге секундарног центра за насеља Града.

Приобаље ових насеља, низом планираних садржаја и својим природним вредностима, је потенцијал, који не би требало изгубити због појединачних интереса, односно нелегалног запоседања.

Северна група насеља има око 16.500 становника а планира се незнатно повећање на око 16.600 у 2034. години. Насеља располажу са 19.150 ha у катастарским општинама.

По свом географском положају насеља Руменка, Кисач и Степановићево припадају средишној групи насеља која су настала и развијала се на лесној тераси. Налазе се на путу Нови Сад - Врбас, који у делу кроз насеља представља њихове улице. Ченеј и Кисач имају могућност коришћења аутопута Е-75, али то са становишта гравитирања центру нема важности. Степановићево и Кисач се налазе на железничкој прузи, која за путнички приградски и међуградски саобраћај и могући развој привреде, има велики значај.

Погодност локације на Каналу Дунав – Тиса – Дунав, али недовољно искоришћену, има само Руменка. Канал се налази и у КО Кисач, који на њему има рекреациону и пољопривредну површину ("Ирмово").

Само је Руменка имала средње брз, док су Кисач и Степановићево, који уједно спадају и у етнички најчистија насеља у Граду, имала успорени раст. Степановићево при томе, спада у изразито мала насеља. Састав становништва и успорени развој су утицали на очување карактеристика кућа и организацију парцела и код Кисача укупан изглед уређених одржаваних насеља.

Насеља немају заједничких функција, осим могућности запошљавања уколико се развију радне зоне Кисача и Руменке. Кисач се, при томе, развија у целовито насеље са садржајима који задовољавају свакодневне потребе становника. За неке друге потребе дела популације (средње образовање, култура и сл.) ово насеље гравитира Бачком Петровцу или другим центрима са становништвом словачке националности.

Руменка спада у ред насеља у која је плански усмеравана стамбена изградња и привредне активности. Очекивани развој није остварен, али је изражена тенденција бесправне изградње дуж пута за Нови Сад. Појас уз пут Нови Сад - Руменка планиран је за развој привреде и реализација је у току.

С обзиром на специфичности насеља и положај Руменке у односу на град, у планирању развоја насеља нема елемената који указују на то да би неке садржаје

(осим привредних) требало развијати заједнички за групу насеља.

Ченеј је посебно насеље које је у потпуности упућено на Нови Сад. Саобраћајне везе има само преко магистралног пута Нови Сад - Суботица и атарских путева према Кисачу и Бачком Јарку.

Развојни потенцијали ових насеља су њихове посебности. Ченеј и Кисач имају услове за развој специфичних облика туризма (сеоског, са циљем упознавања одговарајућег начина живота, градитељског наслеђа, обичаја и сл.).

Руменка би квалитетније могла искористити погодности положаја на Каналу. За сада је она типично приградско насеље, скоро у потпуности оријентисано на Нови Сад.

Источна група насеља је друга по величини - има око 22.000 становника а планира се незнатан раст становника на око 22.400 до 2034. године. Катастарске општине имају површину од 19.613 ha.

Са Новим Садом и другим подручјима ова група насеља повезана је локалним, регионалним путевима и аутопутем. Будисава и Каћ имају могућност коришћења пруге у приградском и међуградском саобраћају, као и за развој привредних капацитета. Положај терминала умањује погодност коришћења овог вида саобраћаја.

Периферни положај Ковиља у Граду Новом Саду, потенциран је његовом оријентацијом у фази настајања и првобитног развоја, на Дунав, везу са Сремским Карловцима (скелом) и гравитацију ка Шајкашким насељима. Опадање значаја центара којима је првобитно гравитирао, удаљеност од Новог Сада, неповољни услови саобраћаја, све то је утицало на дугогодишњу стагнацију овог насеља. Аутопут није значајније ублажио негативне последице његовог положаја, а отежао је везу са атаром.

У послератном развоју, током целог периода, Ковиљ има незнатан раст броја становника, Будисава успорен али константан раст, док Каћ спада у групу насеља са бржим растом становништва и наглашеним урбаним карактеристикама које ће се даље развијати.

Ковиљ гравитира ка овим насељима, па део потреба становника Ковиља може бити задовољен унутар насеља Каћ и Будисава. Иако је најнеразвијеније насеље Ковиљ има специфичне вредности које представљају потенцијале развоја. Ту су рит, који има статус природног резервата, као и сачуване амбијенталне карактеристике у разним деловима насеља које могу бити искоришћене за туристичко-рекреативне намене. Ковиљ такође може представљати место становања као избор оног дела становништва које жели да живи на великим парцелама у аутентичном амбијенту, било да у њему поседује други стан, било да оснује стално пребивалиште.

Јужна група насеља има око 7.000 становника, а планира се незнатно повећање на око 7.200 у 2034. години. Ова насеља само условно представљају повезану групу. Буковац има веома посредне везе са Лединцима док се дуж пута практично спојио са Петроварадином.

Лединци и Стари Лединци су преко новосадских викенд зона (у КО Сремска Каменица), просторно интегрисани са делом града на сремској страни. Ова два насеља фактички припадају јужном делу новосадске

агломерације, која се према западу шири и на простор општине Беочин. Стари Лединци и Лединци су међусобно удаљени око 3,5 km. Између њих (дуж пута за Старе Лединце), постоји узак простор са бесправно изграђеним објектима, који је накнадно планиран за стамбену изградњу, што целом простору даје карактер урбанизованог подручја.

Слична тенденција постоји и у ширем простору Буковца.

До реализације Мишелука на коме су предвиђене различите активности и садржаји центра, Сремска Каменица и Петроварадин представљају примарне гравитационе центре за ова насеља.

Уколико се посматра искључиво подручје са изграђеним објектима, без обзира на њихов статус, може се закључити да постоји континуитет изградње дуж Дунава: од Петроварадина, Рибњака, Сремске Каменице, насеља "Боцке", Лединаца, Липарије, ка Беочину. У зависности од теренских услова и посебних ограничења (Национални парк, специјална намена) изражена је распрострањеност изградње у дубину Фрушке горе. Броју стално настањених на подручју јужне групе насеља треба прикључити и становнике који живе изван насеља, у викенд и виноградарским кућама. Тенденција претварања овог начина становања у стално становање планом је предвиђена и постепено се реализује.

Раст Буковца и Лединаца у целом послератном периоду подстицани су првенствено изузетним и, при том, разноликим природним условима.

Јужни део Града Новог Сада ће се веома различито развијати. Док Мишелук и Алибеговац могу примити веома различите садржаје који неће угрозити вредности амбијента, насеља Лединци и Стари Лединци ће бити претежно резиденцијална и то је њихова прворазредна улога.

3.1.3. Организација јавних служби

На планском подручју заступљени су сви нивои јавних служби, почев од основних услуга (основно образовање, основна здравствена заштита, смештај у предшколске установе и дневни центри), до услуга вишег ранга (средње образовање, више и високо образовање, болничка и специјализована здравствена заштита, одређени видови социјалне заштите осетљивих друштвених група, активности и услуге у области културе, као и активности спорта и рекреације) које користе становници функционалног подручја и шире.

Постоје могућности за задовољење потреба и остваривање интереса грађана из свих области и скоро свих нивоа јавних служби, али квалитет услуга, начин организације и доступност самим садржајима није увек на задовољавајућем нивоу. Просторна дистрибуција објеката, ниво и садржај јавних служби неуједначени су по насељима на територији Града.

Велики утицај на развој и просторну дистрибуцију делатности јавних служби имаће најављена социјално – економска децентрализација друштва у којој ће јединице локалне самоуправе добити већа овлашћења. Тиме ће се омогућити квалитетније, адекватно остваривање права грађана у односу на конкретне потребе и обележја локалне заједнице.

Планирани садржаји јавних служби на територији Града Новог Сада приказани су у следећим табелама:

Табела 8: Садржаји јавних служби по насељима

Насеље	Образовање					Здравствена заштита				
	Предшкол. установе	Основне школе	Средње школе	Високо - школске установе	Ученички, студентски домови	Амбуланта, здравствена станица	Дом здравља	Болница	Апотека	Ветеринарска станица
Бегеч	+	+				+			+	
Будисава	+	+				+			+	
Буковац	+	+				+			+	
Ветерник	+	+				+			+	
Каћ	+	+					+		+	
Кисач	+	+					+		+	
Ковиљ	+	+				+			+	+
Лединци	+	+				+			+	
Руменка	+	+				+			+	
Степановићево	+	+				+			+	
Футог	+	+	+		+		+		+	+
Ченеј	+	+				+			+	
град Нови Сад	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

* У Лединцима је планирана и подручна основна школа

Табела 9: Садржаји јавних служби по насељима

Насеље	Социјална заштита					Култура	
	Дневни центри	Комплекси за старе	Центар за социјални рад	Дом за децу и омладину ометену у развоју	Дом за децу без родитељског старања	Мулти-функционални простори	Библиотека
Бегеч	+					+	+
Будисава	+					+	+
Буковац	+					+	+
Ветерник	+			+		+	+
Каћ	+					+	+
Кисач	+					+	+
Ковиљ	+					+	+
Лединци	+					+	+
Руменка	+					+	+
Степановићево	+					+	+
Футог	+	+				+	+
Ченеј	+					+	+
Град Нови Сад	+	+	+		+	+	+

Образовање

Просторни развој и размештај делатности образовања реализоваће се спровођењем следећих активности:

- допуном мреже објеката предшколских установа и основних школа, као обавезних пратећих садржаја становања, на целој територији Града Новог Сада, према критеријуму прописаног обухвата и радијуса опслуживања, за постојеће и планиране стамбене зоне. За основне школе, мрежа се мора формирати према стандарду о раду школа у једној смени;
- обезбеђивањем услова за организовање рада у једној смени (целодневни боравак деце) у неколико основних школа, нарочито на ужем градском подручју, као подршка већ започетом преласку на европско радно време;
- збрињавањем деце јасленог узраста (од 6 месеци до 3 године) за уже градско подручје 30 – 40%, а за насеља 10 – 30%, у зависности од исказане потребе конкретне насеља. Обухват деце предшколског узраста, за уже градско подручје, је 100%, док на ширем подручју града, у насељима сеоског типа, може бити и 50%, уз обавезних 100% обухвата у години припреме за основну школу;
- приоритет у реализацији предшколских установа представљају комплекси планирани на подручјима: Детелинаре, Клисе, Адица, Новог насеља, Булевар ослобођења око Железничке станице, Петроварадина и Сремске Каменице, због евидентног недостатка постојећих капацитета на подручју града Новог Сада, односно на подручјима: Руменке, Ветерника, Футога, Бегеча, Каћа, Будисаве, Ковиља, Буковца и Лединаца;
- приоритет у реализацији основних школа представљају комплекси планирани на подручјима: Детелинаре, Клисе, Адица, Новог насеља, Петроварадина и Сремске Каменице, због евидентног недостатка постојећих капацитета ове врсте на подручју града Новог Сада, односно на подручјима Руменке, Футога, Бегеча и Каћа;
- допуном мреже средњих школа планирањем седам нових објеката распоређених у Новом Саду, Петроварадину и Сремској Каменици;
- побољшањем просторних услова за функционисање постојећих објеката васпитања и образовања, где за то постоје услови. То подразумева доградњу, надоградњу, адаптацију постојећих објеката, као и проширење постојећих комплекса;
- обезбеђењем одговарајућег специјализованог ђачког превоза за насеља мале густине насељености, у којима нема услова (за сада) за формирање основне школе (Немановци, Пејићеве салаше, Лединци са Старим Лединцима);
- проширењем постојећих комплекса намењених за високе школе струковних студија и Универзитет у складу са тренутним и будућим потребама корисника;
- дефинисањем локације за изградњу ученичког дома;
- проширењем постојећих (где за то постоје услови) и планирањем три нова студентска дома на ужем градском подручју, и једног студентског ресторана, као пратећег садржаја.

Култура

Град Нови Сад представља културни центар, чије институције културе, републичког, покрајинског и градског нивоа, користе становници функционалног подручја. Развој институција културе треба усмерити ка побољшању просторних услова за њихово функционисање и обезбедити услове за формирање нових простора за ову намену. Посебно треба стимулисати организовање институција културе и манифестација на локалном нивоу, прилагођених особеностима локалног становништва.

Реализација наведених циљева оствариће се следећим конкретним акцијама:

- активирањем постојећих објеката ове намене, тако што ће се адаптирати и прилагодити потребама локалне заједнице, или изградњом нових објеката. Подстицаће се самостално ангажовање месних заједница око организовања локалних културних манифестација и окупљања по различитим областима културног деловања;
- допуњавањем капацитета биоскопских сала на територији Града изградњом бар једног (у првој фази) објекта биоскопа са више пројекционих дворана. Локације за објекте овог типа треба тражити у центру града и деловима Новог Сада веће густине становања – Лимани, Ново насеље. Активирање постојећих и изградњу нових биоскопских сала у насељима планирати и реализовати у првој етапи планског периода;
- планирањем мултифункционалног објекта на подручју Новог Сада, у коме би био простор (сала) за приредбе, скупове, концерте, наступе мањих позоришних трупа и културно-уметничких друштава, у оквиру кога би се обезбедио и простор за програмске и друге активности различитих удружења и стручних друштава. Центар града је одговарајући простор у коме треба да се нађе један овакав објекат, али се наведени садржаји могу планирати и у другим деловима града. У оквиру поменутих, или као засебни објекти, треба да постоје простори за функционисање различитих програма и активности намењених деци и младима. Мултифункционални објекти са различитим врстама културних, образовних и социјалних програма планирани су и у оквиру појединачних насеља у складу са потребама корисника;
- у циљу одржавања различитих културних програма и манифестација, али и као простори трајно намењени садржајима културе, могу се адаптирати и уредити неки постојећи простори и објекти који су запуштени и тренутно се не користе, а просторно могу одговарати оваквој намени (на пример, реконструкција бивших индустријских објеката за потребе поменутих намена);
- планирањем недостајућег наменски грађеног концертног простора неопходног регионалном центру какав је Нови Сад;
- проналажењем одговарајућих површина за рад и развој установа културе, али и активирањем на прави начин репрезентативних и вредних простора у граду, сугерише се фаворизовање садржаја културе као основне намене објеката у старом језгру

Новог Сада, Петроварадина и Сремске Каменице, на Петроварадинској тврђави и у подграђу Тврђаве;

- развијањем посебне понуде из области културе у насељима са специфичним природним, културним и историјским обележјима (насеља Ковиљ, Кисач, Футог) и у деловима ужег градског подручја (Петроварадинска тврђава, Сремска Каменица) у циљу децентрализације садржаја културе;
- допуњавањем мреже огранака Градске библиотеке новим на ужем градском подручју - у Петроварадину и Сремској Каменици, још по једним, у Новом Саду и свакој месној заједници у којој не постоји. Просторе ове намене потребно је планирати и у оквиру свих појединачних насеља.

Здравство

Основни циљ развоја здравства на територији Града Новог Сада је остваривање доступности услугама ванболничке здравствене заштите, под сличним условима, на целој територији Града Новог Сада, и обезбеђење потребних капацитета болничке здравствене заштите за потребе Града, региона (+30%) и Покрајине (+15%).

У том циљу, у наредном периоду потребно је:

- изградити објекте Дома здравља “Нови Сад”, односно здравствене станице и амбуланте у насељима: Ветерник, Футог и Каћ, и на ужем градском подручју: Клиса, Адице, Телеп, Детелинара, Сајлово и Мишелук;
- допунити мрежу објеката Апотекарске установе “Нови Сад” у деловима Новог Сада који нису покривени овом мрежом: стари и нови део Детелинаре, Мали Београд-Велики рит, јужни Телеп и Адице, Подбара, Петроварадин и насеља Ветерник и Футог (уз планиране објекте Дома здравља);
- побољшати просторне услове на постојећим комплексима објеката Дома здравља (доградња, надоградња, адаптација);
- објекат Ортопедије у Сремској Каменици реконструисати и поново вратити у функцију;
- дефинисати простор за изградњу опште болнице на територији Новог Сада, у којој би се пружала само поликлиничка и стационарна здравствена заштита оболелих и повређених лица и пружала стручна помоћ Дому здравља на спровођењу мера примарне здравствене заштите, док би се високоспецијализоване службе и даље развијале у Клиничком центру и осталим високоспецијализованим установама;
- Завод за реуматизам развијати на комплексу Јодне бање, чији потенцијал треба искористити у здравствене и туристичке сврхе;
- искористити могућности комплекса у Сремској Каменици за даљи просторни развој института који су

у њему лоцирани, али и за изградњу нових специјализованих болница;

- допунити мрежу ветеринарских станица у складу са тренутним и будућим потребама у овој области.

Социјална заштита

На територији Града постоје све установе социјалне заштите које су неопходне да би се задовољиле потребе становника једног регионалног центра. Промене у структури становништва иду у правцу повећавања броја старог и остарелог становништва, док се број деце свих узраста константно смањује. Капацитети установа социјалне заштите за бригу о старима морају пратити потребе становништва, а видови социјалне заштите морају се прилагођавати специфичним потребама корисника.

Одговарајући просторни развој овог сектора јавних служби биће постигнут реализацијом следећих задатака:

- обезбеђењем локација за стационарне центре за старе на ужем градском подручју: Телеп, Клиса, Подбара, Сремска Каменица, Мишелук, и један (или два) локалитета у оквиру једне од група насеља – Руменка, Кисач, Степановићево, или Каћ, Будисава, Ковиљ;
- проширењем мреже клубова за одрасла и стара лица тако да цела територија Града буде равномерно покривена. У градском подручју планирати један клуб у свакој месној заједници (22 нова клуба), у Футогу и Ветернику по два (по један нови), док у осталим насељима треба планирати по један клуб (укупно 34 нова клуба). Ове клубове могуће је формирати и у оквиру дневних центара;
- развијањем алтернативних видова бриге за старе на целој територији Града, а посебно у насељима где је недостатак капацитета најизраженији, као што су: дневни центри за старе, заједнице становања старих људи, форме доживотног издржавања уз контролу надлежних служби, модификовани типови стационарних центара за старе и сл.;
- повећањем капацитета и побољшањем услова рада прихватилишта и прихватне станице за децу и омладину, у оквиру постојеће локације;
- подстицањем отварања установа социјалне заштите у приватном сектору, првенствено из области социјалне заштите старих лица, али и других облика и нивоа социјалне заштите.

Стандардни и специфични садржаји дефинисани су у мрежи са неопходним капацитетима и они ће се реализовати у државној надлежности, али у овом домену, у циљу побољшања квалитета и комфора услуга, пожељно је и учешће приватног сектора, у свакој појединачној области. Плански се, међутим, оно не може дефинисати било каквим показатељима, изузев што се условима за уређење и изградњу простора може створити погодан амбијент за њихов развој.

Табела 10: Организација мреже јавних служби Града Новог Сада према хијерархијском нивоу насеља, у сагласности са препорукама Просторног плана РС

Јавне службе	Хијерархијски ниво насеља				Напомена
	Регионални (фун. област)	обласни	општински	Насеље – локална заједница	
I - Социјална заштита					
1. Дневни центри				X	
2. Стационарни центри (комплекси за старе)			(X)	(X)	
3. Центри за социјални рад			X		
II - Образовање					
				X	Обухват 50-100%(и 10-30% за јаслени узраст) контингента у ПУ. Модели организације прилагођени локалним особеностима.
1. Предшколско образовање			X	X	Обухват 50-100%(и 10-30% за јаслени узраст) контингента у ПУ. Модели организације прилагођени локалним особеностима.
2а. Основно образовање I – IV разреда			X	X / XX	- подручна ОШ се организује на 2-3,5 хиљада становника, централна ОШ на 3-10 хиљада ст., односно око12%броја становника. - обавеза организованог превоза (школски аутобус) за дистанце преко 1500 m.
2б. Основно образовање V - VIII разреда			X	X	Обавеза организованог превоза (школски аутобус или јавни превоз) за дистанце преко 2500 m.
3. Средње образовање		X (K)	X(K)		Увођење приватних средњих школа специфичних профила и заната.
4. Више и високо образовање	(X)(K)	(X)K	(X)(K)		
5. Ученички и студентски домови	X	X	X		Обухват деце и студената који се школују ван места родитељског становања је најмање 50%. Локација дома у близини школе/ факултета, спортских и зелених површина, комплементарних садржаја.
III – Здравствена заштита					
1. Амбуланта, здравствена станица, мобилна здравствена служба				X	Гравитационо подручје до 1000 становника, у циљу обезбеђења примарне здравствене заштите свих становника.
2. Дом здравља			X	XX	До 10.000 становника зависно од густине насељености. Могућност приватне иницијативе и коришћења наменских јавних фондова.
3. (Општа) болница		X	(X)		
4. Апотеке			X	(X)	
5. Ветеринарске станице		X	(X)		
IV – Култура					
1. Мултифункционални простори / објекти различите врсте културних, образовних и социјалних програма			X	X	
2. Библиотеке и књижаре			X	(X)	

Објашњење знакова:

X - обавезно;

XX - ако се не може организovati у насељу, јер за то не постоје потребни услови (потенцијални број корисника, грађевински фондови и сл.), обавезно је обезбедити организовани превоз до суседног места у коме садржај постоји (школски аутобуси, јавни превоз, субвенционисане карте и сл.);

(X) - могуће ако постоји интерес и економска основа за организовање садржаја, било у оквиру јавног или приватног сектора власништва;

(K) - обавеза организовања комплементарног - пратећег садржаја који осигурава целовито задовољење потреба: на пример, ђачки или студентски домови, ђачке или студентске кухиње и ресторани, библиотеке са читаоницом и просторијама за учење и сл.;

Дефинисан је најнижи ниво обавезне организације садржаја, а за нивое изнад тога примена се подразумева.

Спорт и рекреација

Садржај из области спорта и рекреације, које припадају вишем рангу јавних служби, у највећој мери се планирају у граду Новом Саду, као центру функционалног урбаног подручја, док се у осталим насељима планирају углавном мањи спортско-рекреациони центри вишенаменског карактера и отворени уређени простори намењени за спорт и рекреацију.

Планирана мрежа спортско-рекреационих центара треба да обезбеди услове за развој врхунског спортског стваралаштва, одржавање спортских такмичења и масовније бављење свих слојева становништва спортом и рекреацијом. Планира се употпуњавање мреже недостајућим садржајима, равномернији просторни распоред и подизање нивоа спортске, школске и рекреативне инфраструктуре на виши ниво, тако да задовољава свакодневне потребе грађана. Постојеће спортске садржаје треба ревитализовати, завршити започете објекте и приступити реализацији нових садржаја.

У Новом Саду се планирају градски спортски центри, који задовољавају стандарде за одвијање савезних, међудржавних и међународних такмичења, специјализовани спортско-рекреациони центри, који доприносе обogaћивању спортског живота у граду презентацијом, популаризацијом и развојем специфичних спортских грана (центар за спортове на води, аква-парк са комплексима базена, центар за коњички спорт, тениски центар, стрелиште, аутодром, атлетска борилишта и слично), као и зонски спортски центри, који треба да задовоље потребе одређених делова града. Градски спортски центри својом величином, а првенствено садржајем и учешћем већег броја спортских дворана које су намењене првенствено врхунском спорту, и другим спортским дворанама које су намењене организованој и спонтаној рекреацији, представљају центре од ширег значаја. У зонским спортско-рекреационим центрима планира се изградња спортских дворана, спортских терена на отвореном и уређење зелених површина. У оквиру свих комплекса спортских центара планиране су спортске дворане и спортски терени на отвореном, са разноврсном понудом спортских садржаја (фудбалска игралишта, терени за кошарку и одбојку, тениски терени, базени, атлетска борилишта и др.), у функцији одржавања спортских манифестација, тренинга, припрема и такмичења спортиста, спортских школа, школских такмичења и спортских и рекреативних активности грађана.

У осталим насељима се планирају углавном мањи спортско-рекреациони центри вишенаменског карактера и отворени уређени простори намењени за спорт и рекреацију.

Планираном мрежом спортско-рекреационих центара на територији Града треба обезбедити површину од најмање 6,00 m² по становнику.

Планира се двоенаменско коришћење школских физкултурних сала. У оквиру сваке образовне установе, по могућности, изградити универзалну спортску дворану, према важећим нормативима и стандардима, тако да се она може користити и за спортска такмичења одговарајућег ранга и рекреацију.

У оквиру туристичко-спортско-рекреативне намене простора развијаће се специфични спортски објекти

који својим садржајем захтевају ангажовање већих површина, или пак специфичне локације везане за природне услове. У Новом Саду ове садржаје треба планирати у зони приобаља Дунава, у непосредној близини аутопута Е - 75 и на сремској страни града, на обронцима Фрушке горе – Алибеговац. У зони приобаља Новог Сада планира се изградња спортских и рекреативних садржаја, али се не планира изградња спортских хала које би својим димензијама доминирале у простору. Део простора првенствено је намењен за развој спортова на води (једриличарски клуб, кајак-кану клуб, веслачки клуб, ватерполо и др.). Развоју спортова на води доприноси и планирана веслачка стаза у каналу Шодрош, као и градска marina за потребе наутичара на улазу у канал Шодрош. У зони уз аутопут Е - 75 и на Алибеговцу могућа је изградња спортске хале и других спортско-рекреативних садржаја. У овим зонама је могућа реализација аква-парка, а у зони северно од аутопута Е – 75 могуће је лоцирање аутодрома. У насељима планирати просторе за туризам, спорт и рекреацију, као и у појасу приобаља.

Поред планираних спортских садржаја намењених за активну рекреацију, уређиваће се простори за спонтану рекреацију. Површине за рекреацију, која се одвија спонтано, планирају се у оквиру простора у којима доминира зеленило. Значајнији локалитети у Новом Саду су: Рибарско острво, Каменичка ада, простор од градске плаже Штранд до Каменара, простор на Алибеговцу и др., а у насељима: Ковиљски рит – Аркањ, Лединачко језеро и др. У овим зонама могу се планирати садржаји као што су: трим-стазе, дечија игралишта, шетне стазе, полигони за ролере и скејт борд, дечије картинг-стазе, отворени спортски терени за мале спортове и др.

Прецизне локације и садржаји објеката у просторима намењеним спорту и рекреацији, дефинисаће се плановима детаљније разраде.

3.2. Просторни развој и дистрибуција привредних делатности

3.2.1. Дистрибуција привредних делатности унутар насеља

Просторним или урбанистичким плановима планирани су простори за привредне делатности у Новом Саду и околним насељима. Привредни садржаји су смештени у радним зонама, на улазним правцима у град и насеља, затим на појединачним локалитетима у оквиру других функција или у оквиру парцела породичног становања.

За развој привреде у Новом Саду формиране су радне зоне, као и у насељима Футог, Руменка и Кисач. Урбанистичким плановима утврђени су простори за развој привреде и у осталим насељима Града, али њихова реализација или није или је делимично започета.

Простори намењени радним зонама у Новом Саду организовани су у седам заокружених просторних целина (радне зоне I до IV, радна зона "Римски шанчеви", радна зона "Исток" и радна зона "Запад") и опредељени су за развој секундарних и терцијарних делатности. Радна зона "Север III" опредељена је за развој луке и робно-транспортног, односно логистичког центра, а радну зону "Запад" треба оријентисати на реализацију

само терцијарног сектора компатибилног становању, да би се тај простор што боље инкорпорирао у околне садржаје.

Укупна површина намењена пословним садржајима у радним зонама износи 1761,9 ха. У радним зонама, постоје значајне резерве за развој привреде, како у слободним неизграђеним површинама, тако и у постојећим комплексима. За реализацију планираних пословних садржаја неопходно је значајно улагање у инфраструктуру.

Радна зона у Футогу, површине 27 ха, једна је од зона у насељима у којој је реализација започета. Од укупне површине слободно је још око 14 ха. За даљу реализацију потребно је изградити примарну комуналну и саобраћајну инфраструктуру.

Радна зона у Руменки, од укупно 31 ха, има слободно око 11 ха. Слободан простор је у приватном коришћењу за који је неопходно изградити примарну инфраструктурну мрежу.

Радна зона у Кисачу је површине 28,45 ха, од чега је заузето око 9,61 ха. Зона је опремљена водоводом, електричном енергијом и гасом.

Радна зона у Ветернику планирана је на 75 ха, уз железничку пругу. Реализација још није започета. Инфраструктурно је неопремљена, али изградњом и опремањем дела насеља које гравитира зони створили би се услови за њено опремање, односно за почетак реализације.

У насељу Ковиљ планирана је радна зона у северном делу насеља на површини од 76 ха, намењена за смештај привредних делатности које су атрактивне за пословање уз аутопут. Зона није инфраструктурно опремљена.

Грађевинско подручје изван насеља Каћ планирано је за радну зону и то северно и јужно од државног пута I реда М-7, те у зони северно од аутопута Е-75. Планиране радне зоне у грађевинском подручју изван насеља заузимају површину од око 124,0 ха.

У зони државног пута М-7 планиране су две површине у функцији радне зоне. Површина јужно од овог путног правца и заузима 29,50 ха. Северно од пута М-7 планирана је површина од 49,0 ха намењена за радну зону. Простор намењен реализацији пословних садржаја у зони аутопута Е-75 заузима 45,50 ха.

Повољан положај у односу на Нови Сад представља значајну развојну предност, јер близина развијене средине отвара могућности за брже запошљавање радно способног становништва, па ће и у планском периоду део становништва Каћа радити у Новом Саду (тзв. "дневни мигранти"), а близина релативно великог тржишта, подстицајно ће утицати и на развој радних активности.

Поред радних зона у оквиру града и насеља, планирани су и други простори за развој привредних делатности. У граду су то, пре свега, улазни правци у град на којима су планирани простори за развој првенствено терцијарних делатности и производног занатства. С обзиром да се налазе уз најважније путне правце, да су опремљени или имају могућност прикључења на инфраструктуру, повољни су за развој предузетништва.

На просторима намењеним пословању на улазним правцима, који заузимају око 577 ха, значајна реализа-

ција остварена је на Руменачком улазном правцу, Ветерничком и Темеринском правцу. У зони Зрењанинског правца значајније је учешће започетих од реализованих површина, јер је реализација зависна од изградње инфраструктуре.

У зони аутопута Е-75 се очекује значајна реализација, по усвајању предложених урбанистичких планова и реализацији сервисне саобраћајнице уз аутопут. Простор намењен пословању уз Градско гробље, као део Руменачког улазног правца, моћи ће да се реализује после доношења планске документације и реализације бар дела планираних саобраћајница и пратеће инфраструктуре.

Изградњом градске магистрале (продужетак Булевар Европе), створиће се услови за реализацију планираних површина на овом делу улазних праваца.

Осим у просторима радних зона и на улазним правцима у град, веома је значајно учешће пословних садржаја у зонама градских центара. Пословни садржаји у централним градским функцијама присутни су у виду административних и комерцијалних садржаја, различитих врста трговачких и угоститељских објеката. Ова врста пословања ће се и даље развијати на овим просторима.

Већи привредни комплекси налазе се и у различитим деловима града од којих део не испуњава локационе критеријуме (организационе, еколошке и друге). Привредни комплекси који треба да се ослободе или пресеље на нове локалитете су: "Бродоградилште Нови Сад" д.о.о., ДП ДЕС Нови Сад, "Вагар" и "Електропорцелан".

Поред радних зона, планирани су простори за пословање и у насељима, у оквиру и ван грађевинских подручја насеља, с тим што су у грађевинском подручју то углавном терцијарне делатности, а у атару делатности везане за пољопривреду и сточарство.

У насељу Ветерник, поред радне зоне, планира се неколико локалитета, укупне површине око 20 ха, а очекује се да ће се добар део услужних делатности развијати у оквиру породичног становања, а највише у зони дуж Новосадског пута и улице Иве Лоле Рибара.

Ван радне зоне у Футогу постоје два већа комплекса: "АСКО ВИДАК" и "Арома" (укупно око 30 ха) и један број планираних локалитета укупне површине око 29 ха. Један део ових површина (уз Железничку улицу) намењен је становању.

У грађевинском подручју Руменке, поред радне зоне и економије (4,55 ха), за привредне делатности планира се још око 3,75 ха.

Уз државни пут II реда Р-102, на делу између Новог Сада и Руменке, планирају се садржаји у функцији привреде и пољопривреде северно и јужно од планиране регулације. Овај простор планиран је тако да заузима око 68 ха који припада атару насеља Руменка и око 32 ха у северозападном делу Футошког атара. Простор је продужетак улазног правца у град из смера Руменке, а реализацијом државног пута I реда М-7 Нови Сад - Бачка Паланка, простор ће се повезати са аутопутем Е-75 Суботица - Београд.

Кисач, поред радне зоне, у оквиру становања има мање радне просторе, а планиране су површине уз Змајевачки пут и простор Ловачке задруге површине око 4 ха.

У Степановићеву се планира простор за производњу и складишта величине 13,37 ха, од чега је један део реализован (млин "Кулић" око 3 ха).

У насељу Бегеч, уз пут Нови Сад – Бачка Паланка, планиран је и делимично реализован простор за радне активности заједно са становањем, површине 7,86 ха.

У Каћу, уз планиране радне зоне, постоји више локалитета намењених за радне активности, укупне површине 16,51 ха. Други мањи пословни простори и даље ће се развијати у делу породичног становања на самосталним или заједничким парцелама.

У оквиру насеља Будисава планирано је више локалитета намењених пословању укупне површине око 11 ха. Ови локалитети су једним делом у фази реализације, а локалитет бивше циглане је слободан.

У насељу Ковиљ планирана је радна зона поред аутопута, површине 76 ха. Поред ове радне зоне, у североисточном делу насеља, планиран је простор од 2,34 ха за терцијарне делатности, посебно за трговину и услуге, у оквиру мешовите зоне заједно са становањем.

На Ченеју постоји радни простор Земљорадничке задруге, површине 2 ха, а планирани су и други пословни садржаји у оквиру становања дуж државног пута М-22/1 и у продужетку Партизанске улице, односно планира се постепено формирање радне зоне од максимално 88 ха дуж 2,2 km дугог локалног "косог" пута, којим се скреће са државног пута I реда М- 22/1 и улази у насеље.

У насељу Буковац, дуж пута за Петроварадин, планирана су два локалитета са пословном наменом и то за услужно и производно занатство у комбинацији са становањем и за привредне делатности (секундарни и терцијарни сектор) укупне површине 8,82 ха.

Радна зона у Лединцима није формирана али је одређена површина од 0,95 ха између потока, Фрушкогорске улице и Пута Каменолом - Старо село, за развој привредних делатности секундарног и терцијарног сектора, на којој би требало да се лоцирају еколошки чисти погони. У северном делу насеља дуж Дунавског пута и Фрушкогорске улице планира се простор мешовите намене за становање са радним активностима на укупној површини од 4,73 ха.

Простор ван грађевинских подручја насеља је највећим делом под пољопривредним културама, затим шумама, ливадама, утринама, трстицима и рибњацима, а ту су и локалитети економија, радионица и гаража за механизацију, салаша, мале и велике фарме, као и Институт за ратарство и повртарство који је у склопу Пољопривредног факултета у Новом Саду.

Садржаји ван насеља који представљају грађевинско земљиште намењено привредним делатностима су: фарма јунади "Планта" у северном делу атара Футога и стара "Кудељара" на западној граници атара; комплекс "Ирмово" на самом југу атара Степановићава; економска дворишта у атару Ченеја и то уз западну границу насеља и на крајњем северном делу атара, као и у јужном делу где се налази Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, живинарска фарма и вашариште лоцирани на западном улазу у Будисаву.

У атару ће се задржати сви набројани садржаји и намене, уз дефинисане услове и правила уређења и

грађења, а могу се градити и други објекти уколико су у функцији пољопривредне производње.

3.2.2. Просторна дистрибуција и организација пољопривреде

Основни циљ управљања просторним размештајем и организацијом пољопривредне производње на територији Града јесте стварање високо продуктивне, тржишно конкурентне, одрживе пољопривреде, засноване на ефикасној валоризацији природних и других погодности.

Пољопривреда има велики значај и високо учешће у привреди планског подручја и представља изузетан развојни потенцијал, пре свега због великих површина плодног земљишта, повољне климе, водних ресурса, традиције и других повољности које ово подручје поседује, а који га чине погодним за развој интензивне, тржишно конкурентне пољопривредне производње.

Површина атара планског подручја износи око 53 хиљаде хектара од којих је око 42 хиљаде, или око 79% пољопривредно земљиште. Учешће пољопривредног земљишта I - IV класе у пољопривредном земљишту износи око 98,4%, а пољопривредног земљишта I и II класе око 73%, што указује на високе производне потенцијале пољопривредног земљишта планског подручја.

Ограничавајући природни фактори јављају се првенствено у повременом јављању високих подземних вода и могућности појаве екстремно неповољних климатских фактора.

Према оствареним ефектима, пољопривредна производња на планском подручју је знатно испод реалних производних могућности подручја, што је последица ниског нивоа укупне привредне развијености и недовољне искоришћености производних ресурса. На подручју Града и поред веома повољних услова, свега око две хиљаде хектара, или око 5 % обухваћено је пољуприонарним системима за наводњавање.

Према природним погодностима, традицији и другим условима за организовање пољопривредне производње, планско подручје се може поделити на два основна пољопривредна рејона:

- бачки рејон који обухвата бачки, равничарски део планског подручја, који карактерише ратарско-повртарска производња, заснована на изузетно квалитетном пољопривредном земљишту и сточарска производња;
- сремски рејон који обухвата сремски, брдски део планског подручја, који карактерише воћарско-виноградска производња.

У оквиру бачког рејона формиране су мање просторне целине са карактеристичном пољопривредном производњом. Тако подручја Футога, Бегеча и Кисача све више постају подручја са високим учешћем повртарске производње са високо заступљеним и препознатљивим појединим повртарским производима (Футог - купус и кромпир, Бегеч - шаргарепа, Кисач - органска производња). Овакво усмерена пољопривредна производња, заснована на квалитетним природним условима, традицији и тржишту биће стимулирана и развијана и у планском периоду.

Остала подручја на бачкој страни углавном су оријентисана на ратарску производњу (кукуруз, пшеница, индустријско биље) и у нешто мањој мери на повртарство и воћарство. Сточарска производња и поред повољних природних услова није довољно заступљена, па је повећање учешћа сточарства у укупној пољопривредној производњи један од приоритета развоја пољопривреде у планском периоду.

Воћарско-виноградска производња, за коју постоје повољни услови пре свега на сремској страни недовољно је заступљена, првенствено због уситњености поседа, недовољно стимулативних мера, старења становништва и сл.

Прилагођавање пољопривреде тржишним условима довешће до обједињавања земљишта и повећања просечне величине поседа. Изградњом система за наводњавање створиће се услови за висок пораст ратарско-повртарске производње који ће бити праћен и одговарајућим растом сточарства.

Основни стратешки приоритети развоја пољопривреде Града у планском периоду су:

- јачање конкурентности;
- одрживо коришћење пољопривредног земљишта и заштита природних ресурса;
- развој пољопривредне инфраструктуре и пратећих делатности.

Усмеравање просторног развоја пољопривреде на планском подручју засниваће се на:

- утврђеним агроеколошким погодностима атара за одређену врсту пољопривредне производње;
- праћењу захтева тржишта и развоју и унапређењу маркетинга;
- стимулисању производње органске хране.

3.2.3. Просторни развој туризма

Просторним планом Републике Србије, Стратегијом развоја туризма и Маркетинг стратегијом туризма Војводине, Војводина је одређена као један од четири туристичка кластера земље, а Нови Сад као релативно афирмисана туристичка дестинација од међународног значаја са највишом оценом атрактивности.

У складу са потенцијалима подручја и ФУП-а, Нови Сад треба да развије различите туристичке производе, те да буде генератор развоја туризма у Војводини.

Туристички потенцијали

Подручје Новог Сада чине три туристичка подручја: бачки део – лева обала Дунава, Дунав, сремски део – десна обала Дунава.

Лева обала Дунава

Највећи део града је смештен на бачкој страни у типично равничарском амбијенту. Старо градско језгро у којем су смештене све важније институције, пешачке зоне, тргови, споменици, верски објекти, продавнице, ресторани, али и грађевине од којих велик број има на-

ционални значај, чини да Нови Сад може да развије градски туризам (city break) који све више добија на популарности.

Градски одмор је модеран туристички производ заснован на различитим интересовањима и мотивима који су везани за град и живот у њему. Овај туристички производ представља комбинацију културних, забавних и рекреативних садржаја. Како је боравак у граду ограничен на неколико дана, туристи желе да до градске дестинације стигну брзо и комфорно, те би изградња путничког аеродрома била додатна погодност.

Један од честих мотива домаћих и иностраних туриста за долазак у град су пословне активности, семинари и конференције, привредне манифестације и сајмови. Пословни туризам је веома исплатив туристички производ, а према неким подацима чак 40% пословних гостију се касније враћа на одмор у приватном аранжману. Током дугогодишње изолације наше земље, пословни туризам је живео од посета домаћих туриста. Међутим у последњих неколико година, укључивањем наше земље у европске токове, је добио нову шансу за развој. Путници који долазе због посла обично одседају у хотелима виших категорија који у свом саставу имају модерно опремљене конференцијске сале и центре.² Оснивањем конференцијског бироа, град би се боље повезао са организаторима оваквих и сличних дешавања и привукао већи број ове врсте туриста те повећао укупну туристичку посету.

Подаци којима располаже Туристичка организација Србије указују да су манифестације главни фактор који привлачи стране туристе у нашу земљу. У Новом Саду се током године организује велики број веома различитих приредби, а најпосећеније су Музички фестивал "Exit", Пољопривредни сајам, Стеријино позорје, Новосадски маратон, бројна спортска такмичења. У зависности од типа манифестације, захтеви њених посетилаца и учесника су у погледу смештаја и пропратних садржаја веома различити.

Велики значај треба дати развоју здравственог туризма у свим његовим варијантама. Здравствени туризам, поред лечења, подразумева боравак у бањама, лечилиштима и рехабилитационим центрима. Лечилиште Јодна бања, у чијем саставу је центар за физикалну медицину и рехабилитацију, може да постане модеран бањски центар уколико би се запуштени капацитети ревитализовали.

Резултати анкете која је спроведена за потребе израде Маркетинг стратегије туризма Војводине, су показали да се салаши већ дуже време препознају као туристички бренд регије. У равничарском залеђу града смештен је велик број салаша, од којих је десетак преуређено у угоститељске објекте. У њима се, у типичном амбијенту, нуде традиционални специјалитети, а посетиоцима је омогућено да се забаве обављајући послове који су некада били део свакодневног салашарског живота. Међутим, развој руралног туризма треба схватити шире. Насеља на бачкој страни су стара једнако колико и град, веома разноликог етничког састава, обичаја и локалних светковина, са традицијом неговања

² Сви новосадски хотели са четири и пет звездица су опремљени конференцијским салама за потребе својих гостију. Веће конференцијске сале се налазе у Мастер центру, згради НИС-а и СПЦ Војводина.

старих заната. Углавном су смештена близу водотокова и шума, тако да постоји могућност да се усмере на развој ловног и риболовног туризма.

Стимулацијом развоја руралног туризма, побољшао би се животни стандард пољопривредног становништва, а врло је извесно да би се тако задржао и одређени број младог и радно способног становништва у овим насељима.

Дунав

Са становништва речног и спортског туризма ток Дунава код Новог Сада, односно његово приобаље је идеална целина.

Специјални резерват природе Ковиљско-петроварадински рит и резерват природе Бегечка јама су посебне вредности овог дела тока Дунава, а уз Раковачки и Петроварадински дунавац, Шодрош, сектор код Субића чине праву оазу за развој ловног и риболовног туризма, као и разноврсне дневне активности (фото-сафари, посматрање птица, спортови на води).

Развој наутичког туризма је један од приоритета у свим подунавским земљама, посебно након изградње канала који га спаја са Мајном и Рајном. Од 2005. до краја 2009. године, у две градске луке је пристало око 1200 бродова са преко 140.000 туриста. Поред главних, у Новом Саду постоји и девет малих пристана предвиђених за мање бродове и једрилице. Даљи развој овог туристичког производа захтева изградњу модерне и опремљене марине са зимовником, те уређење обале и плажа.

Изградњом бициклическе стазе дуж тока Дунава, у оквиру пројекта "Дунавска бициклическа рута", Нови Сад се позиционирао на европској карти бициклическог туризма. Осим одговарајуће сигнализације, неопходно је изградити пратеће садржаје, места за одмор и освежење.

Десна обала Дунава – сремски део

Десном обалом доминира Петроварадинска тврђава која се одувек сматра симболом Новог Сада. У њеном саставу се налазе Академија уметности, Музеј града, Планетаријум, велики број уметничких атељеа, хотел, кафеи и ресторани, те је она незаобилазна тачка заустављања туриста различитих афинитета и интересовања. Подграђе тврђаве је веома атрактивно, а његовим уређењем, део Петроварадина уз обалу би постао значајна туристичка зона.

Сремска Каменица је незаобилазан локалитет за школске екскурзије. Поред родне куће Јована Јовановића Змаја ту је и Каменички парк који има изузетне потенцијале за развој спортског и рекреативног туризма.

Непосредна близина Фрушке горе обогаћује туристичку понуду Града. Ову планину одликују благе падине, богата хидрографска мрежа (велики број потока, бара, вештачких језера) а насељавају је многе ретке и заштићене биљне и животињске врсте. Све то погодује развоју различитих облика туризма: излетничког, научног, еко туризма, али и разноврсних спортских активности (бициклизам, планинарење, лов, пешачење...)

Посебан културно историјски значај има 16 фрушкогорских манастира, а захваљујући њиховом распореду и доброј међусобној повезаности створена је добра основа за организацију тематских тура и излета.

Имајући у виду природне и антропогене потенцијале за развој туризма, постојеће капацитете за његову реализацију и тежњу Новог Сада да се развије у модеран и значајан туристички центар региона, неопходна су даља улагања у туристичку инфра и супраструктуру.

Новом Саду, пре свега, недостају:

- модерна и опремљена marina са свим пратећим садржајима (специјализованим продавницама, сервисима, бензинском пумпом);
- хотел који припада неком од светски познатих хотелских ланаца;
- више хотелских капацитета категоризованих са четири звездице;
- камп са свим пратећим садржајима;
- путнички аеродром одговарајућег капацитета и намене;
- тематски парк едукативног или забавног карактера;
- специјализовано паркиралиште за туристичке аутобусе;
- јавни тоалети и чесме са пијаћом водом, посебно на туристички атрактивним локалитетима.

Сви ови садржаји су планирани.

Такође, било би препоручљиво обновити планинарске домове и смештајне капацитете за ловце.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

4.1. Саобраћајна инфраструктура

Реализовани саобраћајни систем на планском подручју представља основу будућег саобраћајног система Града Новог Сада, односно, саобраћајног система Покрајине и Републике Србије. Кроз Град Нови Сад пролазе саобраћајни коридори важни за функционисање не само Града Новог Сада већ и ширег региона, односно Републике Србије па самим тим и Покрајине Војводине што је и дефинисано Просторним планом Републике Србије. У складу са тим планира се просторни развој саобраћаја у Граду Новом Саду.

4.1.1. Друмски саобраћај

С обзиром да друмски саобраћајни подсистем представља основни потенцијал будућег развоја Града Новог Сада, планира се следеће:

- Изградња аутопута Е-75 (М-22)³ на територији Града Новог Сада у пуном профилу аутопута са припадајућим сервисним саобраћајницама;
- Изградња на траси бившег Жежељевог моста као део државног пута М-22/1;

³ Нова категоризација државних путева утврђена Уредбом о категоризацији државних путева ("Службени гласник РС", број 14/12), представљена је на графичком приказу "Мрежа насеља и саобраћај".

- Изградња државног пута I реда М-21 у складу са Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац – Лозница (“Службени гласник РС”, број 40/11);
- Активности на реализацији реконструкције и изградње постојећег државног пута М-7 Нови Сад - Зрењанин и активности на реализацији изградње планираног државног пута I реда од Зрењанина до државне границе према Темишвару, односно његово повезивање са путем М-21. Ово је уједно и део обилазнице око Петроварадина која ће се налазити у југоисточном делу града и која ће повезивати државне путеве I реда М-21 и М-22/1, а изградњом моста преко Дунава и аутопут Е-75 (М-22) и државни пут I реда М-7 код Каћа. Овим ће се остварити најбржа веза ка Зрењанину и даље ка Темишвару. Изградњом ове саобраћајнице усмериће се транзитни саобраћај поменутих државних путева ван Петроварадина, чиме ће се знатно растеретити државни путеви I реда М-7 и М-22/1 кроз градско подручје који овим постају општински путеви (улице Рачког, Прерадовићева и Рељковићева).
- Просторним планом подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године (“Службени лист АПВ”, број 16/04) планира се изградња тунела испод Иришког венца, па се такво решење прихвата и овим планом. Пут кроз будући тунел постаје државни пут I реда М-21, а постојећи пут од Парагова до Иришког венца постаје општински пут;
- Планирана обилазница око Бегеча, Футога и Ветерника представља трасу планираног државног пут М-7 која се налази северозападно од насеља Бегеч и паралелна је са јужном страном коридора железничке пруге Нови Сад-Богојево. Обилазница се затим укршта са постојећим државним путем Р-102, Каналом ДТД, међународном железничком пругом Е-85 и везује на сервисне саобраћајнице аутопута Е-75. Ова обилазница планирана је и димензионирана и у насељским плановима Футога и Ветерника. У плану се оставља могућност да се тачно пружање трасе обилазнице око Новог Сада (Нови Сад – Бачка Паланка) утврди накнадно, након одговарајућих студија и анализа и изградњом одговарајуће пројектне документације (Генерални пројекат са претходном студијом оправданости). Постојећи пут М-7 од укрштатања са аутопутем Е-75 па све до места одвајања планиране обилазнице (код Бегеча) постаје општински пут;
- Планирани општински путеви повезују међусобно сва насеља Града Новог Сада, без преклапања са државном мрежом путева. Ови путеви се планирају дуж постојећих атарских путева које треба подићи на виши ниво услуге него што је то сада.

Готово на свим трасама планираних саобраћајница постоји одређени број бесправно изграђених објеката. На основу обраде података добијених бројањем саобраћаја и прогнозираног оптерећења саобраћајница сматра се да су остали планирани коридори оправдани, те се задржавају уз могућност блажих корекција како би се, где год је то могуће, избегло рушење бесправних објеката који су изграђени на планираним трасама.

Јавни саобраћај

Развој јавног превоза путника неопходан је у што већем обиму, што се може постићи повећањем комфора и нивоа услуге, односно подизањем квалитета услуга превоза. Неопходне су активности које би јавни превоз што више популаризовале, те би тиме овај вид транспорта постао конкуренција аутомобилу. Позитивни ефекти постигли би се увођењем савремених информационих система, који би утицали на позитиван тренд развоја мреже линија и редова вожње, а самим тим би се повећала продуктивност, позитивни еколошки ефекти и квалитет услуга превоза за кориснике јавног превоза. Давање приоритета возилима јавног градског превоза путника треба да буде једна од основних смерница, како би се овом виду превоза омогућило што лакше функционисање у саобраћају, чиме би се утицало на квалитет услуга превоза. Планира се увођење електричних видова превоза (ЛРТ-лаки шински саобраћај) уз укључивање новосадског железничког чвора, чиме би се омогућио превоз путника шинским возилима и искористиле предности које шинска возила имају у односу на аутобусе (већи капацитет, еколошки чистији, приоритет у саобраћају...). У почетној фази потребно је укључивање железнице у јавни превоз путника приградских насеља, као што су Каћ, Будисава, Степановићаво, Кисач, Ветерник, Футог и Лединци, јер су поменута насеља већ укључена у железничку мрежу.

Бициклички саобраћај

Афирмација бицикличког саобраћаја треба да буде на што вишем нивоу, како би се овај вид превоза што боље популаризовао. Приликом израде урбанистичких планова, у оквиру профила улица, планираће се бицикличке стазе на свим важнијим саобраћајницама на целој територији Града Новог Сада. Бицикличке стазе биће усмерене на повезивање града са насељима, као и на њихово међусобно повезивање. Ове стазе планирати најчешће уз правце пружања општинских путева.

Посебан акценат треба дати развоју бицикличког туризма. То су међународни пројекти који се заснивају на изградњи тзв. “зелених путева” (Project for Public Spaces & Greenways), “бицикличких стаза дуж Дунава” (GTZ-Programm für Wirtschafts-und Beschäftigungsförderung in Serbien-WBF) и “Европске мреже бицикличких стаза” (EuroVelo - руте број 6 и 11 као део европске мреже бицикличких рута). Пројекти су из области туризма, у оквиру којих ће се бицикличким стазама повезати природне и историјске знаменитости Града Новог Сада, суседних регија, али и суседних држава. Трасе “туристичких” бицикличких стаза углавном ће се планирати по постојећим насипима, атарским и шумским путевима, али и по постојећим бицикличким стазама на територији Града. Такве пројекте Град треба максимално да подржи и да се на време укључи у њихов развој.

4.1.2. Железнички саобраћај

Просторни развој, размештај и коришћење инфраструктурних система железничког саобраћаја усмериће се на фаворизовање овог вида саобраћаја у односу на друмски. Просторни развој усмериће се на следеће:

- Реконструкцију, изградњу и модернизацију постојеће пруге Е-85: (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Келебија) у двоколо-сечну електрифицирану пругу високих перформанси за мешовити (путнички и теретни) саобраћај и комбиновани транспорт са пројектованим брзинама од 160 km/h, а где год је то могуће 220 km/h. Пруге за велике брзине уклапају се у мрежу пруга за велике брзине Европе, а у основи се воде по коридорима постојећих пруга где год је то могуће што се односи и на зону Новог Сада;
- Изградњу на траси бившег Жежељевог моста са два колосека на прузи Е-85;
- Даљу изградњу новосадског железничког чвора, у оквиру којег ће се формирати ранжирна, теретна и путничка станица, са свим пратећим садржајима;
- Планирање изградње железничке пруге, од железничке станице "Нови Сад" до станице "Подбара" (преко Канала ДТД), чиме ће се знатно побољшати услови и капацитети на постојећој мрежи и која ће омогућити квалитетно повезивање Зрењанина и Новог Сада железницом и успостављање железничког саобраћаја као градског система превоза унутар самог града Новог Сада. За потребе радне зоне "Север IV" користиће се железничка станица "Горње Сајлово", од које ће се изградити индустријски колосеци до постојећих и планираних корисника;
- Планирање реконструкције и модернизације железничке пруге Петроварадин – Беоцин, ради увођења у јавни железнички превоз путника и робе. Такође се планира реконструкција станичних колосека у железничкој станици Сремска Каменица. Након модернизације и реконструкције железничке пруге, омогућиће се боље, брже и квалитетније повезивање Сремске Каменице и центра Новог Сада железницом, чиме би се растеретиле друмске саобраћајнице на улазном правцу у Нови Сад;
- Планирање електрификације и модернизације железничке пруге Нови Сад – Богојево, којом би се омогућило увођење електромоторних гарнитура за саобраћај локалних – градских возова и боље повезивање Футога и Ветерника са градским језгром Новог Сада;
- Повезивање радне зоне "Север II" и "Север III" са железничком станицом преко постојећих и планираног колосека индустријске железнице дуж Канала ДТД, "Север IV" преко станице "Подбара", а зона "Исток" преко железничке станице у Петроварадину;
- Планирање денивелисања свих пружних прелаза, где за то има оправдања, а обавезно са државном путном мрежом;
- Преиспитивање оправданости изградње регионалне пруге Рума - Петроварадин (Нови Сад), кроз изградњу генералног пројекта са претходном студијом оправданости.

Железнички саобраћај ће се постепено укључивати у приградски превоз путника, са циљем да опслужи целу територију Града Новог Сада. То подразумева увођење модерних шинских возила и већи број полазака. Ревитализацијом и електрификацијом пруга на територији Града, створиће се услови за безбедније, брже, еколошки чистије и јефтиније одвијање овог вида превоза.

4.1.3. Водни саобраћај

Водни саобраћај представља најекономичнији вид транспорта, посебно за расути терет и робу чије време транспорта није значајно. Овај вид транспорта постаће атрактиван увођењем интегралног транспорта, нарочито на подручјима у којима је развијена мрежа пловних путева као што је то случај у Новом Саду. Због тога се у овој области планира следеће:

- Изградња на траси бившег Жежељевог моста чији ће распони између стубова и висина задовољити услове пловидбе прописане од стране Дунавске комисије;
- Постојећа међународна лука на Каналу ДТД се планира за опремање и оспособљавање за претовар свих врста терета, што захтева реконструкцију кеја, оперативне обале и потребне механизације;
- Међународна пристаништа планирају се за модернизацију и опремање по светским стандардима, како би Град привукао што већи број страних туристичких бродова. На Дунаву се планира постављање пет путничких међународних пристаништа на подручју града Новог Сада и још један у зони Лединаца који не мора да има међународни карактер. На Каналу ДТД се планира постављање путничког пристана у зони Руменке који такође не мора да има међународни карактер;
- Планира се изградња градске марине на локацији у Каналу Шодрош, који се налази на левој обали реке Дунав, непосредно уз главни пловни пут. Марина је објекат наутичког туризма специјализован за пружање услуга веза, снабдевања, чувања, одржавања и сервисирања пловних објеката, пружања угоститељских услуга, услуга изнајмљивања пловних објеката, као и других услуга у складу са захтевима наутичког туризма. У случају да се појави потреба за организованом школском обуком за најмање једну врсту спортско-наутичких активности на води (мотонаутика, једрење, једрење на дасци, скијање на води, кајак, веслање и др.) као и за изградњом објеката са пратећом опремом за најмање две врсте спортских или рекреативних игара (тенис, голф, пливање, јахање итд.), ова марина може да прерасте у наутичко-туристички центар. Пристан у зони Лединаца може да прерасте у мању марину;
- Планира се проширење и продубљивање Канала Шодрош до нивоа неопходног за оптимално и безбедно обављање наутичког саобраћаја.
- Планира се формирање новог зимовника у Каналу Нови Сад – Савино Село, а након његове реализације могуће је укидање постојеће локације у Дунавцу.

4.1.4. Ваздушни саобраћај

Развој овог вида саобраћаја треба да буде усмерен на изградњу савременог аеродрома (на месту садашњег аеродрома "Ченеј") који ће испуњавати све услове за одвијање путничког саобраћаја. Аеродром треба димензионисати тако да буде одговарајућег капацитета и намене.

На аеродрому "Ченеј" планира се редован линијски саобраћај, туристички чартер, раднички чартер летови и авио-такси летови. Поред тога, задржаће и функције спортске и пољопривредне авијације. Регионални саобраћај планиран је да обезбеди повезивање АП Војводине са пословним центрима бивших југословенских република и другим околним земљама.

4.1.5. Интермодални транспорт и логистички центри

Према Просторном плану Републике Србије логистички центри међународног-регионалног карактера развијаће се на мултимодалним коридорима X и VII, тј. у великим привредним регионалним чвориштима као што су Београд, Ниш и Нови Сад.

Оперативни циљеви развоја интермодалног транспорта су развој терминала интермодалног транспорта (контејнерски, Ro/Ro, Hуcke-pack), њихова интеграција у националну и међународну саобраћајну мрежу и рационална употреба капацитета грана и чворова саобраћајних мрежа и возних средстава.

Логистички центар представља место концентрације робних, транспортних и информационих токова где своје основне логистичке активности поручивања, паковања, претовара, складиштења, држања залиха и транспорта обављају различита индустријска, трговачка, транспортна, шпедитерска, увозно-извозна, услужна и друга предузећа. Логистички центар је простор у оквиру кога се на економичан и квалитетан начин реализују активности неопходне за набавку, транспорт, дистрибуцију и уопште пласман робе на национално и међународно тржиште. Логистички центар мора да садржи најмање један интермодални терминал. У том смислу на територији Града Новог Сада се предлаже формирање логистичког центра "Нови Сад" са следећим интермодалним терминалима, односно логистичким центрима:

1. Међународна лука Нови Сад – постојећа локација уз планирано проширење обезбедиће услове да се на овој локацији обавља претовар и складиштење са додатним логистичким услугама као што су:
 - Контејнерски терминал приближног капацитета 2000 ТЕУ са контејнерском дизалицом и порталним слагачем који би служили и за генералне терете већих габарита;
 - Силос за житарице од 20.000 t подићи ће ниво услуга;
 - Ро - Ро и аутомобилски терминал са рампом, првенствено је намењен за претоваре пољопривредне механизације (и сличне покретне опреме), аутомобила из увоза и по потреби камиона. На овом простору је и складиште регалног типа за нове аутомобиле. У оквиру логистичког центра је и складиште регалног типа за прехранбене производе (са и без хлађења) од око 10.000 палетних места. Постојећа складишта се модернизују уз додатне логистичке услуге.
2. Ранжирна станица – железички терминал, са контејнерским терминалом и складиштима са коми-

сионирањем. Железнички робни терминал Нови Сад би од садржаја требало да има отворена и затворена железничка и јавна складишта са манипулативним површинама за истовар, утовар и претовар робе, навозне рампе, приступне путеве, паркиралишта и остало.

3. Нови Сад-Европа-Азија логистички центар. Овај центар би требало да садржи контејнерски терминал европског регионалног значаја, капацитета око 5.000 ТЕУ са свим логистичким услугама (деконтејнеризација у регална складишта). Овим логистичким центром би биле обухваћене следеће услуге: чишћење празних контејнера, репарација, сертификација контејнера са посебним просторима за празне контејнере. Посебне целине су терминал за расуте терете који еколошки нису погодни на постојећој локацији, као и терминал за опасне терете и бродски отпад. Логистички центар би требало да садржи поменута складишта (до 20.000 палетних места) са комисионирањем. Такође је потребан и простор за предузећа која оплемењују увозно извозну робу и сл. Локација овог логистичког центра планира се на простору у источном делу града.

4.2. Водна инфраструктура

4.2.1. Водоводни систем

Снабдевање водом на територији Града Новог Сада

Реализовани систем снабдевања водом, на планом дефинисаном подручју, представља основу будућег водоводног система "Нови Сад", односно, регионалног система дефинисаног Просторним планом Републике Србије, који се посматра као потенцијална могућност груписања постојећих и планираних појединачних водоводних система у један флексибилан регионални систем који ће се, према потреби, раздвајати на делове или спајати у јединствен систем.

Постојећи водоводни систем са извориштима, прерадом, магистралним правцима и мрежом, пумпним станицама и резервоарима представља матични систем и основу будућег водоводног система, који ће се повезати будућим транзитним правцима са свим насељима Града Новог Сада и насељима у општинама, које ће се снабдевати водом преко регионалног водоводног система.

Будући водоводни систем "Нови Сад" има за циљ првенствено снабдевање водом Града Новог Сада.

Флексибилност постављеног система омогућава посебан развој појединачних водовода насеља или групе насеља, према потребама.

Теренске прилике и просторни размештај корисника на територији Града Новог Сада, условиће реализацију више висинских зона.

Основна карактеристика овог концепта је планирање и реализација два независна водоводна система:

- водоводни систем за снабдевање водом за пиће и
- водоводни систем за снабдевање технолошким водом.

Водоводни систем за снабдевање водом за пиће обезбедиће све потребе за водом становништва и дела привреде, али само за привредне активности које захтевају висок квалитет воде.

Теренске прилике и просторни размештај корисника условиће реализацију више висинских зона.

Систем снабдевања водом на територији будућег водоводног система "Нови Сад" има две изразите целине (бачку и сремску страну), које су повезане магистралним и примарним везама.

Бачки део дистрибутивног система припада првој висинској зони, која покрива уже градско подручје и насеља (Ветерник, Футог, Бегеч, Руменка, Кисач, Ченеј, Степановићево, Каћ, Будисава и Ковиљ).

Насеља (Бегеч, Степановићево и Ковиљ) припадају подсистемима, у првој висинској зони. Разлог за формирање потцелина је удаљеност поменутих насеља те је потребно предвидети и релејне пумпне станице код Бегеча, Кисача и Ковиља, ради остваривања потребних притисака у мрежи.

Бачки део система обухвата један постојећи локалитет прераде сирове воде ("Шtrand"). На овој страни система постоје два изворишта ("Шtrand" и "Ратно острво") и један локалитет планираног вештачког прихрањивања у залеђини изворишта "Ратно острво".

Сремски део дистрибутивног система припада првој и вишим зонама снабдевања, које покривају уже градско подручје и насеља (Буковац и Лединце).

Сремски део система обухвата један планирани локалитет за прераду воде ("Петроварадинска ада") и постојеће извориште ("Петроварадинска ада").

Изворишта, као витални делови система, од битног су утицаја на формирање система. Концепт је прилагођен постојећим извориштима: "Шtrand", "Ратно острво", "Петроварадинска ада", али његова флексибилност омогућава прелазак и на друга могућа изворишта (вештачко прихрањивање постојећих изворишта, ХЕ "Нови Сад" на Дунаву, лева и десна обала Дунава на потезу Нови Сад-Сремски Карловци и приобаље Саве и Дрине).

Функционисање водоводног система за снабдевање водом за пиће одвијаће се на утврђени начин.

Сирова вода захваћена на извориштима прерађује се на постројењима за прераду воде "Шtrand" (1500 l/s) и "Петроварадинска ада" (200 l/s).

Укупни капацитет ова два постројења за прераду воде (1.700 l/s) би одговарао планираној потрошњи на крају планског периода.

Предвиђеном прерадом воде обезбедиће се стабилан квалитет воде и могућност савладавања акцидентних ситуација.

Технолошки процес прераде воде, условљен је квалитетом сирове воде и обухвата процесе: филтрације, аерације, дезинфекције, третман озоним и на филтрима од гранулисаног активног угља (ГАУ).

Прерађена вода, на постројењима за прераду, потискује се у дистрибутивну мрежу.

Вишак воде одводи се у ниске резервоаре "Шtrand" (са котом дна резервоара 76,0 m н.в. и запремином 2x10.000 m³) који се налазе у кругу за прераду "Шtrand", односно, у резервоар прве висинске зоне "Транцамент" (са котом дна резервоара 128 m н.в. и запремином 14.000 m³).

Из резервоара "Транцамент" вода се потискује према резервоару "Институт" (са котом дна резервоара 141,0 m н.в. и запремином 15.000 m³). Овај резервоар представља "базни резервоар" за снабдевање водом виших зона.

Из резервоара "Институт" вода се потискује у резервоар друге висинске зоне, "Татарско брдо" (са котом дна резервоара 180,0 m н.в. и запремином 3.000 m³) и даље према резервоару, треће висинске зоне, "Чардак" (са котом дна резервоара 235,5 m н.в. и запремином 1400 m³).

Више зоне снабдевања обухватају три подсистема који су повезани у јединствену целину.

Први подсистем покрива подручје дуж десне обале Дунава према Беочину и почиње постојећим доводником воде за Лединце. Овај правац ће снабдевати водом ниже делове Сремске Каменице, становање на локалитету Боцке (резервоар "Боцке", са котом дна резервоара 165 m н.в. и запремином 500 m³) и насеље Лединци (резервоар "Лединци 1", са котом дна резервоара 147 m н.в. и запремином 250 m³, резервоар "Лединци 2", са котом дна резервоара 205 m н.в. и запремином 500 m³ и резервоар "Стари Лединци", са котом дна резервоара 243 m н.в. и запремином 150 m³).

Други подсистем обухвата средишни део сремског дистрибутивног система. Систем садржи три магистрална правца: према Венцу (резервоар "ЕВ", запремине 600 m³), Буковцу (резервоар "Буковац", са котом дна резервоара 217 m н.в. и запремином 600 m³) и Алибеговцу.

На правцу за Венац изведен је одвојак за Поповицу (постојећи резервоар "Поповица 1", са котом дна резервоара 168 m н.в. и запремином 150 m³, постојећи резервоар "Поповица 2", са котом дна резервоара 231 m н.в. и запремином 100 m³, а планира се резервоар "Поповица 3" са котом дна резервоара 177 m н.в. и запремином 100 m³).

Правац Буковац има, на постојећој траси водовода, постојећу прекидну комору и на овом простору се резервише простор за градњу резервоара "Алибеговац", уколико се укаже потреба за истим.

Трећи подсистем покрива подручје дуж десне обале Дунава од Петроварадина до Сремских Карловаца. Овај подсистем користи постојећи и планирани цевовод до постојећих резервоара у Сремским Карловцима (и то резервоар "Дока" са котом дна резервоара 150 m н.в. и запремином 1000 m³ и резервоар "Черат" са котом дна резервоара 200 m н.в. и запремином 600 m³).

Водоводни систем за снабдевање технолошким водом обухватиће све радне зоне у Новом Саду и остварује се могућност да се прошири према радним зонама у насељима, уколико за тим постоји интерес.

Планира се јединствен водоводни систем за снабдевање технолошким водом, са локалитетом захвата и прераде површинске воде "Канал", у оквиру радне зоне "Север II", на десној обали Канала ДТД Савино Село-Нови Сад. У кругу постројења за прераду воде планира се градња ниског резервоара и пумпне станице. Изравањање потрошње технолошке воде, захтева респектабилну запремину резервоара.

На локалитету прераде воде "Канал", захваћена вода ће се пречишћавати до нивоа технолошких потреба за привредне потрошаче.

Прерађена вода транспортује се до потрошача преко планираног водоводног система за снабдевање технолошким водом.

Мрежа водоводног система за снабдевање технолошким водом обухватиће радне зоне у Новом Саду и Петроварадину са могућношћу да се прошири на радне зоне у Футогу, Ветернику, Руменки, Кисачу и Каћу.

У планском периоду, у зависности од конкретних услова, а у највећој мери од политике цене воде, зависиће и опредељење привредних корисника за прикључење на планирани водоводни систем за снабдевање технолошким водом. У складу са претходним дефиницијама се и коначне карактеристике овог водоводног система (капацитет, квалитет воде, конкретно подручје покривања итд.).

4.2.2. Канализациони систем

Одвођење отпадних вода на територији Града Новог Сада

Постојећи канализациони систем на територији Града Новог Сада представља основу будућег канализационог система.

Задржава се постојећи-матични канализациони систем, реализован на највећем подручју Новог Сада и на делу Петроварадина, који је општи. На осталим деловима Новог Сада и у насељима на територији Града Новог Сада задржава се и планира сепарациони канализациони систем.

Предвиђа се оптимална позиција будућег канализационог система, која обухвата подручје Новог Сада, са прихватањем отпадних вода дела насеља на територији Града Новог Сада и омогућавањем реализације централних, групних и локалних постројења за пречишћавање за преостала насеља.

Централна постројења за пречишћавање отпадних вода предвиђају се у Новом Саду ("Север IV") и Петроварадину ("Роков поток").

На постројење за пречишћавање "Север IV", капацитета 450.000ЕС, оријентисаће се отпадне воде са подручја бачке стране Новог Сада и насеља: Футог, Ветерник, Каћ и Будисава.

На групно постројење за пречишћавање отпадних вода "Руменка", капацитета 14.500ЕС, оријентисаће се отпадне воде Руменке, Кисача, Ченеја и Степановићева.

Оставља се могућност да насеља Ченеј и Степановићево отпадне воде пречишћавају на локалним постројењима за пречишћавање, предвиђеног капацитета 3.000ЕС.

На локално постројење "Ковиљ", капацитета 6.800ЕС, оријентисаће се отпадне воде насеља Ковиљ, односно, на локално постројење "Бегеч", капацитета 4.000ЕС оријентисаће се отпадне воде насеља Бегеч.

На постројење за пречишћавање "Роков поток", капацитета 25.500ЕС, оријентисаће се отпадне воде, највећег подручја сремске стране Новог Сада и насеља Буковац, а мањег дела, односно, отпадне воде Сремске Каменице, Боцки и гравитирајућег подручја, оријентисаће се према предвиђеном групном постројењу за пречишћавање у Лединцима, капацитета 17.000ЕС.

Усвојена технологија пречишћавања отпадних вода, треба да гарантује квалитет воде у пријемнику, односно, реципијент пречишћених отпадних вода мора да припада другој категорији, према категоризацији водотока.

Условљава се и стандардизација отпадних вода, пре упуштања у канализациони систем, односно, доследна реализација предтретмана технолошких отпадних вода.

Одвођење атмосферских вода на територији Града Новог Сада

Атмосферске воде на територији Града Новог Сада, прихватиће општи и сепаратни канализациони системи и мелиорациони системи, на бачком делу Града, а фурушкогорски потоци, општи и сепаратни канализациони системи на сремском делу Града.

Атмосферске воде градског подручја Новог Сада на левој обали Дунава и десној обали Канала, прихватаће постојећи општи канализациони систем ("Јужни" и "Северни" канализациони слив) и преко пумпних станица (НГЦ 1 и НГЦ 2) пребациваће се у Дунав.

Подручје северно од Канала и Дунава, одводњаваће се преко постојећих и планираних сепарационих система, отворених мелиорационих и затворених канализационих система, са усмеравањем прихваћених атмосферских вода према Каналу ДТД Савино Село-Нови Сад, односно, према Дунаву.

Атмосферске воде настале на подручју насеља, бачког дела Града, одводњаваће се преко постојеће и планиране отворене каналске мреже, са усмеравањем прихваћених атмосферских вода према Дунаву, Каналу и каналској мрежи мелиорационих система.

Атмосферске воде на десној обали Дунава прихватаће постојећи и планирани општи и сепарациони канализациони системи, са усмеравањем прихваћених атмосферских вода према фурушкогорским поточима и Дунаву.

4.2.3. Одводњавање атарских површина на територији Града Новог Сада

На подручју бачког дела Града Новог Сада, поред речног тока Дунава, заступљена је основна и детаљна каналска мрежа Хидросистема Дунав – Тиса - Дунав (ДТД).

Хидросистем ДТД има основни задатак да реши проблеме хидротехничких мелиорација земљишта и пружа могућност за коришћење мреже и у друге сврхе.

Планира се задржавање постојећих траса основне каналске мреже Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (ОКМ Хс ДТД), као и траса детаљне каналске мреже мелиорационих канала (ДКМ), са реконструкцијом и проширењем у складу са планским потребама.

У основну каналску мрежу спада потес Канала Савино Село-Нови Сад. Ово је значајна деоница основне каналске мреже, са преводницом на стационажи km 4+378.

Детаљна каналска мрежа за одводњавање простире се на гравитационом подручју основне каналске мреже. Зависно од конфигурације, ова мрежа је повезана у

појединачне мелиорационе сливове, који са сливног подручја скупљају сувишне површинске и подземне воде.

Мелиорациони сливови на територији Града Новог Сада су: "Визић", "Сукова бара", "Ветерник", "Телеп", "Сајлово", "Бегеч", "Врбак", "Ратно острво", "Ковиљ", "Дунавац", "Рутавица" и "Јегричка".

Изградња и проширење постојеће каналске мреже планира се на свим површинама, на подручју атара, које до сада нису обухваћене каналском мрежом.

Мелиорациони одводни системи, поред одводњавања атара, имају задатак да делом прихвате и површинске воде са урбаних површина насеља.

Атмосферске воде из насеља оптерећиваће следеће мелиорационе системе и њих треба прилагодити овим додатним оптерећењима:

Табела 11: Мелиорациони систем

Ред. бр.	Мелиорациони систем	Насеље
1.	"Ветерник"	Ветерник
2.	"Сајлово"	Радна зона "Север II"
3.	"Телеп"	Адице и Вет. рампа
4.	"Јегричка"	Кисач
5.	"Јегричка"	Степановићево
6.	"Јегричка"	Ченеј
7.	"Дунавац"	Каћ
8.	"Дунавац"	Будисава
9.	"Дунавац"	Ковиљ
10.	"Рутавица"	Ковиљ
11.	"Сукова бара"	Футог
12.	"Бегеч"	Бегеч
13.	"Врбак"	Клиса
14.	"Ратно острво"	Радна зона "Север IV"

У границама плана мелиорациони системи ће се само делимично заменити затвореном канализацијом, а највећим делом ће и даље егзистирати као отворена каналска мрежа.

Ширина обостраног заштитног и манипулативног појаса уз канале, одређена је од постојеће ивице канала и износи у атарском подручју 14 m, а у грађевинском подручју 7 m.

У овом појасу није могуће вршити никакве радње, које могу на било који начин да ремете одржавање или функцију канала.

Сви канали (постојећи и планирани) користе се само за сакупљање условно чистих атмосферских вода и на њих је забрањено прикључење (упштање) било каквих вода које могу да угрозе II категорију квалитета воде.

На подручју десне обале Града Новог Сада атмосферске воде одводе се преко фрушкогорских потока, који припадају дунавском хидрографском подручју.

Фрушкогорски потоци су бујичног карактера и највећим делом њихова корита нису регулисана, те при

већим пљусковима плаве приобалне терене у доњем току.

У доњем току већина фрушкогорских потока пролази кроз насеља и на овом делу су углавном регулисани.

Фрушкогорски потоци на подручју Града Новог Сада, са приближном сливном површином:

Табела 12: Потоци

Ред. бр.	Поток	Ф (ha)
1.	Липарија	177
2.	Шандровац	579
3.	Каменарски	9.981
4.	Каменички	1.005
5.	Новоселски	1.600
6.	Роков	3.073
7.	Селиште	1.697

С обзиром на постојећу и планирану улогу у одвођењу атмосферских вода, са подручја сремског дела Града, планира се уређење поменутих потока у смислу укупне регулације тока потока и у циљу одбране од поплава дунавском успорном водом на најниводнијим деоницама потока.

Сви потоци користе се само за сакупљање условно чистих атмосферских вода и на њих је забрањено прикључење (упштање) било каквих вода које могу да угрозе II категорију квалитета воде.

4.2.4. Наводњавање атарских површина на територији Града Новог Сада

Модернизација пољопривредне производње захтева уређење пољопривредног земљишта, односно, прилагођавање пољопривредних парцела обликом и величином за обраду и наводњавање машинским путем.

Основни задатак Хидросистема ДТД је да реши главне проблеме хидротехничких мелиорација земљишта.

Концепција усвојених техничких решења треба да буде подређена основном задатку одводњавања и наводњавања.

За потребе наводњавања користиће се основна каналска мрежа (ОКМ), односно, Канал ДТД Савино Село-Нови Сад, детаљна каналска мрежа (ДКМ), на деоницама које могу да обезбеде квалитет и квантитет воде за наводњавање и река Дунав.

Оваква решења омогућиће наводњавање целокупне пољопривредне површине у границама Града Новог Сада.

Количина воде потребна за наводњавање једног хектара површине засејане одређеном културом представља хидромодул за ту културу.

За територију Града карактеристична је разноврсност култура, што негативно утиче на прецизно одређивање хидромодула.

Према предвиђањима, просечан хидромодул наводњавања процењује се на око 0,4 l/s по хектару.

Капацитети пумпних станица и заливних система срачунаће се на основу процењеног хидромодула.

4.2.5. Одбрана од поплава

На основу анализе постојећег стања одбрамбеног система од високих вода Дунава, одржавања система за заштиту од поплава и уређења водених токова, основна концепција заштите од поплава и уређења водотока на територији Града Новог Сада заснива се на следећим поставкама:

- основу заштите од поплава у наредном периоду представљаће, на највећем делу површина угроженних поплавама, постојећи линијски системи за пасивну заштиту, тј. системи одбрамбених насипа, уз њихово комплетирање, доградњу, реконструкцију и одржавање;
- основну просторну целину, коју брани повезани систем одбрамбених објеката, представља касета;
- за смањење директних и индиректних штета од поплава, односно, за повећање укупне ефикасности мера заштите од поплава примењиваће се неинвестиционе мере на просторима угроженим поплавама, односно, спроводиће се рестриктивна изградња, уз примену услова изградње у плавним зонама или спречавање изградње у угроженим, али неадекватно заштићеним зонама;
- у оквиру касете, која представља заокружену заштићену целину, систем заштите од спољних вода треба комбиновати са системима за одводњавање и наводњавање;
- радови на уређењу корита водотока усмераваће се, пре свега, на обезбеђење стабилности и функционалности линијских система за заштиту од поплава (насипа), а затим на уређење водотока за пловидбу и друге намене, као и на уређење мањих водотока кроз насеља;
- битан услов за обезбеђење ефикасности система за заштиту од поплава и уређење водотока представља њихово континуално и систематско одржавање, доградња и реконструкција у фази експлоатације;
- битан услов за остварење укупних позитивних ефеката система за заштиту од поплава и уређење водених токова представљаће и заштита од ерозије и бујичних токова.

Меродавни хидролошки подаци Дунава, дефинишу се у односу на Новосадску водомерну станицу која се налази на 1.255+080 km дунавске стациомаже, са котом нулте тачке 71,73 m н.в.

Обухватањем осматрених вредности водостаја Дунава и сагледавањем уређења сливног подручја у време појаве високог водостаја, прорачуном вероватноће појаве великих вода добијене су следеће вредности:

апс. кота водостаја

- рачунска стогодишња висока вода (1% В.В.)	79,80 m н.в.
- рачунска хиљадугодишња висока вода (0,1% В.В.)	80,80 m н.в.

Појава великих вода, највеће учесталости, везана је за период април – август.

Планирана одбрана, на триторији Града Новог Сада, претпоставља реализацију сталне одбране од поплава

за високе воде вероватноће појаве једном у 100 година (1% В.В. Дунава), која ће се тако формирати да се омогући и изврши њено надвишење у циљу формирања сталне или мобилне одбране за високе воде вероватноће појаве једном у 1000 година (0,1% В.В. Дунава) за одбрану градског подручја и за ређе водостаје од 100 година за преостали простор Града Новог Сада.

Планирана кота одбране, уколико је реализована као насип, мора бити виша за 1,2 m меродавног водостаја, односно, за 0,8 m, уколико се спроводи кејским зидом.

Према концепту одбране од поплава задржавају се постојеће трасе примарних насипа дуж Дунава од Челарева до Ковиља са секундарним насипима: "Футог", "Ветерник", "Шумска улица" (привремено) и делимично "Каћки".

Према Закону о водама ("Службени гласник РС", број 30/10) дефинисане су забране и ограничења (члан 133.) на водном зељишту и у том смислу се дефинише заштитни појас уз примарни насип (прва одбрамбена линија), ширине 50 m према брањеном подручју и 10 m према небрањеном.

Овај појас може бити и другачији уколико је техничком документацијом, урађеном у складу са Законом о водама, доказано да није угрожена стабилност насипа, а према и у складу са посебним условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" Нови Сад.

Секундарни насипи "Футог" и "Ветерник" (друге одбрамбене линије) штитиће градско подручје Новог Сада од узводних продора. Ради формирања планиране одбране уз насип обострано (са брањене и небрањене стране), задржава се формиран заштитни појас ширине 25 m.

Секундарни насипи "Каћки" (друга одбрамбена линија) штитиће уже градско подручје Новог Сада од низводних продора. Ради формирања планиране одбране уз насип обострано (са брањене и небрањене стране), задржава се формиран заштитни појас ширине 25 m.

Секундарни насип "Шумска улица" задржава се као друга одбрамбена линија до потпуне реконструкције прве одбрамбене линије, до нивоа одбране од хиљадугодишње високе воде Дунава и то на деоници од улице Шумске до насипа "Ветерник".

Заштитни појас насипа "Шумска улица" је према брањеној страни (Телепу) 8 - 10 m, у зависности од конкретних услова на терену.

На сремској страни, ужег градског подручја, одбрана Петроварадина и радне зоне "Исток" планира се насипима за одбрану од хиљадугодишње (0,1%) високе воде, а на подручју осталих насеља на десној обали (Сремска Каменица и Каменица - Лединци), степен заштите може се ограничити на одбрану од стогодишње (1%) високе воде Дунава.

Хидроелектрана "Нови Сад" својим положајем (стационажа Дунава km 1265), режимом и пратећим садржајем утицаће на просторну концепцију Града Новог Сада, а посебно на одбрану од поплава.

Поред позитивних утицаја ХЕ "Нови Сад" на решавање услова пловидбе при ниским водостајима, искоришћење воденог потенцијала Дунава у енергетске сврхе, објекат ХЕ са успором, представља озбиљан услов будућег уређења ширег окружења, а пре свега у смислу заштите Града Новог Сада од високих вода Дунава.

Заштита од високих вода Дунава, у условима изградње ХЕ “Нови Сад”, треба да се анализира као потенцијална опасност за приобаље и за територију Града Новог Сада, у току извођења, у току експлоатације, као и могуће последице које би настале при насилном рушењу ХЕ.

Изградњом ХЕ и формирањем успора извршило би се и потапање узводних инундационих површина. Посебно се истиче питање егзистенције постојећег рибњака у Футогу и заштићеног подручја Бегечка јама, и предлаже се да се ова подручја ставе ван утицаја (успора) бране.

4.3. Енергетска инфраструктура

Развој енергетске инфраструктуре на подручју Града Новог Сада зависиће највише од друштвено-економске ситуације у области енергетике, и других услова, гледано и шире, на државном нивоу. Резултати транзиције привреде, реструктурирање великих енергетских предузећа, обим улагања у велике енергетске пројекте и тачно дефинисање стратешке политике у енергетици биће основни услов побољшања садашње ситуације у овој области и на подручју Града.

Будући развој енергетске инфраструктуре засниваће се на смањењу енергетских потреба код свих потрошача, побољшању енергетске ефикасности у производњи, транспорту и потрошњи енергије и све већем коришћењу обновљивих извора енергије, уз обавезну заштиту животне средине. Да би се то остварило, потребно је донети и стриктно примењивати мере и стандарде којима ће се постићи рационалнија употреба енергије, побољшање квалитета и поузданости рада у великим енергетским системима, као и већа сигурност у снабдевању потрошача свим видовима енергије. Такође, потребно је уложити средства у пројекте који би се усмерили на коришћење нових гасних технологија и примену когенерационих постројења и пројекте који би се бавили истраживањем и економском оправданошћу коришћења нових и обновљивих извора енергије и већом искоришћеношћу енергената који смањују загађење животне средине.

4.3.1. Електроенергетски систем

Град Нови Сад ће се снабдевати електричном енергијом из јединственог електроенергетског система Републике Србије. Основни објекат за снабдевање биће

трансформаторска станица (ТС) 400/220/110 kV “Нови Сад 3” која је лоцирана на левој страни пута Нови Сад - Бачки Јарак. Од ове ТС полазиће далековод 220 kV до ТС 220/110 kV “Србобран” који ће преко ТС 110/20 kV “Врбас 1” снабдевати насеље Степановићево и далеководи 110 kV до преносних ТС 110/20 kV који ће снабдевати градско подручје и сва остала насеља. Планира се да до краја планског периода целокупно подручје Града пређе на двостепени систем трансформације електричне енергије (110/20 kV и 20/0,4 kV). Све преносне ТС прећи ће на рад на 110/20 kV напонски ниво, све ТС 35/10 kV постаће разводна постројења (РП) 20 kV, далеководи 35 kV ће прећи на 20 kV ниво, а дистрибутивне ТС и средњенапонска опрема реконструисаће се и прилагодити за рад на 20 kV напонском нивоу.

У саставу електроенергетског система налази се и Термоелектрана-топлана (ТЕ-ТО) “Нови Сад”, која је и најзначајнији енергетски објекат на подручју Града. ТЕ-ТО “Нови Сад” је повезана директно на 110 kV далеководни систем града и као аутономни извор може снабдевати град електричном енергијом. Планира се реконструкција и проширење ТЕ-ТО, односно изградња новог објекта, који ће радити као гасно-парно постројење укупне снаге око 300 MWt и 450 MWел. Потребно је обезбедити и додатни коридор за далековод 400(220, 110) kV од ТЕ-ТО до ТС “Нови Сад 3”.

Прогнозира се да ће до 2020. године укупни пораст потрошње електричне енергије за Нови Сад и околину износити око 70%⁴. У оквиру потрошње на ниском напону (домаћинства и остала потрошња са сопствених ТС 20/0,4 kV) прогнозира се пораст од 46,5%, док се у индустрији прогнозира знатан пораст од 143,6%. Тако ће удео домаћинства пасти испод 50% укупне потрошње, а структура потрошње ће се повећати у корист индустрије. Предвиђа се и знатно смањење губитака, са 13% у 2001. години на око 8% у 2020. години, применом активних мера за смањење техничких и комерцијалних губитака.

Прогнозирани пораст вршне потрошње надоместиће се повећањем инсталисане снаге - реконструкцијом постојећих (посебно ТС “Нови Сад 3”) и изградњом нових ТС 110/20 kV и далекоиода 110 kV. Поред тога, правилном политиком цена енергената и мерама штедње треба створити услове за рационалнију потрошњу електричне енергије.

У наредном периоду планира се изградња следећих већих електроенергетских објеката:

Преносне трансформаторске станице 110/20 kV	Оријентациона локација
ТС “Центар”	Постојећа ТС 35/20 kV у улици Пап Павла
ТС “Петроварадин-Победа”	На подручју “Садови” у Петроварадину
ТС “Ветерник”	У североисточном делу насеља Ветерник
ТС “Нови Сад 8”	На подручју радне зоне “Север 1”
ТС “Ковил”	Северозападно од насеља Ковил

4 „Студија снабдевања Града Новог Сада електричном енергијом у периоду 2004-2020. године”, Слободан Којић, Драган Ђурић, 2004. године.

Далеководи (ДВ) 400 kV, 110 kV и кабловски (КВ) 110 kV водови	
ДВ 400 kV Нови Сад-Зрењанин-Румунија у постојећем коридору од ТС "НС 3"	
КВ 110 kV водови за ТС "Центар" од ТС "НС 4", ТС "НС 5" и ТС "НС 7"	
ДВ 110 kV за ТС "Ветерник" од ТС "Нови Сад 3"	
ДВ 110 kV за ТС "Футог" од далековода ТС "Нови Сад 3"-ТС "Нови Сад 1"	
ДВ 110 kV за ТС "Петроварадин" од ТЕ-ТО и ТС "Нови Сад 3"	
ДВ 110 kV за ТС "Нови Сад 8-Север I" од ТС "Нови Сад 3"	
ДВ 110 kV за ТС "Ковиљ"	
ДВ 110 kV за ТС "Нови Сад 7" и ТС "Нови Сад 1" од ТС "Нови Сад 3"	

Далеководи (ДВ) и кабловски (КВ) 20 kV водови	
ДВ Ковиљ-Гардиновци	ДВ Ковиљ-Шајкаш
ДВ Будисава-Шајкаш	ДВ на прелазу пута М22/1 према Ченеју
ДВ Ченеј-Кузмановића салаши (на излазу из насеља, према Степановићеву и Кисачу)	КВ у улици Јаношикова-Кисач
ДВ Кисач-Степановићево и у улици Словачка у Кисачу	ДВ у Руменки-улица Партизанска, преко канала и према пречистачу отпадних вода
ДВ Бегеч-Гложан	ДВ северно од насеља Бегеч
ДВ на потесу Купусара у Бегечу	ДВ ка улици Марка Перичина у Футогу
ДВ према новом гробљу у Футогу	ДВ у Ветернику од Дунавских салаша
ДВ насеље Каменар-Футог	ДВ насеље Бангладеш према Ветернику
ДВ Ветерник-Горње Сајлово	ДВ Ветерник-Доње Сајлово
ДВ Брестови(Лединци)-Ср.Каменица	ДВ на потесу Карагача-Алибеговац
ДВ у Ср. Каменици од улице Бадемове до улице Јасмина	ДВ за салаше западно од радне зоне Север 1 (северно од канала ДТД)
ДВ уз пут М22/1 на Ченеју	ДВ на потесу Широке Гудуре У Буковцу
КВ Римски Шанчеви-Бачки Јарак	КВ дуж пута М-21 у Ср.Каменици
КВ уз пут Р-107 од ТС Нови Сад 1 код Лединаца	КВ од ТС Нови Сад 6 на Мишелуку до уласка у Буковац
КВ од ТС Нови Сад 9 преко аутопута Е-75 ка Каћу - нова траса због планираног термоенергетског коридора	

Задржавају се трасе постојећих далековода 400 kV, 220 kV и 110 kV, уз могућност демонтаже и изградње подземних каблова где технички услови то дозвољавају. Зоне заштите далековода се задржавају и у њима није дозвољена изградња нових објеката, осим уз сагласност и услове власника далековода, ЈП "Електромержа Србије" или Електродистрибуције "Нови Сад". Ширине зона заштите износе укупно 80 m за далеководе 400 kV, 60 m за далеководе 220 kV и 50 m за далеководе 110 kV.

Средњонапонска 20 kV и нисконапонска 0,4 kV мрежа градиће се подземно где технички услови то дозвољавају. Оставља се могућност изградње надземне мреже 20 kV у подручјима породичног становања и викенд-зонама (Сајлово, делови Клисе, Садови, Каменар), у насељима и ванстамбеним подручјима. Стубне ТС постављаће се на трасама или у близини 20 kV далековода за потребе пословно-производних комплекса и објеката у функцији пољопривреде. Нове ТС могу се градити и у оквиру пословних објеката.

Просторним планом Републике Србије планира се изградња хидроелектране код насеља Ветерник ради

искоришћења хидроенергетског потенцијала Дунава. Хидропотенцијал на подручју Града Новог Сада може се искористити и изградњом малих хидроелектрана на бродским преводницама на Каналу ДТД.

4.3.2. Снабдевање топлотном енергијом

Снабдевање топлотном енергијом на подручју Града Новог Сада планира се из два централизоване система - гасификационог, који ће се користити на ширем градском подручју и у насељима и топлификационог, који ће преовладавати само у ужем градском подручју Новог Сада. У подручјима која се неће снабдевати из ова два система, снабдевање ће бити из локалних топлотних извора, уз коришћење стандардних (уз примену мера заштите животне средине) и обновљивих извора енергије.

Магистрални гасоводи, нафтоводи и продуктоводи

Подручје Града Новог Сада пресецају енергетски објекти веома значајни за снабдевање индустрије, са-

обраћаја и становништва. Регионални и магистрални гасоводи и нафтоводи имају своје заштитне коридоре у којима није дозвољена изградња објеката за рад и становање. Остали објекти се могу градити уз услове и сагласност предузећа које обавља делатност транспорта тим гасоводом, односно нафтоводом. Због изградње нове трасе аутопута Е-75 у делу градског подручја Новог Сада, као и због планиране изградње система продуктовода кроз Републику Србију, дефинисан је нови енергетски коридор на подручју јужно и северно од аутопута Е-75. У нови коридор ће бити смештени нафтоводи и гасоводи које је потребно изместити због неадекватног укрштања са новом трасом аутопута, као и планирани продуктовод за који је потребно изградити и терминал резервоарског капацитета $2 \times 10000 \text{ m}^3$ на подручју постојећег терминала нафтовода. Док се измештање не изврши потребно је поштовати све услове заштите постојећих нафтовода и гасовода. Приликом изградње инсталација у новом коридору потребно је водити рачуна о постојећим саобраћајницама и подземним и надземним инсталацијама водне, енергетске и телекомуникационе инфраструктуре, односно изградњу вршити уз прибављање услова од власника ових објеката.

На подручју је дефинисан и нови коридор (који делом заузима простор и постојећих коридора) за изградњу транснационалног гасовода који ће повезивати гасификационе системе Републике Србије и суседних земаља, а све у складу са Просторним планом подручја посебне намене овог инфраструктурног објекта.

Планира се и изградња пан-европског нафтовода, инсталације чија траса још увек није тачно дефинисана, а коју је могуће изградити и у постојећим и планираним коридорима.

Гасификациони систем

Гасификациони систем ће у наредном периоду бити преовлађујући систем снабдевања топлотном енергијом на подручју Града. Он ће снабдевати делове Новог Сада са претежно породичним становањем, радне зоне, као и сва насеља на територији Града Новог Сада. Основни објекти за снабдевање гасом су регионални гасоводи високог притиска RG 04-04 Госпођинци-Нови Сад, RG 04-11 Госпођинци-Футог (два паралелна гасовода) и магистрални гасовод MG-02 Елемир-Беочин који снабдевају главне мерно-регулационе станице (ГМРС) "Нови Сад 1", ГМРС "Нови Сад 2-Родић", ГМРС "ТЕ-ТО", ГМРС "Будисава", ГМРС "Руменка", ГМРС "Футог 1", ГМРС "Футог 2-Милан Видак", ГМРС "Планта-Футог" и на сремској страни ГМРС "Победа-Петроварадин", ГМРС "Навип-Петроварадин", ГМРС "Мишелук", ГМРС "Институт", ГМРС "МУП" и ГМРС "Сремска Каменица".

Конфигурација гасификационог система тренутно не одговара просторном размештају главних мерно-регулационих станица у односу на постојеће садржаје. Многе ГМРС, заједно са прикључним гасоводима високог притиска, се налазе дубоко у изграђеним подручјима што представља ограничавајући фактор за даљу планирану изградњу. Због тога се планира измештање појединих ГМРС на ободна подручја града и насеља и изградња мерно-регулационих станица и гасовода средњег притиска који имају мања ограничења у погле-

ду ширине заштитних коридора око њих, а самим тим и ослобађају знатан грађевински простор.

Раст потрошачког конзума се мора пратити изградњом нових капацитета. Преко гасовода високог притиска од главне разделне станице у Госпођинцима до Футога и изградњом планираног гасовода од Футога до Беочина, повезаће се регионалне мреже Града Новог Сада и суседних општина. Тиме ће бити омогућен и прелазак сремског огранка гасовода високог притиска на средњепритисни ниво (од ГМРС «Победа-Петроварадин» према Беочину). Измештањем дела регионалног гасовода RG 04-11 Госпођинци-Футог (два гасовода) у нови енергетски коридор биће потребно изместити ГМРС «Нови Сад 2-Родић» на локацију у близини новог коридора. Планира се изградња нове ГМРС и прикључног гасовода на подручју радне зоне између Новог Сада и Руменке. Из ове ГМРС ће се снабдевати радне зоне и породично становање у западном делу града. Од нове ГМРС је потребно изградити и гасовод средњег притиска дуж Руменачког пута, Булевара Европе и Футошког пута до топлане «Запад» и дуж Булевара Европе и Булевара Цара Лазара до топлане «Југ». Радна зона «Север 1» ће се повезати са ГМРС «Нови Сад 1» изградњом гасовода средњег притиска дуж Приморске улице, уз могућност повезивања са гасоводима дуж Булевара Европе и са новом ГМРС код Руменке. Изградњом дистрибутивне мреже у деловима насеља који још нису гасификовани, обезбедиће се квалитетно снабдевање топлотном енергијом свих постојећих и планираних потрошача.

Од свих ГМРС ће полазити гасоводна мрежа средњег притиска до мерно-регулационих станица (МРС). Потрошачи који захтевају веће количине топлотне енергије (већи пословно-производни и индустријски објекти) могу се снабдевати директно са гасовода средњег притиска изградњом прикључног гасовода и сопствене МРС на својим парцелама. Остали потрошачи ће се снабдевати са дистрибутивне гасоводне мреже која ће из дистрибутивних МРС доводити гас до мерно-регулационих сетова.

Топлификациони систем

Топлификациони систем ће у наредном периоду снабдевати градско подручје Новог Сада у деловима града у којима преовлађује вишепородично и мешовито становање. Основни објекат за снабдевање топлификационог система топлотном енергијом биће Термoeлектрана-топлана (ТЕ-ТО) "Нови Сад" која се налази у североисточном делу града, у радној зони "Север IV". Планира се реконструкција и проширење ТЕ-ТО, односно изградња новог објекта који ће радити као гасно-парно постројење укупне снаге око 300 MWt и 450 MWeI. Основни енергент који ће се користити у топлани биће природни гас. И у осталим постојећим и планираним топланама основни енергент биће природни гас, као енергент који најмање утиче на загађење животне средине.

4.3.3. Обновљиви извори енергије

Очекује се да ће у наредном периоду све већу улогу имати обновљиви извори енергије (ОИЕ), чија ће примена зависити највише од мера утврђених од стране

државе (нпр. субвенционисање куповине уређаја за експлоатацију обновљивих извора-соларних панела, топлотних пумпи итд.) и степена улагања у истраживање неискоришћених енергетских потенцијала.

Акцентат је потребно ставити, пре свега, на сунчеву енергију која би се, применом топлотних колектора, користила за добијање топле потрошне воде и за загревање објеката. Сунчева енергија се употребом соларних фото-напонских ћелија може искористити и за добијање електричне енергије за објекте који су удаљени од дистрибутивне електроенергетске мреже (салаши). Оставља се и могућност изградње соларних електрана у ванграђевинским подручјима свих насеља, на земљишту које је непогодно за пољопривредну експлоатацију. Сунчева енергија може се искористити и пасивно, правилном оријентацијом објеката, употребом топлотних застора, изградњом топлотних зидова (Тромбов зид, „transwall“ зид) и ваздушних колектора итд.

Енергија биомасе се може искористити за производњу топлотне и електричне енергије, посебно или у когенерацији. У ванграђевинском подручју могу се градити објекти за прикупљање и прераду биомасе, као и за производњу производа од биомасе у чврстом стању (брикети, пелети, итд.). Такође, оставља се могућност за изградњу мањих електрана и когенерационих постројења на биомасу која се могу градити у близини свих насеља на подручју Града. Енергија биомасе (огревно дрво, биљни отпац) све више ће се користити, посебно у објектима породичног становања, с обзиром на прилично велике количине биљних отпадака на подручју Града (посебно са пољопривредног земљишта).

Знатна примена ОИЕ на подручју града може се постићи употребом био-гаса, односно изградњом постројења за био гас у склопу депоније комуналног отпада.

Искоришћење геотермалне енергије може се постићи применом гео-сонди, површинских колектора и енергетских стубова и коришћењем подземних вода које су целе године на температурама изнад 10°C. Оптимизацијом параметара топлотних пумпи које ће преносити енергент од извора до циљног простора постиже се максимални коефицијент корисног дејства у току целог периода употребе. За коришћење подземних вода погодан је већи део простора на подручју Града, углавном северно од реке Дунав.

Највеће уштеде у енергетској потрошњи ће се постићи изолацијом постојећих објеката који су грађени без основне термоизолације и којих је веома много на подручју Града. Такође, велике уштеде могу се постићи применом класичних и савремених термоизолационих материјала код објеката који су у изградњи, побољшањем регулације и мерења потрошње топлотне енергије, употребом енергетски ефикасних расветних тела и аутоматских система регулације потрошње енергетских уређаја у објекту итд.

Енергетска ефикасност

Повећање енергетске ефикасности у свим областима енергетске производње, дистрибуције и потрошње представља битан сегмент у будућем привредном развоју Града.

Концепција просторног развоја са аспекта енергетске ефикасности обухвата:

- увођење биоклиматских и принципа енергетске ефикасности у све нивое планирања, пројектовања, извођења и коришћења објеката и инфраструктуре;
- стварање услова за децентрализовану производњу топлотне енергије;
- пажљиво лоцирање великих система за производњу енергије који утичу на регионални распоред индустрије, инфраструктуре и становања;
- равномерну доступност насеља енергетској инфраструктури.

Реализација планских решења подразумева унапређење енергетске ефикасности уз:

- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- формирање и развој тржишта услуга енергетске ефикасности;
- увођење система газдовања енергијом (енергетског менаџмента);
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити супституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности;
- унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности;
- замена класичних сијалица тзв. штедљивим;
- оснивање подстицајних фондова за реализацију програма и пројеката енергетске ефикасности на регионалном и локалном нивоу;
- унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа.

4.4. Телекомуникације и информациони системи

Телекомуникације и информациони системи ће у наредном периоду имати важну улогу у комуникацији и приступу информацијама у савременим активностима грађана. Овај систем ће доживети веома динамичан развој који ће омогућити да корисницима буду доступни телекомуникациони сервис и услуге у складу са европским стандардима. Због тога је потребно да развој телекомуникационог система прати најсавременија технолошка достигнућа.

Планира се развој система по областима - изградња телефонских аутоматских централа, поштанских центара и подземне мреже оптичких каблова, изградња кабловског дистрибутивног система, постављање нових радио, ТВ и интернет предајника, репетитора и антенских система мобилне телефоније.

Телекомуникациона мрежа, системи фиксне телефоније, кабловски дистрибутивни систем и поштанске делатности

Телекомуникациону мрежу на подручју Града чине мрежа фиксне телефоније, мобилне телекомуникацио-

не мреже, јавне и комерцијалне радио и ТВ мреже, кабловски дистрибутивни систем, Интернет провајдери, као и функционалне и приватне мреже (системи у МУП-у, Војсци, ЕПС-у, банкама, јавним предузећима итд.)

На подручју Града у погледу комуникације извршена је потпуна дигитализација система. Изграђена је ТТ канализација у граду Новом Саду, Каћу, Футогу и Ковиљу, док су у осталим насељима делови мреже изграђени надземно.

Развој и унапређење телекомуникационог система одвијаће се у правцу проширења мреже, увођења нових сервиса и услуга (широкопојасне мреже) и смањења трошкова одржавања и експлоатације. Планира се изградња основних објеката – транспортне оптичке мреже, телефонских аутоматских централа, поштанских центара и приступне мреже.

Планирају се следеће трасе међумесних оптичких каблова:

Нови Сад (Центар)-Зрењанин (дуж магистралног пута)
Бегеч-Манђелос (оптички кабел испод Дунава)
Петроварадин-Сремска Каменица (дуж пута на Транцаменту)
Индустријска зона-Велики рит (улицом Живојина Ђулума и из пут М-7)
Сремска Каменица-Беочин
Каћ-Зрењанински пут
Каћка петља-радна зона Римски Шанчеви-Немановци-Пејићеви салаши
Сателит-Ветерник
Оптички кабел дуж сервисне саобраћајнице уз аутопут Е-75

Приликом изградње нових и реконструкције постојећих саобраћајница планира се постављање одговарајућих цеви у регулацији саобраћајница, као и на местима укрштања траса са коловозом. Каблове је могуће полагати и у микророве, чиме се убрзава изградња и смањују трошкови. Постојећи радио-релејни коридори фиксне телефоније на подручју Града (од ТКЦ Нови Сад и ТК Центар према Иришком венцу и Бранковцу) се задржавају. У мрежи централа значајну улогу имаће мултисервисне платформе (мале централе, продужени степени), које ће се постављати у уличним кабинетима, а чији ће се положај утврђивати плановима нижег реда. Планира се изградња око 80 нових приступних чворова за будуће приступне мреже на подручју Града.

Планира се и увођење јединственог кабловског дистрибутивног система, вишенаменског широкопојасног телекомуникационог система чије ће се инсталације налазити у коридорима или у близини коридора постојећих телекомуникационих мрежа. Овај систем ће, поред дистрибуције радио и ТВ сигнала, омогућити увођење и реализацију свих интерактивних широкопојасних сервиса (интернет, даљинско читавање потрошње гаса, електричне и топлотне енергије, праћење и регулисање саобраћаја, телебанкарство, даљински надзор, разни програмски пакети према жељи корисника итд.).

У поштанском саобраћају је до сада утврђена универзална поштанска услуга и уведен знатан број нових услуга. У наредном периоду планира се успостављање ефикасне поштанске мреже, развој курирских сервиса, обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама, односно достизање стандарда квалитета поштанских услуга прописаних у ЕУ.

Будућа телекомуникациона мрежа градиће се од оптичких, симетричних и коаксијалних каблова, који ће омогућити пренос сигнала великог капацитета. Тиме ће бити омогућена примена нових технологија и повезивање свих локалних мрежа у јединствени телекомуникациони систем Републике Србије.

Системи мобилне телефоније и бежичног преноса података

Системи мобилне телефоније су изграђени у виду центара мобилне телефоније, антенских система (са или без антенских стубова) са базним станицама и приводних оптичких каблова. На целокупном подручју Града је доступан сигнал мобилне телефоније постојећих оператера. Такође, на подручју Града постоје и антенски системи за бежичан (wireless) пренос података путем интернета, као и системи фиксне телефоније који користе антенске системе за пренос сигнала.

Системи мобилне телефоније и бежичног преноса података на подручју Града развијаће се паралелно са развојем нових технологија у оквиру ових система на светском нивоу. Планира се проширење капацитета GSM станица, постављање гушће мреже 3G базних станица и изградња нових антенских система. Антенски и „wireless“ системи са базним станицама се могу постављати у ванграђевинским подручјима уз поштовање свих правилника и препорука из ове области. Постављање антенских система у граду Новом Саду и насељима биће дефинисано плановима нижег реда.

Постојећи системи се задржавају, уз обавезно периодично мерење јачине зрачења електромагнетног поља, како је то важећим правилником предвиђено.

4.5. Комунална инфраструктура

Комунална инфраструктура је незамењив услов живота и рада становништва у насељима и од нивоа развоја комуналне инфраструктуре у највећој мери зависи квалитет живљења у њима.

На територији Града Новог Сада комунални системи и комуналне службе развијали су се са циљем да се стварају јединствени комунални системи уколико за то постоје техничке могућности и економско оправдање. Услед недовољних економских могућности и брзог развоја планског подручја, јединствени комунални системи нису успостављени на целокупном планском подручју, па је и ниво комуналног стандарда неједначен. Највиши комунални стандард остварен је у граду Новом Саду, док је у насељима ниво комуналних услуга знатно нижи и не задовољава утврђене стандарде. Посматрано по врстама комуналних услуга, ниво комуналног стандарда на територији Града Новог Сада је неједначен. Најнижи ниво комуналних услуга остварен је у области одвођења и пречишћавања отпадних вода, с обзиром да у већини насеља није изграђен канализаци-

они систем и не постоји систем за пречишћавање отпадних вода на нивоу Града.

На подручју града Новог Сада формирани су јединствени комунални системи у области снабдевања водом, одвођења отпадних вода, снабдевања топлотном енергијом, (гасификација и топлификација), док су јавни превоз, одношење смећа организовани јединствено за цело планско подручје. Ниво комуналног стандарда на планском подручју повећава се реконструкцијом, доградњом и модернизацијом инфраструктурних система и ширењем на насеља, чиме се увећава функционална комплементарност целокупног планског подручја. У граду Новом Саду, ниво комуналног стандарда знатно је подигнут у деловима града у којима се одвијао интензиван процес реконструкције, који је праћен ширењем одговарајуће инфраструктуре и порастом комуналног стандарда.

Интензивна бесправна изградња, која се последњих двадесетак година одвијала на планском подручју, пореметила је плански концепт развоја комуналне инфраструктуре, повећала трошкове изградње и опремања комуналном инфраструктуром планског подручја, чиме је у највећем делу бесправно подигнутих насеља успостављен субстандардни ниво комуналног опремања, са трајним негативним последицама на целокупан развој планског подручја. Опремање бесправних насеља комуналном инфраструктуром захтеваће дуг период и висока улагања па ће ниво комуналног стандарда у овим насељима у дужем периоду бити незадовољавајући.

Основни проблеми функционисања комуналног система планског подручја су:

- неуједначен ниво комуналног стандарда на целокупном планском подручју;
- недовршени инфраструктурни системи који би требало да изједначе ниво комуналног стандарда на целокупном планском подручју, али и да подигну укупан ниво комуналног стандарда (водоводни систем, канализациони систем, систем за пречишћавање отпадних вода, депоновање отпада и др.);
- велике површине бесправно изграђених насеља увећавају трошкове изградње и функционисања комуналне инфраструктуре и продужавају рок за уређење планског подручја одговарајућом комуналном инфраструктуром;
- неекономске цене комуналних услуга и проблеми у функционисању јавних комуналних предузећа (недовољна техничка опремљеност, ниска наплата услуга и др.);

Најважнији циљеви развоја комуналне инфраструктуре на територији Града су:

- завршити и модернизовати комуналне системе и уједначити комунални стандард на целокупном планском подручју;
- обезбедити усклађен развој комуналних система са развојем насеља;
- развијати јавно-приватно партнерство у циљу ефикаснијег развоја комуналне инфраструктуре;
- повезивањем планова развоја комуналних система функционалних урбаних подручја, обезбедити просторно-планске услове за изградњу заједничких

инфраструктурних система, када за то постоји техничка и економска оправданост;

- успоставити одговарајући информациони и мониторинг систем.

4.6. Зеленило

Распоред, врста и друге карактеристике зеленила у граду и насељима условљене су различитим природним, еколошким, просторним и другим факторима (рељеф, климатски услови, присуство реке и карактеристике приобаља, старост града и начин изградње итд.)

Парковско и улично зеленило представља најважније категорије зеленила у граду и насељима. Укупна заштитна улога зеленила на територији Града зависи од количине, врсте и квалитета зеленила, али и од његовог распореда и квалитета успостављених веза са зеленилом у окружењу. У циљу ефикаснијег коришћења потенцијала зеленила на територији Града, потребно је постојеће дрвореде попунити, уједначити и повезати са ванградским зеленилом.

Шуме у приобаљу и на подручју Фрушке горе представљају изузетно значајан еколошки потенцијал и њиховим повезивањем са уличним и парковским зеленилом у граду и насељима успоставља се континуитет зелених површина, што има изузетан естетски и еколошки значај за град и насеља.

Постојећи потенцијал зеленила неопходно је очувати, унапредити и стално повећавати проширивањем шума на непродуктивна земљишта.

Концепција развоја шума и шумског земљишта у оквиру обухвата плана подразумева повећање површина под шумама, унапређење постојећих шума, њихово коришћење у складу са еколошким принципима уз остваривање заштитних, културно социјалних и производних функција. Потребно је унапредити стање свих шума на простору обухвата плана и формирати ваншумско зеленило, посебно заштитне појасеве који ће међусобно повезати веће шумске комплексе.

Заштитно зеленило формирати као линеарно зеленило дуж канала и саобраћајница, као шумски зелени појас, ветробрани појас и као рекреативно подручје.

Систем зелених површина на пољопривредним подручјима реализоваће се успостављањем мреже засада (ветрозаштитних појасева, живица итд.), уз максималну заштиту постојеће вегетације.

У планском периоду потребно је формирати зелену мрежу, а у оквиру ње екокоридоре и зоне ублажавања негативних ефеката. Ови коридори би представљали делове националне екомреже са позитивним дејством на животну средину.

Реализација оваквог концепта обезбедиће:

- повећање површина под зеленилом;
- естетско-декоративне ефекте;
- хуманије услове за живот и рад становништва и унапређење туристичке понуде;
- проширење могућности и услова за рекреацију;

- остварење позитивних економских ефеката у производњи дрвета, развоју ловне привреде и пчеларства.

При формирању екомреже треба спојити језгра биодиверзитета (Ковилско-петроварадински рит), екокоридоре, површине за рестаурацију (зоне намењене за повратак врста у своја природна станишта која су из неких разлога напустиле) и зоне ублажавања (површине које обезбеђују и одржавају функцију заштићених зона и дају могућност развоја делатности, као што су лов, пчеларство, туризам и рекреација).

5. ДЕЛОВИ ТЕРИТОРИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ИЛИ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА

За територију Града Новог Сада израда урбанистичког плана предвиђена је за:

- подручје града Новог Сада – генерални урбанистички план и планови генералне регулације за делове грађевинског подручја;
- сва насељена места – план генералне регулације за насеље у целини.

За насеља Бегеч, Футог, Ветерник, Лединци, Ковиљ, Каћ и Ченеј, обавезно је да се плановима генералне регулације насеља обухвате и атари.

Израда плана детаљне регулације, као основа за реализацију планираних садржаја, предвиђена је у складу са планираним наменама и капацитетима инфраструктуре.

У области примарне пољопривредне производње, за изградњу:

- фарми чији капацитет налаже обавезу израде студије о процени утицаја на животну средину;
- рибњака већих од 10 ha, односно у случају потребе утврђивања јавног или грађевинског земљишта.

У области комуналних и осталих делатности, за уређење и изградњу:

- гробља, или сточног гробља;
- викенд објеката у приобаљу Дунава;
- за цео посед Манастира Ковиљ⁵;
- за рекултивацију мајдана камена.

У области саобраћајне инфраструктуре за изградњу:

- државних путева I и II реда (осим унутар грађевинских подручја насеља, где плановима генералне регулације може бити другачије уређено);
- станица за снабдевање горивом;
- аеродрома⁶;
- нових железничких коридора.

У области енергетске инфраструктуре, за изградњу:

- далековода напона преко 110 kV;
- магистралних гасовода и нафтовода;

- за изградњу мањих електрана и когенерационих постројења, у случају потребе утврђивања грађевинског земљишта.

Израда урбанистичког пројекта предвиђена је за изградњу:

- комплекса у функцији примарне пољопривредне производње, површине преко 3 ha;
- фарми које не подлежу обавези израде студије о процени утицаја на животну средину;
- стакленика површине преко 3 ha;
- пречистача отпадних вода у КО Степановићево и КО Лединци.

6. ПЛАНИРАНА ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

6.1. Заштита, уређење, коришћење и развој природних добара

На подручју плана, простори посебних природних вредности, знаменитости и природних реткости захтевају континуиран биолошко-еколошки мониторинг у циљу рационалног коришћења, очувања, унапређења и одрживог развоја.

С обзиром на очуване изворне особености природе у свакој области коришћења природних вредности обезбедиће се заштита шума ради очувања постојећих аутохтоних шума и реинтеграције нарушених шумских састојина.

Сви облици туристичко-рекреативног и коришћења простора у функцији привреде ускладиће се са потенцијалним природним могућностима и капацитетима простора, планском наменом коришћења одређених делова простора, уз организовану, контролисану и рационалну привредну експлоатацију.

Фауна подручја заштитиће се као интегрални део животне заједнице. Заштита подразумева очување и унапређивање аутохтоности подручја у погледу биљних заједница и хидролошких прилика. Ово се постиже спречавањем загађивања станишта, праћењем динамике популације чланова фауне и предузимањем конкретних мера заштите и унапређивања станишта и места репродукције појединих врста и њихово издвајање као резервата за очување генетског фонда.

У заштићеним природним добрима нису дозвољене делатности којима се угрожавају изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности. Дозвољене су радње којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и његовим значајем.

6.1.1. Заштићена подручја⁷

Заштићена природна добра

У обухвату плана налази се део најзначајнијег шумског масива који чини Национални парк "Фрушка гора".

⁵ Односно, просторног плана подручја посебне намене, уколико орган надлежан за доношење овог планског документа тако одлучи

⁶ Као за број 5.

⁷ Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, 2011

1. За део Националног парка "Фрушка гора"⁸ на простору који је природно добро I категорије, од највећег значаја за Републику Србију, Просторним планом подручја посебне намене (ППППН) Фрушке горе до 2022. године прописан је тростепени режим заштите подручја и одређена заштитна зона Националног парка:

- у првом степену режима мере забране односе се на све активности и коришћење простора сем научног истраживања, едукације и посебних мера за очување осетљивих екосистема, гео и биодиверзитета;
- у другом степену режима заштите за простор под шумским екосистемима Фрушке горе, прописано је ограничено и строго контролисано коришћење, са активностима на очувању и обнови шума, као и станишта значајне флоре и фауне на којима је потребно спровести интервентне мере заштите биодиверзитетских вредности;
- у трећем степену режима заштите налазе се деградирани подручја површинских копова и туристичко-рекреативни локалитети. Дозвољене су контролисане активности и ограничено коришћење са традиционалним привредним делатностима (воћарство, виноградарство, производња здраве хране), као и изградња туристичких објеката у складу са функцијама Националног парка.

У заштитној зони Националног парка, чији је део обухваћен овим планом, су делови КО Лединци, КО Сремска Каменица, КО Буковац и КО Петроварадин.

Фрушка гора је регистрована као станиште од међународног значаја за птице (IBA подручје- Important Bird Area), биљке (IPA подручје- Important Plant Areas) и дневне лептире (PBA подручје- Prime Butterfly Areas).

2. На подручју плана заштићен је као Специјални резерват природе Ковиљско-петроварадински рит.⁹

Заштита Ковиљско-петроварадинског рита омогућава коришћење заштићеног подручја засновано на чувању, одржавању и унапређивању свих природних вредности и особености. Овакви захтеви подразумевају да се ниједан његов део, не сме подизањем насипа искључити из плавне зоне Дунава, јер без повремених плављења рит престаје да буде рит и губи изворне карактеристике.

Заштита вегетације обухвата поред шумске вегетације и остале биљне заједнице ради очувања изворности и природних одлика барско-мочварног комплекса рита.

Све облике туристичко-рекреативног и привредног коришћења простора под осталим биљним заједницама (спортски риболов, експлоатација трске, кошење ливада, испаша стоке, коришћење лековитог биља и сл.) ускладиће се са потенцијалним природним могућностима и капацитетима датог простора, утврђивањем планске намене његових одређених делова.

⁸ Национални парк (НП) "Фрушка гора" (Закон о националним парковима, "Службени гласник РС, број 39/93, 44/93-исправка, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др. закон, 101/05-др.закон, престао да важи: 36/09); Указ о проглашењу НП, "Службени гласник НРС", број 53/60, прва заштита), а у поступку је доношење новог закона, којим се коригује граница Националног парка.

⁹ Услови и мере заштите које се односе на овај објект садржани су у Уредби о проглашењу Специјалног резервата природе "Ковиљско-петроварадински рит" ("Службени гласник РС", број 44/11).

Очување флоре Ковиљско-петроварадинског рита, као битног елемента његових укупних природних вредности, подразумева доследно спровођење законских мера заштите заступљених проређених и угрожених биљних врста у риту.

На подручју специјалног резервата "Ковиљско-петроварадински рит" установљен је режим заштите I, II и III степена.

На подручју специјалног резервата "Ковиљско-петроварадински рит", заштита, уређење и развој подручја Резервата одвијаће се у складу са планским решењима и условима ПППН СРП "Ковиљско-петроварадински рит".

Ковиљско-петроварадински рит номинован је за Рамсарско подручје, а због изузетних орнитолошких и флористичких вредности регистрован је као станиште од међународног значаја за птице (IBA подручје- Important Bird Area) и биљке (IPA подручје- Important Plant Areas).

Поред описаних, у Регистру споменика природе налазе се и:

3. Споменик природе (СП) "Парк Института за грудне болести и туберкулозу" ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 11/76, ревизија у току);
4. СП "Дунавски парк" (Уредба Владе Републике Србије бр. 353-2363/98, "Службени гласник Републике Србије", бр. 17/98);
5. СП "Футошки парк" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-1/2006-36-1, бр. 18/06);
6. СП "Каменички парк" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-2/2008-50-1, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 54/08);
7. СП "Копривић у центру Новог Сада" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-157/94-1-2-9, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 2/95);
8. СП "Јаворолисни платан у Новом Саду" (Одлука Скупштине Града Новог Сада бр. 501-157/94-1-6-9, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 2/95);
9. СП "Амерички платан на Сајлову" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-157/94-1-4-9, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 2/95);
10. СП "Платан у дворишту школе Милош Црњански" бр. 501-696/2002-1-9, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 20/02);
11. Парк природе (ПП) "Бегечка јама" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-138/99-1-9, "Службени лист града Новог Сада", бр. 14/99);
12. СП "Дуд на Ченејском салашу" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-157/94-1-1-9, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 2/95);
13. СП "Амерички платан у Футогу" (Решење Скупштине Града Новог Сада бр. 501-157/94-1-5-9, "Службени лист Града Новог Сада", бр. 2/95);
14. "Заштићена околина манастира Ковиљ" (Одлука АПВ "Службени лист АПВ", бр. 29/91).

Природна добра у поступку заштите и евидентирана природна добра приоритетна за валоризацију

15. "Рибарско острво" – СП у поступку заштите;
16. "Дрворед копривића у Радничкој улици" – СП у поступку заштите;

17. стабло гинка испред хотела "Парк" – евидентирано природно добро;
18. дрворед копривића (*Celtis australis* L) у Новом Саду у Улици Мике Антића (ка Улици Васе Стајића и Галерији Матице српске) – евидентирано природно добро;
19. дрворед копривића (*Celtis australis* L) у Новом Саду у Улици Лукјана Мушицког – евидентирано природно добро;
20. група стабала на бившој површини расадника ЈП "Градско зеленило" – евидентирано културно добро;
21. стабло тисе (*Taxus baccata* L) пирамидалне форме у Улици Мике Антића – евидентирано природно добро;
22. стабло липе (*Tilia cordata* Mill) у дворишту "Бетаније" – евидентирано природно добро;
23. два стабла копривића (*Celtis australis* L) у дворишту "Бетаније" – евидентирано природно добро;
24. стабло копривића (*Celtis australis* L) у Улици Војводе Бојовића 2 – евидентирано природно добро;
25. стабло храста лужњака (*Quercus robur* L) у Улици Филипа Вишњића 17 – евидентирано природно добро;
26. амерички платан у дворишту Епархије Бачке у Руменачкој улици на Сајлову – евидентирано природно добро;
27. група стабала топола на улазу у Шtrand – евидентирано природно добро;
28. стабло платана (*Platanus acerifolia* Wild) у Петроварадину, на капији Војне болнице – евидентирано природно добро;
29. група стабала липе (*Tilia cordata* Mill) на Петроварадинској тврђави (код Академије) – евидентирано природно добро;
30. стабло храста лужњака (*Quercus robur* L) на Петроварадинској тврђави (код Академије) – евидентирано природно добро;
31. стабло гинка на Петроварадинској тврђави (код Академије) – евидентирано културно добро;
32. стабло липе (*Tilia cordata* Mill) у Петроварадину, на гробљу код Транцамента – евидентирано природно добро.

6.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста

Станишта заштићених и строго заштићених врста од међународног значаја

- Рамсарска подручја (RAMSAR)

Ковиљско – петроварадински рит (део подручја који припада обухвату Плана);

- IPA (Important plant area) подручја – подручја од међународног значаја за биљке:

Фрушка Гора (део подручја који припада обухвату Плана);

Ковиљско – петроварадински рит (део подручја који припада обухвату Плана);

- IBA (Important bird area) – подручја од међународног значаја за птице

Фрушка Гора и Ковиљски рит (део подручја који припада обухвату Плана);

- PBA (Prime butterfly area) подручја – подручја од значаја за дневне лептире

Фрушка Гора (део подручја који припада обухвату Плана)

Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

"Дунав са адама" у близини Парка природе "Бегечка јама" (HCA 01),

"Рибњак Футог и Черевикова ада" (HCA 02),

"Лединци" (HCA 03-а,б,ц),

"Буковац" (HCA 04),

"Бара код авијатичарског насеља" (HCA 05),

"Копови код Железничке станице у Футогу" (HCA 06),

"Коп поред пруге у Футогу" I (HCA 07),

"Коп поред пруге у Футогу" II (HCA 08),

"Коп поред пруге код Ветерника (HCA 09- а,б),

"Копови код Каћа I"(HCA 11-а,б),

"Копови код Каћа II"(HCA 12),

"Ковиљске слатине"(HCA 13- а,б),

"Новосадски Велики рит и Ратно острво" (HCA 14-д,е),

"Таложник отпадних вода Неопланте"(HCA 15),

"Слатине код Ченеја"(HCA 16),

"Новосадско Ново гробље"(HCA 17),

"Тршћаци и утрине код Немановаца" (HCA 18),

"Утрине код Ветерника" (HCA 19),

"Утрине код Футога"(HCA 20).

Процењена површина предметних станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста је 2960 ha.

6.1.3. Еколошки коридори

Као еколошки коридори у обухвату плана утврђени су:

- Дунав-међународни еколошки коридор,

- Канал ДТД- регионални еколошки коридор,

- Липарија, Шандоровац, Каменарски поток, Мали каменарски поток, Новоселски поток, Роков поток, Буковачки и Заноски поток и означени мелиоративни канали-локални еколошки коридори.

Опште мере заштите еколошких коридора:

- обезбедити функционисање коридора приобаља, чија ће се структура мењати ширењем урбаних садржаја;

- очувати природолике катактеристике обале коридора у што већој мери. За пројекте уређења обале тражити посебне услове Покрајинског завода за заштиту природе.

Посебне мере заштите еколошког коридора уз Дунав

- на просторима уз еколошке коридоре, урбани сад-ржаји треба да се респоређују по принципу зона-ције којом се одређује минимална удаљеност обје-ката од коридора и намена простора унутар зоне директног утицаја на коридор;
- очувати појас приобалне вегетације врбака и моч-варне вегетације на што већој дужини обале, у ми-нималној ширини од 20 метара где је то могуће. Ра-ди смањења деградације обале, одредити локације за пристаништа и за све остале активности везане за обалу и резервисати простор еколошког коридо-ра као зелену површину која се пружа уз саму оба-лу, а код изграђених деоница обале паралелно са обалом. Уређењем простора обезбедити да се при-обални коридор надовезује на простор НП „Фрушка гора“, првенствено преко коридора малих водото-кова.

Опште мере заштите биодиверзитета

Неопходно је подизање вишеспратног заштитног зе-ленила око Новог Сада и насеља у обухвату Плана према обрадивим површинама ради спречавања загађења насеља од последица активности у окружењу. Приликом подизања пољозаштитног зеленила са уло-гом вишефункционалног пуфер појаса, неопходно је следеће:

- постојеће и планиране површине ваншумског зеле-нила повезати у целовит систем зеленила;
- фокусирати планирање заштитног зеленила на промену намене обрадивих површина слабијег ква-литета (испод 4. класе);
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да бу-де најмање 50% ради очувања биодиверзитета агр-арног и урбаног предела уз одговарајућу разновр-сност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева;
- избегавати коришћење инвазивних врста.

Мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста

На стаништима заштићених и строго заштићених вр-ста забрањено је:

- мењати намену површина, осим у циљу ревитали-зације станишта;
- преоравати површине под природном вегетацијом или уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта;
- отварати површинске копове и мењати морфоло-гију терена;
- подизати ветрогенераторе;
- привремено и трајно одлагање свих врста отпад-них и опасних материја, сви видови загађења и све остале радње које могу угрозити дивљу флору и фауну и њихова станишта;
- планирање инфраструктурних система на начин којим се угрожава еколошки статус станишта за-штићених и строго заштићених врста;

- подизати засаде алохтоних врста и клонова дрвећа ван подручја предвиђених важећим основама газ-довања шумским подручјима;
- уношење инвазивних врста биљака и животиња.

Неопходно је тражити услове заштите природе од Покрајинског завода за заштиту природе за следеће ак-тивности:

- изградњу и реконструкцију објеката и инфраструк-туре, као и за рекреативне активности;
- уређење вода и остале мелиорационе радове;
- копање рибњака и трансформација постојећих ма-лих водених станишта (некадашњи копови черпића и опекарске глине) у рибњаке;
- геолошка и друга истраживања;
- подизање ваншумског зеленила;
- сечу дрвореда, групи стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трс-тика, као и ревитализацију станишта;
- за формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запушеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.) на пашњацима.

Ради заштите интегралности екосистема на станиш-тима, неопходно је:

- ускладити постојећи режим вода са циљевима за-штите станишта;
- обезбедити одрживо коришћење травних површи-на за кошење и испашу складу са капацитетом ста-ништа.);
- обнављање шумарака аутохтоних врста на одгова-рајућим ливадским стаништима до 20% покривно-сти по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,3 хектара.

Мере заштите гео и палео наслеђа

На основу члана 99. Закона о заштити природе, предвиђена је обавеза извођача радова/налазача на простору плана да пронађена геолошка и палеонто-лошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вред-ност, пријави надлежном министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Мере заштите ретких, угрожених и заштићених биљних и животињских врста

Заштита ретких, угрожених и заштићених биљних и животињских врста обезбедиће се успостављањем кон-тинуираног мониторинга и контролом популације рет-ких, угрожених и заштићених биљних и животињских врста, предузимањем одговарајућих мера за одржа-вање оптималних услова водног режима у истражива-ним екосистемима, чишћењем и одржавањем проход-ности доводних канала и спречавањем органског и неорганског загађивања водених станишта, које подра-зумева отклањање негативних утицаја угрожавајућих фактора применом одговарајућих конкретних мера у за-висности од типа и облика негативних дејстава.

6.1.4. Заштита и уређење предела

Пределу у оквиру подручја плана дефинисани су различитом вегетацијом, комплексима шума, различитим типовима насеља, као и различитим културним и социјалним утицајима.

Предеоне целине различитог карактера, засноване на природним и културним особеностима, доприносе регионалном и локалном идентитету.

Предеона слика пољопривредних површина северно од Дунава употпуњена је масивима Фрушке горе чији су екосистеми и природни предели, заједно са културном баштином од националног значаја. На обронцима Фрушке горе и у подножју, налазе се насеља која су повезана са природним окружењем. Предеоне карактеристике и препознатљивост чине Ковиљско-петроварадински рит који подлеже заштити као специјални резерват природе и шумске оазе аутохтоних шума у окружењу реке Дунав.

Повезаност насеља и природних одлика приобаља изражена је кроз њихову специфичну морфологију, унутрашњу или спољашњу физиономију.

Основни циљ заштите, уређење и развоја предела и очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности обезбедиће се:

- заштитом и очувањем природних предела кроз очување биодиверзитета и заштићених природних добара;
- заштитом и очувањем културних урбаних предела са стварањем нових препознатљивости;
- очувањем морфологије, структуре и физиономије насеља, уз максимално поштовање традиционалне урбане матрице код планирања нових урбаних блокова;
- реализацијом нове изградње која је усаглашена са традицијом урбаних насеља;
- очувањем и унапређењем слике урбаног предела, кроз наглашавање идентитета његових посебно важних делова, промоцијом културних вредности, креирањем нових вредности и спречавањем непланске градње;
- ревитализацијом нарушених природних и културних предела;
- рационалним и одрживим коришћење ресурса предела без деградације и загађивања животне средине и предеоног идентитета;
- подстицањем развоја оних облика туризма који се базирају на промоцији и презентацији изворних елемената природних и културних предела и који подстичу њихову заштиту.

Заштита, уређење и развој предела засниваће се на реализацији различитих приступа у обезбеђивању квалитета предела, очувању предела и њиховог идентитета и унапређењу предела и предеоне разноврсности.

Постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења предела обезбедиће се планирањем привредног развоја на принципима одрживости, у складу са предеоним одликама. Правовремена и активна заштита

природних вредности обухвата и укључивање фрагментата који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и заштиту споменика културе и препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа, санацију и ревитализацију предела који су нарушени.

У оквиру природних предела (резервати природе, зоне првог режима заштите у заштићеним подручјима) у планским решењима и плановима управљања потребно је заштитити и обезбедити несметано функционисање природних процеса:

- обезбедити заштиту биодиверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа;
- санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите;
- обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Унапређење слике и структуре урбаног предела треба обезбедити кроз:

- регулацију грађења и уређивања простора у складу са карактером предела и специфичностима развоја целине и делова насеља;
- очување, унапређење и одрживо коришћење отворених, зелених простора и елемената природе;
- креирање мреже зелених и јавних простора којом се повезују природне и културне вредности насеља.

Очување и заштита предела захтева:

- очување постојећих шумских оаза између пространих ораница;
- очување и креирање линијских зелених коридора, еколошких мрежа и заштитних појасева (живице дуж међа, шумљавање и озелењавање површина дуж мелиоративних канала и саобраћајница у циљу заштите од еолске ерозије);
- међусобно повезивање шума и заштитних појасева у систем зеленила;
- заштиту постојећих акватичних екосистема и влажних биотопа;
- спровођење мера санације угрожених и деградираних простора (каменоломи, јаловишта, подручја експлоатације шљунка, песка, канал ДТД, регионални центар за управљање отпадом / регионална депонија);
- очување постојећих и уређивање нових репера кроз добијање нових функција и очување специфичних визура.

6.2. Заштита, уређење, коришћење и развој културних добара¹⁰

Заштита културног наслеђа представља интегративни део процеса планирања, а мере заштите ускладиће

¹⁰ Текст је преузет из Услови за чување, одржавање и коришћење културних добара и утврђених мера заштите у оквиру граница Просторног плана Новог Сада из 2005. године, ажурираних 2010. године, израђених од стране Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада.

се са свим активностима на овом простору, у складу са значајем и природом сваког појединачног споменика, односно урбане или руралне целине.

Заштита непокретних културних добара подразумева интегралну заштиту, јединство споменика са природним окружењем у којем је он настао, што подразумева да се при планирању свих активности на одређеном простору мора полазити од извршене валоризације културног добра и анализе стања, при чему је од пресудног значаја уочавање основних узрока његовог настанка и поновно обезбеђење истих или сличних околности у поступку ревитализације и регенерације урбаног и руралног простора.

Културно наслеђе треба максимално штитити од свих фактора ризика који данас, али и у будућности могу нарушити, деградирати или угрозити његов интегритет и опстанак. Правовременим препознавањем и отклањањем узрока који су довели до негативних ефеката попут бесправне градње, окружењу обликовно и функционално непримерене и стихијске изградње унутар и ван грађевинских подручја, деградације традиционалних вредности, деаграризације села и рурализације урбаног простора, непримерене метаморфозе крајолика и сл., треба допринети очувању наслеђених вредности: аутентичне урбане и руралне структуре, наслеђене просторне матрице, типолошке разноликости, функционалне условљености и естетске и визуелне слике дела.

У историјским урбаним или руралним просторима није довољно сачувати грађевине и физичке структуре, већ је потребно препознати да такви простори треба да прате савремене токове живота и развоја, што чини битан сегмент очувања њиховог културног идентитета. Свака промена треба да буде постепена и тако вођена да све карактеристике културног добра: објекта, места или целине буду очуване.

Начела заштите културних добара:

- очување културног наслеђа, очување културне баштине и реинтеграција у савремени живот, као ресурса са великим потенцијалом;
- очување и неговање темеља и материјалне баштине националне културе и других култура које су овде постојале или се истовремено развијале;
- интегрална заштита непокретних културних добара, са простором у коме се налазе; очување јединства културног и природног добра;
- заштита непокретних културних добара од свих процеса који могу угрозити њихов опстанак: неконтролисаних захвата у простору, непримерене изградње, од реконструкција у нескладу са постојећом урбаном и руралном структуром, лоцирања непримерених садржаја, инфраструктурних система, саобраћајних коридора, производних капацитета и сличних објеката који могу трајно да наруше интегритет добра и његовог окружења;
- укључивање добара која нису обухваћена режимом заштите и њихово увођење у тај режим (објекти, целине и места који до сада нису адекватно валори-

зовани: дела народног градитељства, архитектура XX века, објекти техничке културе и сл.).

У Регистру непокретних културних добара Републике Србије са територије Града Новог Сада уписано је, по врстама: 74 споменика културе, осам просторних културно-историјских целина, три знаменита места, једно археолошко налазиште и 158 археолошких локалитета.¹¹

Анализом бројчаних показатеља, датих у наредној табели, могу се уочити неке од карактеристика стања правне заштите културног наслеђа на територији Града Новог Сада. У првом реду то је неуједначена распрострањеност у простору са израженом концентрацијом културних добара у самом граду Новом Саду (укључујући Сремску Каменицу и Петроварадин) и оним насељима која су имала важну улогу и значај у одређеном историјском тренутку.

Посматрајући културна добра по врстама, уочљиво је да преовладавају појединачни споменици културе, што је одраз законских решења у одређеном тренутку, а којима се, с више или мање успеха, настојало пратити принципе заштите културног наслеђа у складу са међународним конвенцијама и препорукама. Наиме, од почетка организовања делатности заштите споменика културе пажња је сконцентрисана на сакралне објекте, те, у мањој мери, на заштиту појединачних објеката, углавном јавних, од посебног културно-историјског значаја. Крајем шездесетих година, затечени све већом угроженошћу градитељског наслеђа у градовима, пажња службе заштите усмерава се на заштиту просторних целина, а потом, изражено последњих година, под све већим притиском савременог живота на руралне средине, и на заштиту традиционалног градитељства.

На територији Града Новог Сада нису вршена систематска археолошка истраживања, већ су у највећој мери познати локалитети утврђени путем рекогносцирања терена и заштитним истраживањима мањег обима. Одређени број локалитета утврђен је на темељу случајних налаза. Тек током последње деценије заштитна археолошка истраживања су спровођена у оквиру две просторно културно-историјске целине: у Старом језгру Новог Сада и његовој непосредној околини и на Петроварадинској тврђави. Истраживачки радови су и даље недовољни и у пракси се тешко спроводе и поред важећих законских одлука и утврђених мера заштите. Почетни резултати добијени у оквиру ових истраживања условљених инвестиционих градњама инфраструктуре, изградњом нових објеката или реконструкцијом старих и уређења нових порти и регулација унутар језгра, свакако доносе позитиван помак. Сондажна и заштитна истраживања на евидентираним локалитетима су предуслов за прикупљање основних података неопходних за стављање једног археолошког локалитета под заштиту закона.

¹¹ Детаљан преглед непокретних културних добара са територије Града Новог Сада уписаних у Регистар дат је у Прилогу 1 – *Каталог непокретних културних добара на територији Града Новог Сада из 2005. године*, а ажуриран је јула 2010. године новим подацима о непокретним културним добрима.

Табела 13: Приказ непокретних културних добара, археолошких налазишта и локалитета на територији Града Новог Сада

Културна добра по врстама	I Споменици културе			II Просторне културно-историјске целине			III Знаменита места			IV Археолошка налазишта и локалитети	
	изузетан	велики	СК	изузетан	велики	ПКЦ	изузетан	велики	ЗМ	налазиште	локалитет
Нови Сад	2	8	38	-	4	2	-	1	-		38
Петроварадин	-	-	3	-	1	-	1	-	-		6
Ср. Каменица	-	3	3	-	1	-	-	-	-		4
Бегеч	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	12
Будисава	-	-	-	-	-	-	-	-	-		6
Буковац	-	1	-	-	-	-	-	-	-		4
Ветерник	-	-	1	-	-	-	-	-	-		6
Каћ	-	-	1	-	-	-	-	-	-		5
Кисач	-	-	-	-	-	-	-	-	-		3
Ковиљ	-	2	2	-	-	-	-	-	-		17
Лединци	-	2	-	-	-	-	-	-	-		12
Руменка	-	2	-	-	-	-	-	-	1		4
Степановићево	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Футог	-	2	2	-	-	-	-	-	-		15
Ченеј	-	-	1	-	-	-	-	-	-		26
Укупно	2	21	51	-	6	2	1	1	1	1	158
СВЕ УКУПНО:	74			8			3				

НАПОМЕНА: Табела је сачињена на основу Каталога непокретних културних добара и археолошких налазишта и локалитета на територији Града Новог Сада, који је саставни део документационе основе плана

Археолошки локалитети

На простору Новог Сада и 13 насељених места, заштићено је једно археолошко налазиште од великог значаја (*Castellum Onagrinum* у атару Бегеча) и евидентирано и у мањој мери истражено 158 локалитета са археолошким садржајем, од праисторије до позног средњег века. Постојање већине локалитета утврђено је рекогносцирањем, нешто случајним налазима, а на релативно малом броју је извршено и заштитно археолошко ископавање мањег обима. Највећи број локалитета припада средњовековном периоду, потом праисторији, те најмање античкој епохи, уз веома честу појаву вишеслојних налазишта. Њихов број је, свакако, много већи пошто атари свих насеља нису у једнаком степену рекогносцирани, при том се орањем нека налазишта готово у потпуности деградирају, док се истовремено појављују нека нова, углавном она која су на већој дубини од површине тла, па бивају откривена тек приликом већих земљаних радова.

У целини гледајући, степен истражености археолошких локалитета је незадовољавајући. Многа евидентирана и у литератури позната налазишта нису истражена, научно обрађена и валоризована, што има за последицу и непостојање конзервисаних и презентованих археолошких локалитета.

Како број познатих налазишта није коначан, изузетно је значајна пријава сваког случајног налаза надлежној служби заштите на целокупној територији Града Новог Сада, да би се употпунила сазнања о траговима материјалних култура на овом простору.

Од посебне важности је обезбеђење континуираног рада на документовању и евидентирању значајних локалитета, те њиховој правној заштити. На тај начин ће се обезбедити очување и спречити уништење археолошких налазишта, посебно оних лоцираних у непосредној близини грађевинских подручја, на атрактивним подручјима викенд-зона, као и широм атара, услед изградње нових објеката, саобраћајница и инфраструктуре, интензивне пољопривредне делатности, обимних земљаних радова или одношења материјала.

Сакрални објекти

На територији Града Новог Сада евидентирано је укупно 44 сакрална објекта¹² од значаја за заштиту

¹² Преглед сакралних објеката дат је у Прилогу 3 – Сакрални објекти на територији Града Новог Сада, и налазе се у Документацији плана.

градитељског наслеђа¹³ (укључујући рушевне остатке, као и оне који више нису у функцији верског објекта). Највећи број сакралних објеката чине градске, односно насељске цркве, затим капеле везане за стара гробља, као и две капеле – воднице. На овом простору налази се и врло вредан манастирски комплекс – манастир посвећен арханђелима Михајлу и Гаврилу у Ковиљу. У обухвату просторне културно-историјске целине Горње и доње Петроварадинске тврђаве (напомена: У поступку је израда Елабората за прекатегоризацију за непокретно културно добро од изузетног значаја) са подграђем налази се некадашњи Језуитски самостан (данас жупна црква и жупни уред) сачуван у аутентичном корпусу, као и трагови некадашњег Фрањевачког самостана инкорпорираних у објекат Војне болнице.

Најстаријем градитељском слоју припадају остаци цркве са купом звоником на локалитету "Клиса" који се уопштено опредељују у пуни средњи век (XIII/XIV век). Највећи број сакралних грађевина припада XVIII и XIX веку, те свега неколицина XX веку. Време њихове градње обележило је и стилску припадност, тако да су заступљени објекти барока, класицизма, историзма, сецесије и у мањем броју, касније између два рата, објекти модерне. Само на два православна храма, цркви манастира Ковиљ и Рођења пресвете Богородице у Сремској Каменици су примењена решења по угледу на традиционалну српску сакралну архитектуру.

Аутентичне архитектонско-стилске одлике из времена градње сачуване су на мањем броју објеката. Већина цркава је током времена, услед разарања, трошности или тежње за новим и монументалнијим решењима, реконструисана и преправљена. Преправке су се углавном односиле на спољашњи изглед и унутрашњу декорацију, док је конструктивни склоп углавном сачуван.

Како је посебна пажња посвећивана обликовању и декорацији ентеријера, у храмовима су сачувани вредни примери уметничког занатства и изузетна дела ликовне уметности најзначајнијих стваралаца са ових простора.

Поред изузетних културно-историјских, архитектонско-урбанистичких и ликовних квалитета, ови објекти сведоче о континуитету стваралаштва, креативног умећа и духовности на овим просторима. Посебно и значај овом сегменту културног наслеђа даје присуство храмова готово свих конфесија народа који живе на овој територији.

У равничарском пејзажу овог простора вертикале торњева сакралних објеката доминирају сликом предела и обликују препознатљиве визуре по којима се идентификује свако од насеља, као и сам град Нови Сад. Стога је неопходно очувати специфичне силуете спречавањем сваке изградње којом би се нарушили аутентичне просторне и визуелне доминанте предела.

На основу извршене валоризације, сви сакрални објекти су дефинисани као непокретна културна добра, док су највреднији примери категорисани као добра од изузетног и великог значаја. До данас је правном заштитом обухваћено више од половине евидентираних сакралних објеката (25) на територији Града Новог Сада. У овом тренутку 17 сакралних објеката је утврђено за

споменике културе, осам је заштићено у оквиру просторно културно-историјских целина, док је за четири процедура проглашења у току. За стављање под заштиту планирано је, у првој фази, још пет храмова. Стога је од посебног значаја наставак рада на истраживању, документацији и валоризацији свих евидентираних сакралних објеката, те упису истих у Регистар непокретних културних добара.

Објекти народног градитељства

Природне одлике простора, као и специфичности друштвено-историјских прилика одредиле су карактеристике народне архитектуре како у погледу конструкције, изгледа и функционалних решења саме куће, тако и насеља у целини. Традиционална кућа, у свим варијантама, углавном је постављена на регулацију, чиме обликује карактеристичан ушорени изглед насеља. Одступања у том правцу су ретка и односе се на објекте раније фазе (најчешће у Срему) или на салашарске стамбене зграде.

Сачуване примере, који се истичу својим вредностима: старошћу, очуваношћу, специфичношћу или естетским вредностима, налазимо у свим насељима која су сачувала своја традиционална обележја (нпр., Буковац, Бегеч, Кисач, Ченеј и Ковиљ), а као појединачне објекте или мање групације у урбаној целини Новог Сада, у самом језгру града, на Подбари, Салајци, Клиси, у Петроварадину и Сремској Каменици.

Измењене друштвене прилике, интензивна изградња, трансформација села, уз природан процес деградације самих објеката грађених материјалима који захтевају перманентно одржавање, константна су претња опстанку ове врсте културног наслеђа. Проблем очувања традиционалног градитељства постаје задатак који без помоћи и разумевања локалне заједнице и самих власника није могуће решити, јер и за мали број кућа народног градитељства, уписаних у Регистар непокретних културних добара, сама правна заштита не обезбеђује опстанак.

Просторне целине насељених места

У просторном обухвату Града Новог Сада поред градске агломерације коју чини Нови Сад, Петроварадин и Сремска Каменица налази се 13 насељених места: Бегеч, Будисава, Буковац, Ветерник, Каћ, Кисач, Ковиљ, Лединци, Стари Лединци, Руменка, Степановићево, Футог и Ченеј. По свом положају, времену и начину настанка, карактеристичним фазама развоја, преовлађујућој функцији, просторној матрици и типологији изградње, степену очуваности традиционалних карактеристика свако од насеља поседује своје специфичности, које су предмет истраживања службе заштите.

Кроз валоризацију сваког појединачног насеља и простора у целини, утврђене су зоне од значаја за заштиту градитељског наслеђа, од појединачно евидентираних објеката до амбијенталних просторних целина.

У првом реду издваја се Нови Сад са Петроварадином и Сремском Каменицом. Најстарији и највреднији део градитељског наслеђа Новог Сада, уједно и њено исходиште, је просторно културно-историјска целина Петроварадинске тврђаве која ужива највиши степен заштите. У ову групу улазе и делови градске агломера-

¹³ Евиденцијом нису обухваћене новоизграђене цркве, као и објекти грађанске архитектуре у функцији верског објекта.

ције који су до данашњег дана сачували просторну матрицу из времена настанка града са градитељском баштином која у континуитету сведочи о настанку и трајању стилске градње и бројних ауторских дела из области ликовне и пројектантске делатности која су обележила врхунац креативног умећа и духовности на овим просторима – старо језгро Новог Сада (са очуваним деловима Алмашког краја и Роткварије), као и централни градски простори плански настали у периоду између два рата на простору између старог језгра и обале Дунава. Унутар градског простора поред већ проглашених непокретних културних добара, дефинисане су и остале зоне заштите на левој и десној обали Дунава. Јединствена целина Старог Мајура у Петроварадину, главни трг у Сремској Каменици, делови новосадског градског простора са великом концентрацијом објеката изузетних културно-историјских и архитектонских вредности, као и посебан потез – приобални појас од Сремске Каменице до Петроварадинске тврђаве.

У насељеним местима, поред појединачно заштићених и евидентираних објеката, дефинисане су зоне заштите значајних амбијенталних вредности, специфичних по свом настанку, сачуваној матрици и објектима високе вредности. Ту се издвајају стара рурална средишта насеља Буковац, Бегеч, Кисач, Ковиљ, Руменка и Будисава, са најбоље очуваним примерима традиционалног градитељства, као и насеље Ченеј као једино салашарско насеље на овој територији, те значајне сачуване амбијенталне целине Футога.

Стара гробља, као просторно-меморијалне целине са вредним појединачним надгробним споменицима, амбијенти су за очување готово у свим селима. Многа од њих су и данас активна.

6.3. Заштита, уређење, коришћење и развој животне средине

Принципи, критеријуми и мере ради успостављања интегралног управљања и заштите система животне средине, заснивају се на спречавању загађивања животне средине на месту настајања, одговарајућој намени простора, измештањем загађивача на друге локације, планирањем заштитних појасева око потенцијалних загађивача и око објеката који не смеју бити угрожени, планирањем одговарајуће путне мреже и друге инфраструктуре, распоредом намена дуж водотока. Планирање и извођење захвата који могу имати негативан утицај на животну средину, спроводи се уз поступак стратешке процене утицаја на животну средину и процене утицаја на животну средину.

На основу идентификације стања животне средине ради отклањања негативних последица бројних активности у експлоатацији и деградацији простора и мењању природних услова, утврђују се мере за спречавање, отклањање или умањење извора угрожавања и мере заштите животне средине.

6.3.1. Услови за заштиту и коришћење земљишта

На подручју плана намена земљишта утврђује се сагласно његовим природним својствима.

Ради рационалног коришћења пољопривредног земљишта и што бољег коришћења његовог природног потенцијала, извршена је рејонизација пољопривредне производње на бази природних и других услова.

Мере заштите пољопривредног земљишта односе се на забрану коришћења пољопривредног земљишта од I до V катастарске класе у непољопривредне сврхе. Изузетно, то је могуће ако то захтева општи интерес утврђен на основу закона и то првенствено на земљишту слабијег бонитета на коме је основама о заштити, коришћењу и уређењу пољопривредног земљишта предвиђена могућност коришћења у непољопривредне сврхе (изградња путева, железничких пруга, заштита водопривредних објеката, ширење насеља и сл.). Мере заштите оствариће се контролисаном експлоатацијом минералних сировина (експлоатација камена, вађење шљунка, песка и др.) и одлагањем јаловине, шљунка.

Пољопривредно земљиште које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене које немају трајни карактер приводиће се одговарајућој намени, односно оспособљавати за пољопривредну производњу по пројекту о рекултивацији пољопривредног земљишта које је корисник дужан да приложи уз захтев за издавање одобрења за експлоатацију минералних сировина.

На површинама са изразитим нагибима терена, у долинама потока, спречавање ерозије и бујица оствариће се забраном скидања биљног покроба, сече шума, изградњом противерозивних и хидромелиорационих система.

У речном кориту Дунава на десној обали, на делу између Моста слободе и Варадинског моста треба смањити рад воде који се огледа у усецању корита, одношењу земљишта и разарању обале.

На подручју експлоатационог поља (површински копони експлоатације опекарске земље) неопходне су мере санације за спречавање штетних последица.

Непогодни терени код којих су неопходне посебне мере и побољшања тла обухватају просторе у инундацији Дунава. Врло непогодни терени - нестабилни са клизиштима налазе се у подручју Фрушке горе, као и терени са нагибима већим од 8%.

Зоне заштите земљишта утврђују се на површинама угроженим: подземним водама, отпадним водама, деградираним одлагањем отпада ерозијом и бујицама, деградираним експлоатацијом минералних сировина.

На подручјима угроженим подземним водама изградиће се насипи и канали за одводњавање.

На подручјима угроженим отпадним водама изградиће се затворена каналска мрежа за одвођење отпадних вода.

Остале мере заштите земљишта обухватају:

- забрану и ограничавање или прописивање услова за рад делатностима које својом активношћу загађују земљиште,
- уређење обала Дунава и Канала Дунав – Тиса - Дунав, као и пошумљавање неплодног земљишта.

6.3.2. Заштита ваздуха

Концентрација загађујућих материја у ваздуху не сме бити већа од оне која је, с обзиром на намену простора,

дозвољена. Депозиција ових материја не сме да утиче на повећање загађености и штетна дејства у другим системима.

Смањење загађености ваздуха у наредном периоду засниваће се на функционалној намени простора и локационај стратегији за потенцијалне загађиваче. За поједине врсте извора загађивања ваздуха, у зависности од могућег обима загађивања, одредиће се зоне заштите у поступку одређивања намене простора за изградњу тих објеката у урбанистичким плановима.

За објекте - потенцијалне загађиваче, обезбедиће се потребне сагласности, процене утицаја на животну средину, уз израду техничко-технолошког решења за свођење емисије аерозагађења у дозвољене границе.

Негативан утицај моторних возила на околину, испољен аерозагађивањем издувним гасовима, елиминисаће се избором оптималне саобраћајне мреже.

Емисија загађујућих материјала из стационарних извора, која се своди на емисију из ложишта као последицу загревања радних и стамбених простора, смањиваће се проширењем система даљинског грејања и коришћењем природног гаса као енергетског извора.

Топлификацијом ће се смањити број индивидуалних ложишта, посебно у зонама породичног становања.

Уз ефикасну контролу емисије, техничко-технолошким мерама спречаваће се и смањивати емисија измене технологије, побољшањем састава и квалитета горива и елиминацијом честица и гасова из емисије доступним поступцима.

Праћење квалитета, односно степена загађености ваздуха указује на поступке и мере у складу са прописима, који ће омогућити да се степен загађености сведе у границе предвиђене прописима о загађености ваздуха.

6.3.3. Заштита, унапређење и управљање водама

Заштита вода на подручју плана обухвата све активности у простору које утичу на очување квалитета воде у водоносном слоју, површинским токовима и стајаћим водама, а односи се на заштиту: изворишта, воде за пиће, подземне воде Дунава, каналску мрежу хидросистема Дунав – Тиса – Дунав, мрежу мелиорационих канала, фрушкогорских потока и рибњака.

Спречавање и смањивање загађења подземних и површинских вода оствариће се изградњом канализације отпадних и атмосферских вода, изградњом централног постројења за пречишћавање отпадних вода у радној зони "Север IV" на левој обали и изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода "Роков поток" на десној обали Дунава. Планира се пречишћавање свих градских и индустријских отпадних вода, изградња канализације у свим насељима, а потом и гашење депоније отпадних материја из септичких јама.

Ради заштите вода од загађивања у периоду до изградње система за пречишћавање, у индустријским погонима, технолошким процесима и опремом треба смањити продукцију отпадних вода и степен њихове загађености. Одвођењу атмосферских вода отвореним каналима до реципијента треба да претходи детаљна анализа квалитета воде која се испушта у реципијент.

За ефикасно одвођење вода из атара, које могу бити загађене, планира се повећање густине мелиорационих канала и реконструкција постојеће мреже.

На подручју плана систематским праћењем квалитета отворених токова и подземних вода обезбедиће се потпуни увид у квалитет воде и утврдити потребе за предузимањем мера у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

Ради спречавања директних и индиректних штета од поплава, прошириће се и надвисити одбрамбени насипи поред Дунава.

Воде које обухватају површинске, подземне, воду за пиће, термалне и минералне, представљају добра од општег интереса и уживају посебну заштиту.

Због значаја овог ресурса, утврђена је обавеза заштите вода перманентним испитивањем њеног квалитета и забраном испуштања отпадне воде у подземне воде, које садрже опасне и штетне материје у количинама, односно концентрацијама изнад прописаних граничних вредности, као и обављања других активности које могу погоршати прописани квалитет воде у реципијенту, и предузимања мера да до угрожавања квалитета не дође или уколико дође, да се такви ексцеси отклоне.

Изворишта водоснабдевања становништва су заштићена и могу се користити у складу са условима и мерама за спречавање загађења.

Мере у случају ванредних околности односе се на хаваријска загађења, неповољне хидролошке прилике, заштиту појединих деоница природних и вештачких водотока у заштићеним деловима природе.

На подручју плана систематским праћењем квалитета отворених токова и подземних вода ради потпуног увида у квалитет воде утврдиће се потребе за предузимањем мера у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Планираће и остваривање функционисања заштите квалитета вода засниваће се на познавању узрочника њиховог угрожавања и нарушавања, вођењем јединственог катастра загађивача, систематском контролом вода и водотока и отпадних вода ради праћења утицаја отпадних вода и оцена ефеката предузетих мера, као и ради предузимања мера на подручјима изворишта водоснабдевања.

Услови заштите изворишта за снабдевање водом обезбедиће се: формирањем уже зоне заштите око изворишта коју чини површина земљишта под санитарним надзором на којој није дозвољена изградња објеката, постављањем уређаја и вршењем радњи које могу на било који начин загадити воду, употреба опасних материја (нафте, мазута, киселина и др.) ископ земље и вршење других радњи које за последицу имају смањење заштитног повлатног слоја. У овој зони постављени су осматрачки објекти (пијезометри) за систематско праћење квалитета подземних вода.

Шира зона заштите изворишта представља зону у којој се врше редовна систематска осматрања по одабраним - критичним параметрима и у којој је неопходно приоритетно спровођење потребних мера заштите вода у целини.

У овој зони је неопходно систематским мерама уклонити све директне загађиваче подземних вода (разни упојни бунари) и спроводити контролу и унапређење квалитета подземних вода.

6.3.4. Заштита од буке

Свођење буке у нормативне границе обезбедиће се:

- успостављеним и планираним системом саобраћаја;
- каналисањем саобраћаја према капацитету саобраћајница;
- раздвајањем магистралног и локалног саобраћаја;
- при изградњи саобраћајница на десној обали Дунава адекватним коришћењем топографских карактеристика терена; одговарајућим ширинама саобраћајница уз избегавање изградње значајних саобраћајница под великим нагибима;
- регулисањем постојећег режима саобраћаја, увођењем већег броја једносмерних саобраћајних праваца, увођењем "зеленог таласа", корекцијом појединих саобраћајних токова, стварањем пешачких зона и решавањем стационарног саобраћаја.

Регулисање саобраћаја, правилна звучна сигнализација, поштовање прописа свих учесника у саобраћају, контрола техничке исправности возила и искључивање из саобраћаја технички неисправних возила допринеће снижењу укупног нивоа буке.

Планско озелењавање одређених простора и контрола осталих извора буке знатно ће умањити присуство буке као физички штетне.

Техничка документација за изградњу магистралних путева, железничких пруга и аеродрома и других извора буке обавезно треба да садржи и техничко решење заштите од буке и вибрације.

6.3.5. Заштита од јонизујућег и нејонизујућег зрачења

Ради заштите становништва од јонизујућег зрачења потребно је обезбедити услове за ефикасну контролу извора јонизујућег зрачења и успоставити систематску контролу радиоактивне контаминације животне средине. Поред радиоактивних супстанци, треба водити рачуна и о другим нерадиоактивним материјалима који зраче и у извесној мери могу бити штетни.

У спровођењу заштите од нејонизујућих зрачења предузимају се следеће мере:

- откривање присуства и одређивање нивоа излагања нејонизујућим зрачењима;
- одређивање услова за коришћење извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- примена средстава и опреме за заштиту од нејонизујућих зрачења;
- контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обезбеђивање материјалних, техничких и других услова за систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини.

Ради откривања присуства, утврђивања опасности, обавештавања и предузимања мера заштите од нејонизујућих зрачења потребно је вршити систематско испитивање нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини.

6.3.6. Заштита од акцидентата¹⁴

Са аспекта вулнерабилности за све објекте и постројења који могу бити узрок удеса III/IV и II/III нивоа потребно је урадити процену ризика и сачинити планове заштите. Процењом је потребно обухватити и објекте и постројења у којима је могући ниво удеса I и II, при чему треба обухватити и хазардна својства материја у процесу, као и концентрације од значаја. Процењом ризика треба да се идентификује и квантифицира подручје где потенцијално може доћи до настанка хемијског удеса што је значајан предуслов за адекватно планирање превенције, припреме, реаговања на удес и санације последица (управљање ризиком).

6.3.7. Заштита од отпадних и опасних материја

Развој одрживог система управљања отпадом обезбедиће се: усаглашавањем прописа са ЕУ директивама и донетим Регионалним планом управљања отпадом;

- промоцијом и подстицањем рециклаже и поновног искоришћења отпада;
- санитарним депоновањем комуналног и нетоксичног индустријског отпада у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године, Законом о управљању отпадом и важећим правилицима;
- адекватним управљањем опасним отпадом;
- одлагањем отпада животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству;

14

- Акциденти (удеси)-догађаји на нивоу оператора, процесног постројења, фабрике и шире, који доводе до ванредне ситуације са и без последица по људско здравље, животну средину и материјална добра.
- Вулнерабилност (повредивост)
- Повредиви објекти-сви на удес осетљиви објекти на индустријском комплексу или шире, укључујући људе, привредне, комуналне и стамбене објекте, привредна и природна добра, као и супstrate животне средине.
- Хазард (опасност)- свака ситуација која има потенцијал да изазове повређивање и штету по здравље, животну средину и материјална добра.
- Хемијски акциденти - акциденти у које су укључене хазардне материје.
- Одговор на удес-скуп мера и поступака који на основу анализе последица и процене ризика, а у складу са планом заштите у случају хемијских удеса, треба да зауставе и иолују хазардни (опасни) процес, ограниче ефекте, минимизирају последице и санирају стање.
- Опасне и штетне материје- гасовите, течне или чврсте материје настале у процесу производње, при употреби, промету, превозу, ускладиштењу и чувању и које могу својим особинама угрозити живот и здравље људи или животну средину, као и сировине од којих се производе опасне материје и отпади, ако имају особине тих материја.
- Превенција - скуп мера и поступака на нивоу општих постројења, индустријског комплекса и шире заједнице, који имају за циљ спречавање настанка удеса, смањивање вероватноће настака удеса и минимизирање последица.
- Прихватљивост ризика- прихватљив је онај ризик којим се може управљати, односно код кога су могуће последице по здравље људи, животну средину и материјална добра сведене у границе прихватљивости.
- Процена ризика- процес којим се одређује значајност ризика на основу вероватноће настанка удеса и могућих последица.
- Управљање ризиком- представља мере и поступке превенције, припреме и одговора на удес, као и санацију стања у циљу смањивања ризика и стварања услова под којим ризик може да буде прихватљив.

- изградњом регионалног центра за управљање комуналним отпадом на основу Стратегије управљања отпадом;
- успостављањем система за управљање посебним токовима отпада (отпадне батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, неупотребљива возила, медицински отпад, и др.);
- промоцијом и подстицањем кућног компостирања и поновног искоришћења отпада;
- санацијом постојећих неуређених депонија, ремедијацијом контаминираних локација опасног отпада и ревитализацијом простора.

У циљу решавања проблематике инфективног медицинског отпада на територији плана постављени су аутоклави у Новом Саду и Сремској Каменици. У циљу успостављања система за управљање медицинским отпадом неопходно је вршити организовано селективно сакупљање на месту настанка, транспорт и адекватно збрињавање.

Отпад животињског порекла, нарочито кланични отпад, у планском периоду третираће се у постојећим постројењима за третман отпада животињског порекла отвореног типа у Сомбору, Зрењанину, Бачкој Тополи, Сремској Митровици и Врбасу.

Решавање проблема грађевинског отпада решаваће се одлукама локалне самоуправе.

Депонија чврстог комуналног отпада утврђена Генералним планом града Новог Сада до 2021. године – пречишћен текст ("Службени лист Града Новог Сада", број 39/09) планирана је као локална на коју ће се у периоду до искоришћења простора депоновати комунални отпад са територије Града Новог Сада. Дефинисана је величина простора, положај депоније и услови за уклањање отпадака. Локација депоније разрађена је Планом детаљне регулације депоније комуналног отпада у Новом Саду ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 12/05 и 5/09) којим су утврђени услови за изградњу и уређење комплекса.

Одлуком о уређивању и одржавању депоније ("Службени лист Града Новог Сада", бр. 6/03 и 47/06), прописани су услови и начин функционисања.

На градској депонији не могу се одлагати отпаци угинулих животиња, отпад из здравствених установа и индустријски отпаци који представљају опасан отпад док се не изврши неутрализација до нивоа који не представља опасност по животну средину и здравље становништва.

Нешкодљиво уклањање животињских лешева и отпадака животињског порекла на подручју плана треба да се реши са аспекта сакупљања, складиштења, транспорта и просторног уређења објеката за санацију отпадака анималног порекла. Неутрализација анималних отпадака решаваће се у кафилеријама. Изузетно се дозвољавају и други начини уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла, као што су закопавање на сточном гробљу или на другом одговарајућем месту као прелазно решење до изградње кафилерије или спалионице анималног отпада.

Отпаци угинулих животиња могу се одлагати само на посебним местима, утврђеним Правилником о условима које морају испуњавати објекти у којима се врши нешкодљиво уклањање и прерада животињских леше-

ва, кланичних конфиската, отпадака и крви ("Службени гласник СРС" број 7/81).

Затварањем дивљих депонија у насељима у оквиру санационих мера треба решити заштиту земљишта, површинских и подземних вода од загађења атмосферским, подземним и процедурним водама, као и чишћење и заштиту постојећих мелиорационих канала. Треба обезбедити потпуну и трајну санацију и рекултивацију сметлишта, односно епидемиолошку и санитарну заштиту становништва и околине.

Медицински отпад који настаје при раду у здравству, представља хетерогену смесу опасног материјала. Здравствено безбедно сакупљање, одлагање и санација медицинског отпада није решено на задовољавајући начин.

Све фазе поступања са овом врстом отпада треба стандардизовати и обезбедити неопходне услове за њихову примену.

Имајући у виду потребу решавања проблема третмана ове врсте отпада на ефикасан, безбедан и еколошки прихватљив начин у складу са принципима безбедног управљања, потребно је решити на здравствено безбедан и еколошки прихватљив начин поступање са медицинским и фармацеутским отпадом, у сагласности са препорукама WHO i EU.

6.3.8. Регионална депонија

Локална самоуправа Града Новог Сада определила се да се на постојећој локацији депоније комуналног отпада у Новом Саду изгради регионална депонија на основу Одлуке о изради регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас ("Службени лист Града Новог Сада", број 45/10).

Регионални центар за управљање отпадом не искључује друге варијанте удруживања, што ће се тачно утврдити после потписивања међуопштинских споразума и доношења регионалних концепција управљања отпадом.

Интегрални систем управљања отпадом обухвата сакупљање, трансфер, одређени третман, рециклажу, поновљену употребу и коначно одлагање, на начин који неће утицати на квалитет животне средине.

Начин уређивања регионалне депоније дефинисаће се планом детаљне регулације.

6.3.9. Информациони систем животне средине

Имајући у виду карактеристике подручја плана, за формирање информационог система за заштиту животне средине потребно је успоставити мониторинг и формирати базе података за све загађиваче и активности које се дешавају у животnoj средини, а које обухватају контролу концентрисаних и расутих загађивача, контролу ресурса: пољопривредног и грађевинског земљишта, површинских вода Дунава и Канала ДТД, седимента у близини садашњих изворишта.

Праћење стања животне средине треба остварити успостављањем мониторинга према посебним методама за праћење прекограничног загађивања и то степена

загађености ваздуха, земљишта, биодиверзитета, шума, воде, међународних вода, климатских промена, озонског омотача, јонизујућег зрачења, као и преузимањем обавеза из међународних уговора.

6.3.10. Услови уређења и заштите зелених површина

Подизање и заштита зелених површина засниваће се на уређењу постојећих и повећању зелених површина, пре свега, уз обале Дунава, повезивању зеленила у целовит систем и обезбеђењу равномерног распореда.

Повезивање градског и насељског зеленила са вегетационим целинама подунавља и шумама Фрушке горе обезбедиће се путем полукружних потеза и међусобних веза, најчешће зеленилом саобраћајница ширих регулација и клинова који уводе зеленило са обала Дунава. Спољни, најшири, полукружни потези формираће се дуж граница грађевинских подручја у којем треба да буде заступљена висока вегетација у ширини од 10 до 50 m како би зелени заштитни појас, уз остало заступљено зеленило рубне зоне (канал, путеви, пољозаштитни појасеви и сл.) обезбедило најрационалније коришћење пољопривредног земљишта.

Заштитни зелени појасеви подизаће се и уређивати у складу са функционалним потребама намене која се штити или од које се штити као: шумски зелени појас, ветробрани појас, вегетација на клизиштима, линеарно зеленило уз канале, потоке и саобраћајнице, а користи се као рекреативно подручје, воћњак, виноград, поврњак, пољопривредно земљиште.

Систем зелених површина на пољопривредним подручјима ће се реализовати успостављањем мреже за сада (ветрозаштитних појасева, живица, итд.) уз максималну заштиту постојеће вегетације.

Подручја која су под парлозима, рудералном вегетацијом, пољима и ливадама, а намењена су изградњи чија реализација није планирана у скорој будућности, треба превести у зелене или рекреативне површине, које након завршетка изградње, могу делимично да буду сачуване.

Подизањем зеленила решаваће се визуелни конфликти различитих намена као и заштита од прашине и буке.

У подручјима интензивне пољопривреде заштитне појасеве треба подизати целом дужином путне мреже.

У циљу укупне заштите вегетације, приликом израде свих врста урбанистичке документације потребно је унети постојећу вегетацију, природне вредности, њихову валоризацију и на основу тога планирати решења. Бициклистичке стазе ван рекреационих зона, у складу са просторним могућностима треба употпунити дрворедима и пратећим зеленим површинама и пунктовима и местима за одмор.

Дрвореде треба поунити и уједначити како би у континуитету повезивали градско са ванградским зеленилом атара и са шумама приобаља и Националног парка "Фрушка гора".

Подизање и заштита зелених површина засниваће се на уређењу постојећих и повећању зелених површина, пре свега, уз обале Дунава, повезивању зеленила у целовит систем и обезбеђењу равномерног распореда.

Повезивање градског и насељског зеленила са вегетационим целинама подунавља и шумама Фрушке горе обезбедиће се путем полукружних потеза и међусобних веза, најчешће зеленилом дуж саобраћајница ширих регулација и клинова који уводе зеленило са обала Дунава.

Фрушкогорски потоци, који се пружају працем југ - север (Каменарски, Каменички, Новоселски и Роков), природни су носиоци вегетације која, осим линијског везивања, има и улогу заштите од ерозије. Ерозијом угрожена подручја санирати заштитном вегетацијом.

Заштитни зелени појасеви подизаће се и уређивати у складу са функционалним потребама намене која се штити или од које се штити као: шумски зелени појас, ветробрани појас, вегетација на клизиштима, линеарно зеленило уз канале, потоке и саобраћајнице, а користи се као рекреативно подручја, воћњаци, виногради, поврњаци и пољопривредно земљиште.

6.4. Заштита и организација простора у случају ратне опасности и елементарних непогода

Организација простора у условима непосредне опасности од рата и у рату, као и у случају елементарних непогода подразумева трансформацију простора и друштвених фактора из мирнодопских услова, односно редовних услова за потребе ратних услова, односно ванредних услова. Основа успешне трансформације свих природних, друштвених и економских потенцијала за извршење задатака у рату, односно у ванредним приликама за време елементарних непогода јесте њихова припрема у миру, односно у време редовних прилика.

Саобраћај

Нови Сад представља значајну раскрсницу друмског, железничког и водног саобраћаја, па је веома битно успоставити функционалне везе између поменутих видова саобраћаја и остварити организованост на квалитативно високом нивоу. То треба да омогући да у датим условима буду обезбеђени алтернативни видови и правци превоза људи и добара.

За функционисање саобраћаја у ванредним условима неопходно је остварити ефикасну везу са ванградском путном мрежом, а истовремено на подручју града обезбедити проходност градских саобраћајница.

Водовод и канализација

У ванредним условима постоје различите ситуације које су резултат ратних разарања, а то су, пре свега, када систем није угрожен, када систем функционише са смањеном количином воде, што је прихватљиво у ванредној ситуацији, а у случају угрожавања електроенергетског система, укључују се алтернативни мотори са резервним погоном. Када је систем делимично угрожен, угрожени делови се искључују, а потрошачи на угроженом подручју оријентишу на неоштећене правце система. Када су основни објекти система уништени (изворишта и прерада, главне пумпне станице и др.), мрежа се повезује са извориштима из околних насеља и обавља се транспорт воде у обрнутој смеру, а потреб-

но је и успоставити провизорне пумпне станице које треба да буду припремљене као резерва и са резервним погоном. Када је цео систем парализан, прелази се на коришћење субартеских малих бунара, капацитета око 0,3 - 0,5 l/s, и успостављају се провизорне пумпне станице за пребацивање отпадних и површинских вода из канализационог система у Дунав.

Посебна је опасност од поплава у случајевима непосредне опасности од рата и у рату, јер се ово подручје брани насипима који, заједно са регулационим грађевинама и мелиорационим и канализационим системом, чине систем одбране од поплава који је осетљив и чије угрожавање може довести до потпуног парализања живота у граду и насељима. Томе иде у прилог и чињеница да је могућност касетирања појединих делова подручја, у случају продора воде, веома мала.

Снабдевање електричном енергијом

Територија коју обухвата план снабдеваће се електричном енергијом из јединственог електричног система путем трафостаница повезаних високонапонским деловима са могућношћу напајања са две стране. Уколико дође до прекида рада на било ком делу високонапонске 110 kV мреже, постоји могућност напајања са друге стране.

Снабдевање топлотном енергијом

Топлотна енергија чини већи део у енергетској потрошњи. Нови Сад на својој територији нема значајнијих извора примарне енергије, те у потпуности зависи од производње примарне енергије ван региона.

Тамо где је индивидуално ложиште извор снабдевања топлотном енергијом, то ће остати и у ванредним приликама, а свуда где је могуће, прећи ће се на тај вид снабдевања као алтернативни. У објектима вишепородичног становања, у случају испадања појединих топлотних извора из система, захваљујући изграђеним везама, снабдевање ће преузети остали извори. Јасно је да ће у неким ванредним условима снабдевање топлотном енергијом за вишепородично становање бити из топлификационог система, или га неће бити.

Јавне службе

Здравствене службе

Основну здравствену заштиту на територији Новог Сада, у случају рата, организује Дом здравља "Нови Сад" у сарадњи са Домом здравља студената и Заводом за саобраћајну медицину "Сигнал". Основна здравствена заштита организована је у мрежи здравствених станица.

Евакуација и транспорт повређених и оболелих у Граду до ратних болница могуће је спровести транспортом друмским, железничким и воденим саобраћајем.

Социјална заштита

У случају непосредне ратне опасности и рата, знатно се повећавају потребе за збрињавањем одређених категорија становника, као што су: деца без родитељског надзора и родитељског старања, деца изгубљена у току рата и чији су родитељи погинули, затим стара, из-

немогла и инвалидна лица без храниоца, као и породице које су усред ратних разарања остале без стана или куће и животних намирница. Бригу о смештају одраслих и старих лица водиће Геронтолошки центар "Нови Сад".

Образовање

Предшколске установе, с обзиром на то да се планом евакуације становништва планира евакуација деце од 0 до 14 година, неће радити у ратним условима.

Основно и средње образовање, као и високо и више образовање, у случају непосредне ратне опасности и рата, наставиће са радом према одлуци надлежних органа, зависно од интензитета и обима ратних дејстава.

Организације у области културе

Заштита културних добара је од прворазредног значаја и морају се предузети мере за њихову заштиту. Завод за заштиту споменика културе, заједно са Градом, обезбедиће документацију и мере заштите за све непокретне споменике културе.

Привреда и комунални објекти и делатности

Садржаји у појединим зонама су доста различитог карактера, што је позитиван елемент код поставке урбанистичких мера заштите, јер је постигнута дисперзија радних активности и стварна могућност очувања одређених капацитета у ратним условима. У случају ратне опасности, привредни субјекти ће радити и даље на постојећим локацијама, али уз појачане мере обезбеђења.

Енергетика

За потребе извршења производних и услужних задатака у прва три месеца рата било би неопходно обезбедити око 78 милиона KWh електричне енергије.

Индустрија

Претпоставља се да би услед бомбардовања дошло до знатног оштећења индустријских објеката, па би производњу требало усмерити на приоритетне производе неопходне оружаним снагама и на задовољење основних потреба становника.

Грађевинарство

Активност грађевинарства у случају непосредне ратне опасности усмерила би се на завршавање објеката од значаја за одбрану, поправку објеката, израду склоништа и смештајних капацитета, одржавање саобраћајница итд.

Занатство

Производни капацитети из области занатства су покретљиви и из тих разлога се могу лако прилагодити условима рата.

Пољопривредна производња

У ратним условима пољопривредна производња би се осетно смањила и то због смањене могућности коришћења механизације, недостатка репроматеријала и заштитних средстава, болести стоке итд.

Прехрамбена индустрија

Основни проблеми који утичу на рад прехрамбене индустрије у рату испољавају се у: тешкоћама у снабдевању погонском енергијом и репроматеријалом, недостатку радне снаге, заштити објеката, људства и готових производа од ратних дејстава. Због могуће примене НХБ борбених средстава, разорних и запаљивих средстава, могући губици сточног фонда износили би око 30%. Код перади ови губици би се кретали и до 50%. Предвиђа се и измештање сточног фонда са свих оних подручја која су више угрожена на резервна подручја мање угрожености, углавном у околна приградска насеља.

Шумарство

У ратним условима посебно је значајно да се обезбеди заштита шума како од болести тако и од пожара, с обзиром на њихову осетљивост.

Водопривреда

Заштита водопривредних објеката у рату своди се на појачану заштиту од напада на осетљива места.

Депоноване чврстих, течних и радиоактивних отпадних материја

Отпадне материје обухватају комунални чврсти и течни отпад и радиоактивне материје. У условима ратних разарања и елементарних непогода, и непосредно после њих, посебна пажња мора се посветити обезбеђењу диспозиције отпадних материја. У наведеним ванредним приликама, када су поремећени системи за снабдевање и транспорт, стварају се огромне количине отпадних материја које треба одмах уклањати и правилно диспонирати.

Гробља

За потребе процењеног максималног неповратног губитка људства, површине постојећих гробља задовољавају својим капацитетима. Како у редовним, тако и у ванредним условима користило би се Градско гробље, Католичко, Успенско, Алмашко, Русинско и два гробља у Петроварадину и Сремској Каменици, као и сва гробља у насељима око Новог Сада. На левој обали користила би се гробља у Футогу, Ветернику, Каћу и Будисави, а на десној обали могу се користити гробља у Лединцима и Буковцу, као и планирани простор јужно од Алибеговца.

Сточна гробља

Сточна гробља омогућавају безбедно уклањање животињских лешева на најпримитивнији начин. Животињски лешеве би се закопавали на простору сточног гробља само у условима када не функционише кафилерија. За превоз животињских лешева требало би обезбедити специјална возила која на безбедан начин по руковаоца подижу и спуштају животињски леш.

Телекомуникације

Примарна мрежа изграђена је највише на главним градским саобраћајницама, што омогућава приступач-

ност, контролу и интервенције у свим условима. Планира се и функционисање система телекомуникација у ратним условима, тако што се у приобалном појасу Дунава резервишу коридори и локације за хитне интервенције на мрежи.

Систем веза, обавештавање и узбуњивање

У условима непосредне ратне опасности и рата функционисаће следећи системи веза: систем веза и руковођења (радио-везе, жичане везе и курирске везе), систем веза одбране и систем МУП-а. Сви наведени системи се ослањају на општи систем веза ПТТ (жичане везе) и делом су интегрисани у јединствену целину. Предвиђа се и функционисање система радио-аматера који је развијен на овој територији.

Површине и објекти специјалне намене

Објекти специјалне намене су склоништа. Склоништа су објекти који треба да обезбеде прописану заштиту од следећих ратних дејстава: механичког дејства, радиоактивног дејства, топлотног дејства и од хемијског дејства.

Угроженост је степенована у четири категорије према Одлуци о утврђивању степена угрожености насељених места у Општини Нови Сад са рејонима угрожености и одређеном врстом и обимом заштите у тим рејонима, од 27. маја 1992. године, према којој је подручје града сврстано у I степен угрожености, околна насељена места у II и III степен угрожености, а све остало подручје у IV степен угрожености.

Као слободне површине за хитан смештај и збрињавање становника у ратним условима, обично се користе зелене површине.

Склоништа основне заштите

Склоништа основне заштите, отпорности 100 и 200 кРа натпритиска, планирају се у свим угроженим деловима града. Склоништа појачане заштите могу се градити само у случају када то буде захтев Одељења одбране (у посебним случајевима).

Склоништа допунске заштите

Склоништа допунске заштите, отпорности од 50 до 100 кРа натпритиска, планирају се за мање стамбено-пословне објекте до 20 станова, односно 25 склонишних места према условима Одељења одбране Града Новог Сада. Радијус гравитације за ова склоништа је минимум 250 m. Површина за допунска склоништа планира се минимум 2 m² по једном кориснику.

Заклони

Заклони се граде у случају непосредне ратне опасности и то у мало угроженој зони, према угрожености територије Града. Међутим, заклони ће се градити и у другим мање угроженим зонама, у случају рата, за становништво које остаје у граду и то у периферним деловима града, на породичним парцелама у баштама, на површинама заштитног зеленила и сл. Граде се као рововска склоништа или јаме, полу-укопана или укопана, изван домета рушевина најближих објеката (у дну башти).

Потребна површина заклона износи 0,5 m² по лицу, а код ровова 60 cm по лицу. Обим заштите заклона је од 30 до 50 kPa натпритиска. Капацитети су до 50 лица.

Породична склоништа

Породична склоништа, отпорности 30 kPa, као допунска склоништа граде се у мање угроженим зонама. Ова склоништа у подрумским укупаним или полуукупаним просторијама треба да могу да приме минимум три лица.

Склоништа у радним зонама

За заштиту од нуклеарних и класичних борбених средстава у оквиру радних зона изградити одговарајуће објекте заштите у виду склоништа која се димензионишу и граде на основу Техничких прописа за склоништа и друге заштитне објекте ("Службени војни лист" број 13/98).

Тако се, према наведеним техничким прописима, за привредна предузећа склоништа димензионишу за 2/3 укупног броја радника, а при раду у више смена за 2/3 најбројније смене у време рата.

Замрачивање и маскирање

У фази спровођења делимичног замрачивања потребно је обезбедити искључење комплетне јавне расвете и светлећих реклама са једног места, с тим да се само на појединим важнијим раскрсницама остави упаљено светло, као и да се не искључују светлосни саобраћајни знаци (семафори).

Заштита од радиоактивног зрачења

Заштита од почетног зрачења нуклеарне експлозије обезбедиће се у одговарајућим склоништима и другим објектима, под условом да се становништво тамо склони пре нуклеарне експлозије. Заштита људи, животиња и материјалних добара од накнадног (радиоактивне падавине) зрачења спроводиће се пре наиласка радиоактивног облака и за време трајања радиоактивних падавина, у објектима за заштиту и помоћу личних заштитних средстава.

Деконтаминација

У циљу постизања што бољег успеха деконтаминације, потребно је користити комбиновање физичких и физичко-хемијских поступака и средстава. У рејонима дејства атомске експлозије највећу примену имају физичке методе пошто су најприступачније и јефтине. Хемијску деконтаминацију треба изводити поступцима хлорисања, оксидације и хидролизе.

Противбиолошка заштита

Мере противбиолошке заштите, које се изводе у доба ратних дејстава подразумевају опште биолошко осматрање и извиђање ради благовременог откривања почетка вида и ширења биолошког напада, као и његових последица. Мере обухватају детекцију и идентификацију биолошких агенаса, физичку заштиту људства и материјалних средстава од инфекције, односно биолошке контаминације.

Противепидемијским мерама на подручју изложеном биолошким удару треба да се спречи ширење епидемије унутар и ван територије. Ове мере обухватају поштривање свих хигијенских мера, стварање карантина у случају појаве опасних зараза, евакуацију и збрињавање оболелих. По потреби ће се приступити дезинфекцији и дератизацији.

У доба мира, при изградњи општих болница, предвиђена је градња одељења за заразне болести, по систему изолационих боксова.

У отклањању катастрофа користиће се покретне здравствене установе са екипама за пружање помоћи на угроженом терену, привремене здравствене установе формиране ad hoc за подручје где не постоји здравствена база или санитарска служба оружаних снага која је ван решавања задатака оперативне армије.

Заштита биља

Значај производње и заштите биља и биљних производа је изузетно велик у условима рата. Такође је значајна савремена заштита биља која се мора ослањати на програмско-извештајну службу за сузбијање многобројних штеточина и болести биљних култура. Поред ових мера, неопходно је предузети и извесне превентивне мере заштите усева од хемијских дејстава агресора, као што је гајење више врста биљака које се међусобно разликују по времену и сазревању (здружена сетва) и по отпорности на хемијске агенсе.

Зеленило као мера заштите

Територија Града Новог Сада представља просторно и ортографски разуђену целину. Значајни зелени потеси састоје се од вегетације која прати обе обале Дунава и глобалне целине шума Фрушке горе. Уравнотежена просторна подела на целој територији како по обиму, тако и по категоризацији зелених површина чини једну од битних компоненти поставке вегетације и њене функције.

Зелене површине треба да обезбеде слободан простор за хитан смештај и збрињавање становника у ратним и условима природних катастрофа. Сваки парк и зелена површина треба да су опремљени бушеним бунарима или изворском водом. Заштитно зеленило треба да има, осим заштите, и улогу маскирања.

Површине за привремени смештај становништва

Површине за привремени смештај становништва су обично зелене површине опремљене бушеним бунарима или изворском водом. Размештај бунара за снабдевање становника водом је такав да, у случају ратних дејстава и разарања једне групације бунара, друга може несметано да снабдева систем водом. Објекти за пречишћавање су централни и њиховим разарањем долази до потпуног прекида у снабдевању водом. У оваквим условима прешло би се на снабдевање водом из артеских и бушених бунара. Задаци у циљу снабдевања становништва водом у рату били би следећи: бушење нових бунара у граду и насељима, набавка цистерни за транспорт пијаће воде и набавка агрегата за рад бунарских пумпи.

Центри за исхрану становништва се планирају уз површине за привремени прихват становништва. Припремање хране одвијало би се на друштвено организовани начин на појединим пунктовима (хотели, ресторани), са којих би се храна разносила по целом Граду.

Организација простора у случају елементарних непогода

У случају елементарне непогоде на територији Града Новог Сада, организација простора је идентична са организацијом територије Града у случају непосредне ратне опасности и рата.

Земљотреси

Планом се утврђују само оквирни услови организације простора (детаљније ће се разрадити плановима детаљније разраде), с тим да су наглашени фактори од утицаја на смањење повредивости простора. Задржавање степена изграђености парцела до 50%, ограничавање густина насељености, утврђивање максималне спратности, побољшање квалитета грађевинског фонда, правилан избор локација за изградњу објеката, као и обавезно планирање слободних површина за евентуалне потребе привременог смештања угроженог становништва, неке су од мера које се морају предузимати.

Планирани пунктови и површине за привремени прихват становништва треба да задовоље потребе у случају могућих земљотреса јачине 8° MCS скале, који могу да изазову рушење стамбених објеката, зарушавање улица, пуцање инсталација, пожаре и сл. За 25-30% становника потребно је спровести мере збрињавања. За територију Града Новог Сада потребно је израдити карту сеизмичке микрорејонизације.

Поплаве

Простор Новог Сада и околине спада у најугроженија подручја од поплава подземним, површинским, процедурним, провирним и дунавским водама.

Подземним и површинским водама угрожене су депресије и терени у приобаљу Дунава и на инундационој равни. Свим наведеним водама угрожени су приобални терени јужно од Каћа, а западно од Ковиља. Атари око Ченеја, Кисача и Футога, највећим делом угрожени су подземним водама.

Одбрана се обавља одбрамбеним насипима, канализационим и мелиорационим системима. У лошим хидролошким приликама (дуг кишни период, високе подземне воде, висок водостај Дунава) безбедни терени били би само на лесној тераси и на сремској страни на вишим теренима, док би на осталим теренима дошло до реалне опасности од плављења, пошто мелиорациони системи не би били у стању да савладају све доточе воде, те би се у том случају одбрана обављала додатним пумпама и провизорним пумпним станицама.

Пожари

Пожари се јављају како у урбаним структурама, тако и на пољопривредном и шумском земљишту. Када је реч о угрожености и повредивости од пожара, урбане структуре умногоме зависе од: количине запаљивог материјала, врсте објекта и његове конструкције, иско-

ришћености и изграђености простора, узајамног положаја неизграђених површина и атмосферско-климатских услова, док су пољопривредно и шумско земљиште углавном угрожени у летњем периоду.

У циљу заштите пољопривредног и шумског земљишта, планира се реконструкција и одржавање противпожарних путева, засађивање борових састојина мозаичког распореда на правцу дувања доминантних ветрова, изградња објеката као што су осматрачнице, лугарнице, објекти резервних количина воде (базени, фонтане, цистерне) који би, као двоаменски, служили и за потребе гашења пожара и деконтаминације, а такође подизањем квалитета објеката на салашима и економијама, смањила би се опасност од избијања пожара.

Ради заштите урбаних структура, поред урбанистичких, потребно је примењивати и грађевинско-техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, електроенергетских и гасних инсталација и постројења.

На више места на Дунаву и Каналу ДТД обезбедити прилазе реци и каналу за снабдевање водом ватрогасних возила или ватрогасних пумпи.

Олујни ветрови, снежни наноси, лед, град и суша

Како климатски услови на овом подручју имају све карактеристике умереноконтиненталне климе, у просторним решењима намене површина вођено је рачуно о планирању заштитних зелених појасева уз главне саобраћајне правце, на обалама Дунава, на правцима дувања ветрова, око депонија и радних комплекса, као и формирање зелених површина свих категорија у грађевинском подручју града и околних насеља.

Уз подизање квалитета грађевинског фонда, постиже се солидна заштита од олујних ветрова, снежних наноса, смањује се појава поледица, а када је у питању опасност од града и мере заштите, онда је то опште питање везано за читаво подручје Војводине и решава се интегралним системом противградне одбране.

Клизишта и одрони

Клизишта, евидентирана на сремској страни, као што су Рибњак и долине потока, морају се посебно озелењавати и на овим теренима треба спречавати изградњу.

Изградњом система напера на Дунаву код Моста слободе спречиће се даље негативно дејство воде Дунава на обалу код Сремске Каменице. Потребно је фрушкогорске потоке на сремској страни регулисати и путем регулација озелењавати и пошумљавати.

7. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ДЕЛОВЕ ТЕРИТОРИЈЕ ЗА КОЈЕ НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ИЗРАДА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ИЛИ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Ова правила обавезна су за реализацију просторног плана у подручјима за која није предвиђена даља планска разрада кроз доношење планских докумената ужих подручја.

За делове у обухвату плана за које је одређена даља планска разрада, правила утврђена овим планом су усмеравајућег карактера.

Поред наведеног, овим планом се утврђује могућност реконструкције постојећих капацитета инфраструктуре, у оквиру постојећих парцела, односно регулација.

7.1. Изградња на пољопривредном земљишту

У циљу заштите пољопривредног земљишта, дозвољена је изградња објеката искључиво у функцији пољопривреде и пољопривредне производње (економски, помоћни, објекти фарме и др.), затим салаша, простора и објеката инфраструктуре, комуналних објеката и сл.

7.1.1. Објекти у функцији пољопривреде и пољопривредне производње

Објекти у функцији примарне пољопривредне производње

Овим објектима се сматрају објекти за смештај свих видова пољопривредне механизације, објекти за складиштење, сушење и чување пољопривредних производа, ђубрива, репроматеријала, као и други објекти у функцији пољопривредне производње (институти Пољопривредног факултета, пољопривредне економије, машински парк и сл.)

Објектима за смештај пољопривредне механизације сматрају се затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација (возила, машине, прикључни уређаји и др.), као и пољопривредни алати и опрема ради чувања и одржавања.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др.).

Услови за изградњу објеката:

- минимална површина парцеле је 1 ха;
- за парцеле површине 1-3 ха степен заузетости је до 15%;
- за парцеле површине преко 3 ха степен заузетости је до 10%;
- само за институти Пољопривредног факултета степен заузетости може бити до 30%, без обзира на површину парцеле;
- спратност објекта је П и ВП;
- могућа је изградња подрума;
- максимална висина пода приземља је 70 см;
- минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 5 м, од државног пута I реда је 20 м, а од државног пута II реда је 10 м;
- постојеће парцеле које су мање од дозвољене се задржавају у затеченом стању, а у случају реконструкције или замене објеката није планирано повећање корисне површине, и заузетости;
- парцеле се могу оградити транспарентном оградом висине максимално 2,20 м; ограда и стубови

ограде се постављају на удаљености од минимум 1 м од међне линије;

- приликом изградње објеката обавезна је примена хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова, одговарајућа инфраструктурна опремљеност (електроинсталације, евентуално санитарна вода, водонепропусна септичка јама и др.).

За парцеле површине 1-3 ха основ за реализацију је овај план, односно план генералне регулације насеља, а за комплексе преко 3 ха обавезна је израда урбанистичког пројекта, уколико се планом генералне регулације не утврди другачије.

Услов за реализацију у случају потребе формирања јавног земљишта је план генералне, односно план детаљне регулације.

Радне површине у функцији примарне пољопривредне производње - објекти фарми

Услови за уређење:

- за све фарме обавезно је поштовање законске регулативе којом се уређује област заштите животне средине. У зависности од капацитета, обавезна је израда Студије о процени утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04 и 36/09);
- фарме формирати првенствено на мање квалитетном земљишту, испод V категорије;
- у оквиру фарме мора да постоји ограда место за одлагање и збрињавање стајског ђубрива, које мора бити удаљено од бунара са пијаћом водом мин. 20 м и 50 м од објекта за узгој животиња;
- локација за изградњу фарме својим положајем (капацитетом и еколошким условима) не сме да угрожава, а и да буде угрожена од стамбених и других објеката у ближој и даљој околини;
- краћа страна парцеле мора имати мин. ширину 20 м;
- земљиште не сме да буде подводно и мора да има добре отоке атмосферске воде;
- минимална удаљеност свих објеката од међних линија је 5 м;
- у једном објекту на фарми не може се држати више врста животиња;
- круг фарме мора да буде довољно простран да одговара капацитету фарме, да садржаји у оквиру њега буду функционално повезани, да има контролисани улаз (улазе) и да буде ограда адекватном оградом;
- прилазни путеви фарми (јавне површине) морају да буду довољно широки и по могућности изграђени од чврстог материјала или са подлогом од шљунка (минимална категорија атарски пут);
- локација за изградњу фарме мора бити снабдевена довољном количином воде за пиће из јавног водовода или властитог бунара;
- отпадне воде морају се скупљати у водонепропусне испусте и морају се пречистити пре испуштања

у природне реципијенте. Фекалне воде сакупљају се у одвојене септичке јаме или се испуштају у канализацију;

- простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објекта мора бити смештен, односно изграђен тако да спречи загађивање околине и ширење узрочника заразних болести животиња и људи, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен најмање 50 m од објекта за животиње;
- локација за изградњу фарме мора имати уредно електроенергетско снабдевање.

Услови за изградњу објекта:

- минимална површина парцеле за изградњу фарме је 1 ha;
- економско-производни објекти морају бити грађени од чврстог материјала и по намени могу бити: основни производни објекти, објекти за смештај, чување и дораду сточне хране, објекти за смештај отпадних материја и објекти за утовар и истовар живе стоке, као и објекти за дневни боравак радника и администрацију;
- у комплексу фарме могућа је изградња стамбеног објекта, максималне површине до 100 m², који обезбеђује функцију фарме. Минимална удаљеност стамбеног објекта од загађивача је 20 m;
- максималан степен заузетости за парцеле површине 1 – 3 ha је 20%, за парцеле површине 3 – 5 ha 15%, а преко 5 ha 10%;
- минималне површине под зеленилом (зелени заштитни појас – заштитно зеленило, зеленило комплекса, декоративно зеленило и сл.) је 40% (изузев за фарме за узгој и држање живине), где је минимално учешће зеленила 60%;
- спратност објекта је од П, ВП, до П+Пк;
- унутар високог приземља могуће је формирати два корисна нивоа, у делу објекта;
- оријентациони нормативи, у складу са захтевима технологије, за димензионисање објекта фарме и капацитети по врсти стоке су следећи:

краве музаре (5 ком.)	80 m ²
тов јунади (20 ком.)	100 m ²
прасад (5 приплодних крмача)	124 m ²
50 товљеника	80 m ²
тов 3000 бројлера	750 m ²
коке носиле (600 ком.)	125 m ²
помоћни објекти (кош за храну и гаража за машине)	120 m ² ;
- парцеле се могу ограђивати транспаретном оградом висине максимално 2,20 m: ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,00 m од међне линије;
- услов за изградњу фарме је капацитет од минимално 20 грла копитара или папкара, односно 20 грла говеда, 100 грла свиња, 150 грла оваца и коза, или 350 јединки живине и кунића;
- сточарске фарме планирају се за једну сточну врсту; за веће капацитете (преко 500 условних грла) обавезна је примена Закона о процени утицаја на животну средину. Једно условно грло је тешко 500 kg.

Објекти за интензиван узгој говеда:

- постоје две врсте фарми говеда и то: за музне краве и за тов;
- за фарме за које је по капацитету потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, удаљеност од границе грађевинског подручја, спортско рекреативних и других јавних комплекса, мора бити преко 1000 m. За фарме мањег капацитета до 500 условних грла – 500 m;
- фарме за тов могу се градити по систему везаног или слободног одгоја, па се према томе димензионише простор.

Објекти за интензиван узгој свиња:

- удаљеност фарме од границе грађевинског подручја, спортско рекреативних и других јавних комплекса, мора бити преко 1000 m, уз услов да се наведени садржаји не налазе на правцу доминантних ветрова (Југоисточни – кошава и сл.).

Фарме за узгој и држање живине

- граде се на пашњацима и у затвореним стајама као подне и у кавезима (батеријама). За веће капацитете (преко 10000 места) обавезна је примена Закона о процени утицаја на животну средину. Терен за живинарску фарму треба да је изолован од околних садржаја и пролаза људи и да је оцедит и сув;
- минимално растојање између две живинарске фарме је 300 m, а минимално удаљење од границе грађевинског подручја, спортско рекреативних и других јавних комплекса, мора бити преко 1000 m;
- степен заузетости парцеле објектима фарме живине је максимално 20%;
- минималне површине под зеленилом (зелени заштитни појас – заштитно зеленило, зеленило комплекса, декоративно зеленило и сл.) је 60%.

За фарме које по капацитету имају обавезу израде студије о процени утицаја на животну средину основ за реализацију је план детаљне регулације. За све остале основ је овај план, односно план генералне регулације, уз обавезу (препоруку) израде урбанистичког пројекта.

Стакленици и пластеници

У циљу интензивирања пољопривредне производње, на пољопривредном земљишту дозвољена је изградња или постављање стакленика и пластеника:

- минимална удаљеност оваквих објекта од међних линија је 5 m;
- парцеле се могу ограђивати транспаретном оградом висине максимално 2,20 m; ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1 m од међне линије;
- заузетост земљишта пластеницима је до 75%;
- заузетост земљишта стакленицима је до 50%.

Основ за реализацију је овај план, односно план генералне регулације. За површине за изградњу стакленика преко 3 ha обавезна је (препоручује се) израда урбанистичког пројекта.

Салаша

На подручју КО Ченеј, у складу са специфичностима затеченог стања, наставља се традиција изградње салаша. Основна интенција је очување постојећих салаша уз могућност промене намене. Осим овог, у подручјима салаша могуће је и формирање нових у складу са традиционалним одликама, а према параметрима из овог плана.

На комплексима постојећих салаша могућа је реконструкција постојећих објеката и изградња нових у функцији пољопривредне производње под следећим условима:

- постојећи комплекси се по правилу задржавају;
- поштује се традиционална функционална организација у оквиру које се јасно издваја стамбени и економски део и припадајуће обрадиво земљиште;
- максимална заузетост комплекса је до 4%.

На постојећим салашима могућа је и промена основне намене у нове, које су у функцији културе, туризма и рекреације.

Основ за реализацију је план генералне регулације.

Код изградње нових салаша планира се првенствено намена у функцији пољопривредне производње, а могућа је и у функцији културе, туризма и рекреације.

За уређење и изградњу важе следећа правила:

- минимална површина комплекса са припадајућим обрадивим земљиштем је 3 ха;
- минимална парцела за изградњу стамбеног (и економског) објекта је 10% од површине комплекса;
- максимална заузетост комплекса је као код постојећих салаша (4%).

Услови за уређење:

- на комплексу салаша дозвољава се, поред главног објекта, изградња следећих објеката: објекта за смештај пољопривредне механизације, за држање и узгој стоке, за прераду и складиштење пољопривредних производа, стакленика, као и објекта за употребу у културне, рекреативне и услужно-гоститељске сврхе (уколико је салаш отворен за јавне посете), уз примену важећих санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова и неопходну инфраструктуру опремљеност.

Услови за изградњу стамбених објеката:

- на парцели главног објекта може бити саграђен само један стамбени објекат;
- максимална дозвољена спратност стамбеног објекта је П+Пк; објекти могу имати подрумску или сутеренску етажу, ако не постоје сметње геотехничке или хидротехничке природе;
- висина стамбеног објекта не може прећи 5 m (од нивелете до венца);
- максималан габарит стамбеног објекта је 200 m²;
- ката пода приземља не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; ката пода приземља може бити највише 70 cm виша од нивелете терена; код стамбених објеката који ће имати под-

рум или сутерен коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских, односно сутеренских просторија;

- минимално растојање објекта од бочне међне линије је 5 m;
- парцеле се могу ограђивати зиданом оградом до висине од 0,90 m или транспарентном оградом висине до 1,80 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1 m од међне линије;
- најмања ширина приступног пута ка парцели је 2,50 m.

Услови за изградњу економских и помоћних објеката:

- сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, коњушнице и др.), испусти за стоку, ђубришта, осочаре, пољски клозети и слични објекти загађивачи граде се на економском делу парцеле;
- максимална дозвољена спратност је П; могуће је изградити подрум или сутерен уз примену посебних мера заштите од високих подземних вода;
- међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је мин. 15 m;
- ђубриште и пољски клозет морају бити удаљени од стамбеног објекта, бунара, најмање 20 m;
- прљави објекти могу се постављати само низ ветар у односу на чисте објекта;
- ако се економски делови суседних комплекса непосредно граниче, растојање нових економских објеката од границе парцеле не може бити мање од 1 m, ако се економски део једне парцеле непосредно граничи са стамбеним делом друге парцеле, онда је њихово растојање мин. 15 m односно 20 m, у зависности од врсте економског објекта;
- оставе, гараже, летње кухиње, млекарне и сл. који се граде у стамбеном делу парцеле могу бити у саставу стамбеног објекта, дограђени као анекс или минимално 7 m удаљени од њега у правцу економског дела парцеле;
- пушнице, сушнице, кошеви, амбари, надстрешнице за машине и возила, магацини хране за стоку и сл. граде се на економском делу парцеле;
- економски и помоћни објекти морају бити изграђени од ватроотпорног материјала; могу се градити као приземни објекти са или без подрума;
- најмања ширина приступног пута ка економском делу парцеле је 3 m.

Услови за реконструкцију објеката:

- на постојећим салашима објекти се могу реконструисати у затеченим габаритима (односно тако да се задржи постојећа изграђеност парцеле), или градити у складу са условима за изградњу нових салаша;
- за постојеће комплексе испод 3 ха дозвољена је реконструкција у истим габаритима;
- у стамбеном делу парцеле (комплекса) могу се адаптирати постојећи простори или градити нови

за делатности које не угрожавају становање и то за културу, угоститељство, и сл.; препоручује се да пословни простор у стамбеном делу парцеле не буде већи од трећине бруто стамбене површине.

Увођењем допунских делатности у оквир пољопривредних површина обезбеђује се развој сеоског туризма са понудом уз еко и етно туризам, ловни туризам, аутохтоне домаће кухиње, производња етно занатских производа, неговање етничких манифестација и обичаја, и сл.

Основ за реализацију је план генералне регулације.

Код израде плана генералне регулације насеља Ченеј, на подручју салаша могуће је изузетно, у складу са стањем на терену, планирати и мање комплексе салаша од 3 ха, те у складу са тим утврдити и параметре за изградњу објеката.

Опис границе простора за привредне делатности у КО Степановићево

За почетну тачку описа границе утврђена је тачка на тромеђи парцела број 3306, 3295 и 3369 (пољски пут). Идући у правцу севера граница прати западну границу парцеле број 3369 до тачке на пресеку са правцем који је на растојању од 70,00 м од правца дефинисаног координатама осовинских тачака број 26 и 27. Од те тачке граница скреће ка западу, прати претходно описан правац, сече парцелу број 3295, 3592 (пољски пут) и 3356 (канал) до тачке на пресеку са правцем који је на растојању од 8,50 м од правца дефинисаног координатама осовинских тачака број 27 и 28. Овим правцем граница скреће ка југу, сече парцелу број 3296 до тачке на пресеку са границом катастарских општина Степановићево и Футог. Даље граница скреће у правцу југоистока, прати границу катастарских општина, до тачке на јужној међи парцела број 3306 и 3307. Од ове тачке граница скреће у правцу севера прати границу парцела број 3306 и 3307, затим сече парцелу број 3307 источном границом културе на парцели број 3307 и продуженим правцем границе културе долази до тачке на граници парцела број 3307 и 3368 (пољски пут). Од ове тачке граница скреће у правцу запада, прати границу парцеле број 3368 и долази до тачке која је утврђена за почетну тачку описа границе.

Посебни услови за парцеле 8924 и 8925 у КО Футог (Бангладеш)

Насеље формирано на парцелама 8924 и 8925 у КО Футог, на месту бивше економије задржава се у постојећим границама, без могућности повећања изграђених објеката и ширења комплекса. Услов уређења и реконструкције за ове парцеле утврдиће план генералне регулације насеља Футог.

7.1.2. Остале привредне делатности

Делатности шумарства и водопривреде припадају великим државним системима, који спроводе пошумљавање, одржавање и изградњу водотока. Њихово пословање везано је за просторе атара, шумарство за обале Дунава и Канала и Фрушку гору, а водопривреда за бачки део и за бујичне потоке на сремској страни, што под-

разумева изградњу објеката у функцији заштите шумског и пољопривредног земљишта.

Основ за изградњу и уређење објеката и простора из делатности шумарства, водопривреде, лова, риболова и сл. је план детаљне регулације, односно урбанистички пројекат, зависно од тога да ли постоји потреба за издвајањем јавних површина.

У области водопривреде посебно се наглашава да постоји могућност изградње рибњака, искључиво на слатинастом земљишту, без ограничавања површине, уз обавезну разраду урбанистичким пројектом уколико постоји приступни пут и остали капацитети инфраструктуре, или планом детаљне регулације уколико не постоји.

За рибњаке веће од 10 ха и када је потребно утврђивање јавног или грађевинског земљишта обавезна је израда плана детаљне регулације.

7.1.3. Комунални објекти и површине

Гробља

У случају потребе проширења постојећих комплекса гробља или изградње нових, неопходна је разрада овог плана планом детаљне регулације.

Опис границе грађевинског подручја гробља у КО Степановићево

За почетну тачку описа границе утврђена је тромеђа парцела број 3376 (пут), 3389 (пут) и 1418. Идући у правцу северозапада граница се поклапа са источном међом парцеле број 3389 (пут) до пресека са међом парцела број 1410 и 1409, скреће ка североистоку пружајући се по тој међи у дужини од 150 м, а затим скреће ка југоистоку по правцу паралелном источној међи парцеле број 3389 (пут) пресецајући парцеле број 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416 и 1418 до тачке на североисточној међи локалног пута (парцела број 3376). Од те тачке граница скреће ка југозападу пружајући се по поменутој међи локалног пута до тромеђе парцела број 3376, 3389 и 1418 која је утврђена за почетну тачку описа границе.

Сточна гробља

Сточна гробља, која су планирана урбанистичким плановима појединачних насеља, задржавају се, као прелазна решења, до реализације оптималног начина санирања отпада анималног порекла спаљивањем и прерадом.

Обавезно је да реализацији претходи израда плана детаљне регулације уз све мере заштите животне средине.

7.1.4. Изградња у оквиру викенд-зона и воћарско-виноградских зона

Опис границе викенд-зоне “Артиљево – Поповица” КО Сремска Каменица

Опис почиње од тромеђе парцела бр. 3991 (пут), 3992 и 2206. Одавде се граница пружа на југ и поклапа са границом грађевинског подручја града Новог Сада

до тромеђе парцела бр. 3074, 3075 и 3552, а на граници са Националним парком "Фрушка гора". У овој тачки граница скреће на југ и поклапа се са границом Националног парка "Фрушка гора" до тромеђе парцела бр. 3915, 3916 и 3917. Од ове тачке граница наставља на југ, источном границом парцеле бр. 3916, у том правцу пресеца парцелу број 4002 (пут) и по њеној јужној граници скреће на запад, поклапа се са њом до парцеле број 3947. Овде граница скреће на југ обухватајући парцелу број 3947, враћа се на јужну границу парцеле број 4002 (пут) где се у правцу запада поклапа са њом до парцеле број 3948. коју обухвата по њеним јужним границама и поново се поклапа са јужном границом парцеле број 4002 до источне границе парцеле пута број 3997, и поклапа са њом до тромеђе парцела бр. 3836, 3990 и 3997 где избија на границу Националног парка "Фрушка гора", затим скреће у правцу севера, поклапа се са њом до четворомеђе парцела бр. 2307, 2308, 2309 и 2310. Одавде граница са источне и северне стране заобилази парцеле бр. 2307, 2312 и 2316, прати западну границу парцеле број 2319 (шумски пут), заобилази јужном и источном границом парцелу број 2321 и долази до јужне границе парцеле број 3996, скреће на запад, јужном и западном границом парцеле број 3996 (пут) до западне границе парцеле број 3995 и прати је до тромеђе парцела бр. 2251, 2249 и 3995. У овој тачки, граница скреће на запад и обухвата, најпре јужним а затим северним границама, парцеле бр. 2249, 2248 и 2236, наставља да обухвата западним и северним границама парцеле бр. 2251, 2255/1, 2255/2, 2255/3, 2223, 2225/1 и 2223/4, избија на северну међу парцеле пута број 3991 и у правцу североистока поклапа са њом до почетне тачке описа границе.

Опис границе викенд зоне "Горња провалија" КО Сремска Каменица и "Брестови" КО Лединци

Опис почиње од тромеђе парцела бр. 3994 (пут), 1741 и 2156/6 на граници КО Сремска Каменица и КО Лединци. Одавде се граница пружа на исток, прати границу грађевинског подручја града Новог Сада до тромеђе парцела бр. 3992(пут), 2198 и 2197/2. У овој тачки граница скреће на југ, обухвата и иде источним и јужним границама парцеле бр. 2197/2, 2197/1, 2202, 2203, 2209/3, 2196/1, 2195/1, 2195/2, 2194, 2191, 2190/1, 2189, 2188/1, 2187/2, 2187/1, 2183/5, 2183/4, 2183/3, 2183/2, 2183/1, 2173/4, 2173/1 и 2170/3, источним границама парцеле бр. 2175, 2174, 2229/11(пут), 2233 пресеца парцелу број 2227, обухвата парцелу број 2234 и долази до границе КО Сремска Каменица, скреће на север поклапа се са границом КО Сремска Каменица до граничне тачке број 18. У овој тачки граница прелази у КО Лединци у правцу југозапада поклапајући се са југоисточним границама парцела бр. 2471, 2472, 2474, 2473, скреће на северо-запад јужним и западним границама парцела 2473, 2474, 2475, 2476/1, 2476/2, 2476/3, 2476/4, 2465/4, 2465/3, 2465/2, 2465/1, 1350/11, 1350/10, 1350/9, 1350/8, 1350/7, 1354/6 скреће на запад по јужној граници парцеле бр. 1356, скреће на север обухватајући парцеле бр. 1356, 1357/1, 1357/2, 1342/1, 1342/2. Граница даље скреће на исток северним границама парцела бр. 1342/2 1342/3 и 1342/4 до тачке у којој продужени правац источне границе парцеле број 1329/1 пресеца северну границу парцеле бр. 1342/4. У овој тачки граница скреће на север а затим на запад, заобилази парцеле бр. 1329/1 а потом

обухвата по јужним и западним границама парцеле бр. 1326/4, 1326/3, 1326/2, 1326/1. У том правцу граница даље, пресеца парцелу број 1258 (пут) до њене северне границе по којој скреће на запад до тромеђе парцела бр. 1258, 1244 и 1247/6, продужава по источној и северној граници парцеле број 1244 долази до источне границе парцеле број 1243 и у правцу севера поклапа се са њом, продужава до границе грађевинског подручја града Новог Сада, скреће на југоисток по граници грађевинског подручја долази до границе КО Лединци и КО Сремска Каменица, односно до почетне тачке описа.

Опис границе викенд-зоне "Главица" у КО Сремска Каменица

Викенд-зона се са западне и јужне стране граничи са Националним парком "Фрушка гора", са северне стране граница се поклапа са границом грађевинског подручја града Новог Сада и са истока се пружа по источној граници парцеле број 3983 (пољски пут).

Опис границе викенд-зоне "Липарје" КО Лединци

Опис почиње од тромеђе парцела бр. 3613 (пут), 1714 и 3616. Одавде граница креће на југ западном границом парцеле број 3616 до тромеђе са парцелама бр. 1703 и 1704 где прелази пут обухвата парцелу број 1643, са северне стране, скреће на југ по источним границама парцела бр. 1643,1642,1640/1, 1635/1 1639/2, 1638/1, 1638/2, 1638/3, 1638/4, 1638/5, 1638/6, 1638/7, 1638/8 и 1638/9. У том правцу даље граница пресеца парцелу број 1637 и скреће на запад по њеној јужној граници, заобилази парцеле бр. 1634, 1633 и 1632, обухвата по источним границама парцеле бр. 1630, 1629/2, 1629/1, 1626/1 и 1626/2. Овде граница скреће на запад јужном границом парцеле број 1626/2 до источне границе парцеле број 3616 (пут). У овој тачки граница се у правцу севера поклапа са источном његовом границом тог пута до насрамне тачке на четворомеђи парцела бр. 3616, 1651/6, 1651/11 и 1652, где скреће на запад, прелази пут ка четворомеђи. Из ове тачке граница се у правцу југозапада поклапа са северном границом парцеле број 1652 до источне границе парцеле број 1615 (пут), скреће на север, поклапа се са њом до тромеђе парцела бр. 3615, 1658 и 1659. Овде граница скреће на запад, пресеца пут и поклапа се са јужном границом парцеле број 1853, затим скреће на север, по њеној западној и западним границама парцела бр. 1852 и 1851 и долази до тромеђе парцела бр. 1939,1850 и 1851. У овој тачки граница скреће на запад поклапајући се са јужном границом парцеле број 1939, источним границама парцела бр. 1938 и 1934 и по јужној граници парцеле број 1936 скреће на запад, у том правцу пресеца парцелу број 1910 и по њеној западној граници скреће на југ, а затим по јужној граници парцеле број 1927 скреће на запад, пресеца парцелу број 2058 и по њеној западној граници скреће на југ до тромеђе са парцелама бр. 2053 и 2054. У овој тачки граница скреће на запад и најпре јужном а затим и западном границом обухвата парцеле бр. 2053, 2052 и 2046/11. Из тромеђе парцела бр. 2046/6, 2046/11 и 2046/5 граница скреће на запад, пресеца парцелу број 3614 (пут) и јужном границом парцеле број 2036 долази до источне границе парцеле број 3627 (парцела потока). Из ове тачке граница скреће на север, поклапа

се са источном границом потока, заобилази парцеле бр. 2033 и 2035 и поново по источној граници потока долази до парцеле број 3613 (пут Беочин – Нови Сад), по његовој јужној граници скреће на исток и долази до почетне тачке описа границе.

Услови за изградњу у викенд-зонама на сремској страни града

Изградња викенд-кућа у викенд-зонама одвијаће се на основу овог плана, односно плана генералне регулације, у складу са следећим условима:

- парцела на којој се гради викенд-објекат не може да буде мања од 1.500 m²,
- у постојећим викенд-зонама, у којима је парцелација извршена пре доношења овог плана (плана генералне регулације), парцела може да буде и мање површине, али не мања од 800 m² (изузетно код затечене парцелације минимум је 750 m²),
- на парцели се може изградити један викенд-објекат са помоћним објектом који је у функцији основног објекта (остава, гаража и сл.),
- укупна површина свих објеката на парцели износи 10% од површине парцеле, али не више од 150 m² (брuto површина). Површина помоћног објекта је максимум до 10% од дефинисане површине (15 m²),
- спратност викенд-објекта може бити приземље (П) или приземље и поткровље (П+Пк). На нагнутим теренима дозвољава се изградња помоћних просторија у сутерену викенд-објекта,
- архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејзажу;
- препоручује се да ограда око парцеле буде од жице, висине до 1,5 m;
- приступ парцелама у оквиру викенд зона обезбеђује се са постојећих атарских и општинских путева, уколико се планом генералне (деталне) регулације не утврди другачије;
- у зони забране изградње, изградња нових објеката дозвољава се уз претходну сагласност Министарства одбране.

Услови за изградњу викенд-кућа у приобаљу Дунава

Изградња викенд-кућа у приобаљу Дунава, као и других пратећих садржаја намењених рекреацији, туризму и слично, могућа је на основу плана детаљне регулације. Димензије објеката не смеју да пређу у основи површину од 30 m² (брuto).

Режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних процеса и поремећаја режима извора, потока и подземних вода.

Пожељно је да објекти имају терасу оријентисану ка Дунаву, као саставни део објекта. Препоручује се изградња објеката типа сојенице на коти 80 m н.в. Простор испод терасе може се користити као спремиште за смештај риболовачке опреме, чамаца и сл.

На просторима који су предвиђени за подизање оваквих објеката терен изван габарита објекта мора се користити заједнички, без икаквог оградавања и парцелисања.

Забрањена је свака врста изградње у зони ширине минимум 10 m од постојеће ивице корита реке (при средњем водостају), односно 15 m од ножице насипа.

На овим теренима вегетација је аутохтона и тај пејзаж треба и задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Ковачевац - Липарје" у КО Лединци

За почетну тачку описа границе утврђена је тачка на тромеђи парцела бр. 3627 (поток), 2081/5 (пут) и 2081/1. Од ове тачке граница скреће у правцу севера, прати источну границу парцеле број 3627 до тромеђе парцела бр. 3627, 2038 и 2035. Даље граница скреће у правцу истока, прати границу викенд-зоне до тромеђе парцела бр. 1639/2, 1639/3 и 882 (поток), затим у правцу југа граница прати границу грађевинског подручја насеља Лединци до тромеђе парцела бр. 882, 1624/1 и 1590/1. Од ове тачке граница наставља у правцу југа, прати западну границу парцеле број 3611(поток) до тромеђе парцела бр. 1590/8 и 1590/9 и 3611. Од ове тачке граница прати јужну границу парцеле број 1590/8, источну границу парцела бр. 1591/8, 1591/9, 1592/1, 1592/2, 1595, 1623 (пут), 1611, 1610, северну, источну и јужну границу парцеле број 1605, јужну границу парцеле број 1609/3, источну границу парцеле број 3615 (пут), северну и источну границу парцеле број 2232, источну границу парцеле број 2227 и долази до тромеђе парцела бр. 2227, 2226 и 2225 (пут). Даље граница пресеца парцелу број 2225 до тромеђе парцела бр. 2225, 2221 и 2222, затим прати источну границу парцела бр. 2221, 2220, 2219, јужну границу парцела бр. 3615, 2160 (пут), скреће у правцу северозапада, прати западну границу парцела бр. 2159, 2157, 2155 (пут), јужну, западну и северну границу парцеле број 2105, источну границу парцела бр. 2104, 2107/1, јужну границу парцела бр. 2110, 2109, 2064, 2069 и долази до тромеђе парцела бр. 2069, 2068 и 3614 (пут). Од ове тачке граница прати западну границу парцеле број 3614, пресеца парцелу број 3614 и долази до тромеђе парцела бр. 3614, 2084 и 2085, затим прати јужну границу парцеле број 2084, западну границу парцела бр. 2084, 2082, 2081/4 и 2081/5 и долази до тачке која је утврђена за почетну тачку описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Брестови - Чукала" у КО Лединци

За почетну тачку описа границе утврђена је тачка на тромеђи парцела бр. 2455, 2454/4 и 2426/20 (пут), на граници грађевинског подручја насеља Лединци. Од ове тачке граница скреће у правцу истока, прати северну границу парцела бр. 2454/4, 2453, 2489, 2481, 2480 и долази до границе викенд-зоне. Даље граница скреће у правцу југа, прати границу викенд-зоне, а затим границу катастарских општина Лединци и Сремска Каменица до тромеђе парцела број 2958, 3621 (пут) у КО Сремска Каменица и 4019 у КО Лединци. Од ове тачке граница наставља у правцу запада, прати јужну границу парцела бр. 2059, 2975, западну границу парцела бр. 2975, 2974/3, 2974/2, 2974/1, 2971, 2965/5, 2965/4, 2965/3, јужну границу парцеле број 2920, источну границу парцеле број 2914, јужну границу парцела бр. 2916/2, 2916/1, 2915, западну границу парцеле број 2915, југоисточну границу парцеле број 3621 (пут) и долази до тромеђе

парцела бр. 3621, 2939/2 и 2940. Даље граница пресеца парцелу број 3621 до тремеђе парцела бр. 3621, 2552 и 2553, затим наставља западном границом парцела бр. 2552, 2551/3, 2551/2, 2551/1, северном границом парцеле број 2551/1, западном границом парцеле број 2550 (пут), јужном границом парцеле број 2563/2, западном границом парцела бр. 2563/2, 2563/14, 2563/13, 2563/12, 2563/11, 2563/10, 2563/8, 2563/7, 2561/4, 2561/3, 2561/2, 2566/1, 2566/2, 2567/3, северном границом парцела бр. 2567/3, 2567/2, 2567/1, 2565/5, 2565/4, 2565/3, западном границом парцеле бр. 2519 (пут), 3620 (пут), јужном границом парцела бр. 2571, 2570, 2574/4, 2574/3, 2574/2 и долази до границе грађевинског подручја насеља Лединци. Од ове тачке, у правцу севера, граница прати границу грађевинског подручја насеља Лединци и долази до тачке која је утврђена за почетну тачку описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарских зона у КО Сремска Каменица

У катастарској општини Сремска Каменица простор који није обухваћен границама:

- грађевинског подручја града Новог Сада,
- викенд-зона "Главица", "Артиљево-Поповица",
- Националног парка "Фрушка Гора",

у целости је намењен воћарско-виноградарским зонама.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Занош - Парлог" у КО Буковац

Граница описа почиње од границе парцела бр. 1344 и 1345 на источној граници КО Буковац. Одавде граница описа, у правцу истока, прати границу КО Буковац до јужне границе парцеле број 1611, где скреће на запад том границом, пресеца парцелу број 3325 (пут), затим јужном, па онда западном границом заобилази парцелу број 1560, даље у правцу севера прати западне границе парцела бр. 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571 и 1572, скреће на запад јужном границом парцеле број 1573, пресеца пут по јужној, па по западној граници парцеле до јужне границе парцеле број 1533, пресеца парцелу број 3324 (пут), затим по јужним и западним границама парцела бр. 1509 и 1511 долази до јужне границе парцеле број 1515. Овде по тој граници скреће на запад, па по западној граници исте парцеле скреће на север, поклапа се са западном границом парцела бр. 1516 и 1517 до четворомеђе парцела бр. 1517, 1518, 1378 и 1379. У тој тачки граница описа скреће на запад по јужној граници парцеле број 1378, па по јужној и западној граници парцеле број 1382/1 скреће на север и даље у правцу севера поклапа се са западним границама парцела бр. 1382/2, 1382/3, 1367, 1366, 1342, 1344 и долази до почетне тачке описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Папрадине – Провалије – Мадилџи – Ловрен – Бељево у КО Буковац

Граница описа почиње од најисточније тачке на граници парцела бр. 2857 и 3333 (пут), на граници грађе-

винског подручја насеља Буковац. Из ове тачке граница се у у правцу југозапада поклапа са северном границом парцеле број 3333 (пут) до тремеђе парцела бр. 3333, 2778 и 2767. Овде скреће на северозапад по граници парцеле број 2767 до парцеле број 3332 (пут), пресеца га и у правцу севера по његовој западној граници долази до јужне границе парцеле број 2758. Одавде у правцу запада, а по северној граници парцеле број 2760 долази до источне границе парцеле број 3327 (пут) по којој скреће на север до тачке на граници са парцелом број 1880 из које даље скреће на запад, пресеца пут ка северној граници парцеле број 2484, пресеца парцелу број 3317 (пут у усеку) и долази до северне границе парцеле број 2494. По њеној северној, па затим западним границама парцела бр. 2495, 2496, 2498 и 2499 долази до четворомеђе парцела бр. 2499, 2500, 2683 и 2491 на граници Националног парка "Фрушка гора". Овде граница по њој скреће на запад, па на југ до јужне границе парцеле број 2507 по којој се одваја од границе Националног парка према западу и по јужним границама парцела бр. 2508, 2509, 2510, 2513, 2514, 2519, 2520, 2606, 2507, 2605 и 2604 долази до источне границе парцеле број 3328 (пут). Од ове тачке у правцу севера поклапа се са њом до тачке у којој скреће на запад и поклапа се са јужним и западним границама парцела бр. 2537, 2543, 2546, 2541/1 и 2547/2, долази до северне границе парцеле број 2375 (пут) од које по јужним и западним границама парцела бр. 2381/4, 2381/3, 2381/2, 2381/1 и 2382 долази до тремеђе са парцелама бр. 2382, 2384 и 2385 где скреће на исток по северним границама парцела бр. 2382, 2388, 2390 и пресеца парцелу број 2375 до њене источне границе. Одавде по источној граници скреће на југ до парцеле број 2391 (пут) по чијој јужној граници скреће на исток, долази до западне границе парцеле број 2534 коју у правцу североистока, а затим југоистока заобилази, поклапа се са североисточним границама парцела бр. 2533 и 2532, у наставку се поклапа са југоисточном границом парцеле број 2417 (јаруга) до границе парцела бр. 2412 и 2413 у којој скреће на северозапад, пресеца парцелу јаруге и поклапа се са југозападним границама парцела бр. 2410/3, 2410/2 и 2410/1, обухвата парцеле бр. 2410/1 и 2410/4, затим пресеца парцелу број 2216 (пут) и по западним, северним и источним границама обухвата парцеле бр. 2214, 2213, 2211 и 2206 до тремеђе парцела бр. 2211, 2212 и 2183. Овде прелази на јужну границу парцеле број 2183 (пут), у правцу истока пресеца парцелу број 3329 (пут) и по северним границама парцела бр. 2470, 2416, 1901, 1902, у правцу североистока, пресеца парцелу број 1907 (пут), поклапа се са западним границама парцела бр. 1909, 1910, 1911 и 1912 по чијој северној граници скреће на исток, пресеца парцелу број 3326 (пут) до источне границе где по њој скреће на југ, па на југоисток до западне границе парцеле број 1856. У овој тачки скреће на север, поклапа се са западним границама парцела бр. 1856, 1854, 1853, 1850, 1849, 1845, пресеца парцелу број 1844 и даље по западним границама парцела бр. 1842, 1841, 1838, 1834/2, 1830, 1826, по јужној граници парцеле број 1823 скреће 40 m на запад. Из ове тачке скреће на север, пресеца парцелу број 1823 до западне границе парцеле број 1821, одакле по њој и западним границама парцела бр. 1817 и 1809 долази до четворомеђе парцела бр. 1805, 1804, 1808 и 1809. Овде скреће на исток по северним границама парцела бр. 1809, 1810 и 1812, у том правцу пресеца парцеле бр. 1813, 1741

(пут) и 1746/1 на чијој источној граници избија на граници грађевинског подручја насеља Буковац где скреће на југ и поклапа се са њом до почетне тачке описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Широка гудура" у КО Буковац

Граница почиње од најсеверније тачке описа, на западној граници КО Буковац а на северној граници парцеле бр. 2280 по којој скреће на исток, а затим скреће на југ по источним границама парцела бр. 2281, 2284, 2285, 2289 и 2290, затим по северним границама парцела бр. 2292 и 2293 долази до тромеђе парцела бр. 2294 (пут), 3321 (пут) и 2293. Овде скреће на југ источним границама парцела бр. 2293 и 2300, затим на запад, северном границом парцеле број 2301 (пут), до источне границе парцеле број 2310, даље у истом правцу пресеца парцелу број 2312 (пут) и по њеној јужној граници скреће на исток до западне границе парцеле број 3321 (пут) по којој наставља на југ до парцеле број 2348. Одавде у правцу југозапада наставља југоисточним границама парцела бр. 2348, 2349/2, 2349/1 и 2367/1, затим по западној граници парцеле број 2371/12 (пут) до северне границе парцеле број 2374 по којој скреће на исток, па на југ, наставља по источним границама парцела бр. 2373, 2358, 2359, 2360/1, 2360/2, 2360/3, 2360/4, 2360/5, 2360/6, 2561, 2562 и по њеној јужној граници долази до границе КО Буковац по којој скреће на северо-запад и долази до почетне тачке описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Поузак" у КО Буковац

Граница почиње од најзападније тачке описа на тромеђи парцела бр. 3328 (пут), 1955 и 1956 из које се у правцу североистока поклапа са границом парцеле број 3329 (пут) до источне границе парцеле број 5958 из које скреће ка северу пресеца парцелу бр. 3328 (пут) и даље по западној граници парцеле број 1994 на крају које скреће на североисток по северним границама парцела бр. 1994, 1993, 1991, 1990, 1987, 1988, 1986 и 1984. Овде скреће на југоисток по источној граници парцеле број 1984, у том правцу пресеца парцелу број 3328 (пут) и по јужној граници пута у правцу североистока долази до североисточне границе парцеле број 1970 по којој у правцу југоистока обухвата парцела бр. 1969 и 1968, у том правцу пресеца парцелу број 1953 (пут) и по северној граници парцеле број 3318 (поток) у правцу југозапада долази до тачке, која је у правцу североисточне границе парцеле број 1951, у којој скреће на северо-запад и по североисточној граници парцеле број 1951 долази до почетне тачке описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Китош" у КО Буковац

Граница почиње од најисточније тачке описа на тромеђи парцела бр. 3327 (пут), 1162 (пут) и 1161 из које у правцу југозапада по северним границама делова парцела бр. 3321 (пут) и 3320 (пут) долази до тромеђе парцела бр. 3320 (пут), 1125 и 2028. У овој тачки скреће на исток северним границама парцела бр. 2028, 2027, 2024, 2023, 2020, 2019, 2016, 2014, 2012, 2009, 2005, 2004, 2001, 2000, 1131, 1134, 1136, 1141, 1140, 1142, 1150/2, 1152 и 1136, затим скреће на југоисток и по за-

падној граници парцеле број 1162 (пут) долази до почетне тачке описа границе.

Воћарско-виноградарска зона јужно од "Широке гудуре" у КО Буковац

Граница обухвата парцеле бр. 2571 и 2586.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне "Карагача" у КО Петроварадин

Граница описа почиње од најисточније тачке на граници парцела бр. 6652 (пут), 6158 (јаруга) и 6157 одакле у правцу југозапада а по северозападној граници парцеле број 6652 (пут) долази до тачке на јужној граници парцеле број 6285, из које у правцу југа пресеца тај пут и долази до источне границе парцеле број 6595/1 коју у потпуности обухвата и враћа се на северну границу парцеле број 6652 (пут) по којој у правцу запада наставља до тромеђе парцела бр. 6652 (пут), 6585/2 и 6585/3. Из ове тачке у правцу северозапада а по југозападној граници парцеле број 6585/2 долази до њеног краја. Овде граница скреће у правцу североистока по северозападним границама парцела бр. 6585/2, 6574/2, 6574/1, 6573/2, 6573/1, 6572, 6571, 6570, 6569, 6568, 6322/1, 6322/2, 6322/3, 6325, 6324, 6273/1, 6273/2, 6276, 6278, 6282, 6283, 4809 (пут), 6104, 6105, 6116, 6125, 6126, 6127, 6132, 6133, 6137 и 6139, затим по граници исте парцеле скреће на исток и даље по северним границама парцела бр. 6215/1, 6214, 6155 и 6157 долази до почетне тачке описа границе.

Опис границе воћарско-виноградарске зоне у КО Бегеч

За почетну тачку описа границе утврђена је тачка на тромеђи парцела бр. 4108, 4107 и 4345/1(насип). Од ове тачке у правцу североистока граница прати јужну границу парцеле број 4108, тим правцем пресеца парцелу број 4536(пут), затим скреће ка северу, прати источну границу парцеле број 4536 и долази до тромеђе парцела бр. 4536, 3981/1 и 4541(пут). Даље, граница скреће ка истоку, прати јужну границу парцеле број 4541 до тромеђе парцела бр. 4541, 3979 и 4534(пут), затим скреће ка југу, прати западну границу парцеле број 4534 до тромеђе парцела бр. 4345/1, 4534 и 3934. Од ове тачке граница скреће ка западу, прати северну границу парцеле број 4345/1, скреће ка северу, прати источну границу парцеле број 4535(пут), скреће ка западу, прати северну границу парцела бр. 4022(пут) и 4071(пут). Даље граница скреће ка северу, прати источну границу парцела бр. 4537(пут) и 4345/1 и долази до почетне тачке описа границе.

Услови за изградњу у воћарско-виноградарским зонама

Изградња виноградарских кућица у воћарско-виноградарској зони могућа је на основу овог плана под следећим условима:

- минимална површина парцеле је 2.500 m²;
- парцела би, по правилу, требало да има правоугаони или квадратни облик;

- на парцели се може градити виноградарска кућа максималне површине до 30 m² (брото), приземне спратности;
- на парцели није дозвољена изградња других објеката;
- препоручује се да ограда око парцеле буде од жице, висине до 1,5 m.

Уколико је комплекс под засадама већи од 1 ha, на комплексу је могућа изградња објекта за прераду воћа максималне површине до 100 m² бруто. Број објеката и детаљна намена, дефинисаће се урбанистичким пројектом (урбанистичко-архитектонским решењем планиране изградње).

Изградња објеката у воћарско-виноградарским зонама реализоваће се на основу овог, односно, плана генералне регулације.

Изградња нових и легализација постојећих објеката у зони забране изградње дозвољава се уз претходну сагласност Министарства одбране.

7.2. Услови за уређивање туристичко-спортско-рекреативних површина

Туристичко-спортско-рекреативне површине налазе се по правилу у оквиру грађевинског подручја, те ће елементе за уређење ових простора дефинисати планови насељеног места.

Шуме у функцији рекреације по правилу представљају зелене масиве уз реку намењене за рекреацију грађана. У оквиру ових зона није дозвољена изградња објеката.

Могуће је уређење трим и рекреативних стаза са пратећим мобилијаром.

Реализација осталих простора (приградско зеленило, ванградско зеленило, ловна и риболовна подручја) одвијаће се првенствено на основу планова насеља, изузев уколико се на тим површинама планира изградња објеката која није у супротности са основном наменом (јер не угрожавају коришћење суседних простора), када је основ за реализацију план детаљне регулације.

Приликом разраде просторног плана, и плана генералне регулације, за делове атара, а у циљу заштите и очувања пољопривредног земљишта и његовог рационалног коришћења, морају се уважавати следеће смернице:

- 1) избегавати коришћење пољопривредног земљишта у непродуктивне сврхе, а када је то неопходно и постоје могућности (проширење насеља, изградња инфраструктурних система, изградња мини-фарми), користити неплодна или мање продуктивна земљишта;
- 2) уколико се овим планом мења намена пољопривредног земљишта, оно се до момента привођења намени може користити само у пољопривредне сврхе;
- 3) у циљу обезбеђења услова за што ефикасније коришћење земљишта, обезбедити опремање атара одговарајућом инфраструктуром и објектима у функцији пољопривредне производње;

4) изградња објеката супраструктуре у атару дозвољава се, поред описаног, и у следећим условима:

- објекти у функцији рекреације уколико је њихова локација условљена постојањем специфичних природних погодности,
- објекти чија је локација условљена налазиштем и експлоатацијом минералних сировина,
- објекти специјалне намене.

5) приликом спровођења комасације, парцеле оријентисати тако да се максимално ублажи негативан утицај доминантних ветрова и оптимално уклопи постојећа и будућа каналска и путна мрежа;

6) извршити озелењавање површина уз путеве, канале и слободне просторе у оквиру економија, фарми, објеката специјалне намене, комуналне објекте, као и просторе на којима није могуће организовати рационалну пољопривредну производњу.

Основ за реализацију ових комплекса је план детаљне регулације.

Опис границе грађевинског подручја туристичко спортско рекреативне намене у КО Кисач

За почетну тачку описа границе грађевинског подручја утврђена је тачка на тремећи парцела бр. 7659, 7660 и 8154. Од ове тачке граница сече парцелу број 8154 у правцу истока до тачке на тремећи парцела бр. 7681, 7683 и 8154. Даље граница обухвата парцелу број 7681 до тачке на тремећи парцела бр. 7681, 7672 и 8154. Затим сече парцелу број 8154 продуженим правцем северне границе парцеле број 7672 до западне границе парцеле број 8154. Даље граница прати источну и јужну границу парцеле број 7661, јужну, западну и северну границу парцеле број 7660 и долази до тачке која је утврђена као почетна тачка описа границе.

7.3. Услови и мере заштите непокретних културних добара

За реализацију планираних садржаја, за које је основ овај план, односно као смерница за израду планова насељених места, у циљу очувања градитељске баштине, утврђују се услови и мере заштите:

1) Археолошких локалитета:

- пре предузимања било каквих земљаних радова на свим констатованим археолошким локалитетима, као и у зонама заштите, потребно је од надлежног завода исходовати услове заштите. На овим локалитетима и у зонама заштите могућа је изградња инфраструктурних коридора и извођење других грађевинских радова, искључиво уз претходно прибављене мере заштите;
- на целокупном простору обухвата плана, ван зона археолошких локалитета, потребно је пре отпочињања активности, које обухватају земљане радове, благовремено обавестити надлежни завод како би се обезбедио археолошки надзор.

2) Сакралних објеката:

- сакрални објекат уписан у Регистар непокретних културних добара подлеже највишем степену за-

штите што подразумева примену конзерваторско-реставраторских мера у циљу очувања аутентичности, габарита, архитектонских елемената архитектуре, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, материјализације и покретног мобилијара;

- за све радове на уређењу порте, као и заштићеној околини културног добра обавезна је израда пројектне документације у складу са условима и мерама службе заштите. За објекте лоциране ван насеља (Манастир Ковиљ, Римокатоличка црква Марије Снежне, капеле – водиче) неопходно је исходовање мера заштите Завода за заштиту природе Србије; РЈ Нови Сад;

- обавезан предуслов за конзервацију или евентуалну реконструкцију сакралног објекта и припадајућег простора је спровођење неопходних археолошких истраживања.

3) Објекта народног градитељства :

- за објекте уписане у Регистар непокретних културних добара и евидентираних објекте очувати постојеће габарите, архитектонске одлике и традиционалне грађевинске материјале, а према условима и мерама надлежне службе заштите;

- у непосредној околини заштићених објеката забранити изградњу непримерених објеката који својим волуменом, формом и наменом деградирају споменичка својства споменика или угрожавају његову статичку стабилност;

- девастиране објекте реконструисати или заменити на основу сачуваних елемената или доступних података;

- очувати постојећу парцелацију и традиционалну организацију на парцели.

4) Просторних целина насеља:

- сву просторно-планску, урбанистичку и техничку документацију за ове целине радити према условима и мерама заштите утврђеним од надлежне службе заштите;

- потребно је сачувати старе урбане матрице насеља, са карактеристичним елементима и регулацијама, постојећу парцелацију и изграђеност парцела;

- очувати постојеће грађевинске и регулационе линије и принципе и типологију изградње;

- очувати објекте са утврђеним својствима, архитектонске облике, вертикалне и хоризонталне габарите, облике крова, изгледе фасада, материјализацију и декоративне елементе;

- за све радове унутар граница проглашених и евидентираних просторно културно-историјских и амбијенталних целина неопходно је утврђивање услова и мера заштите од надлежне службе заштите;

- нови објекти у оквиру целина морају поштовати постојећу просторну концепцију и размеру, а габарити и волумени морају бити у складу са габаритима и висинама околних заштићених објеката и на слеђеним, дефинисаним профилом улице;

- чишћење и ремоделација заштићених целина од непримерених архитектонских форми;

- у процесима урбаних реконструкција којима би се предвидело уклањање објекта са утврђеним историјским, архитектонским или амбијенталним својствима исто је могуће извести у изузетним случајевима уз претходно утврђене услове и мере заштите надлежне службе заштите;

- доградње постојећих објеката могуће су искључиво у складу са извршеном валоризацијом и утврђеним условима и мерама заштите;

- урбанистичко, комунално и хортикултурно уређење јавних простора мора бити у складу са утврђеним условима и мерама заштите.

7.4. Услови за реализацију инфраструктурних система

За реализацију инфраструктурних система дефинишу се правила уређења и грађења као и плански основ за нове капацитете.

За реконструкцију постојећих капацитета инфраструктуре у оквиру постојећих коридора или регулација основ је овај план.

7.4.1. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре

За реализацију објеката у функцији саобраћаја неопходна је детаљнија разрада која се заснива на концепту дефинисаном овим планом. У друмском саобраћају то подразумева да је у зависности од значаја одређених коридора потребна израда урбанистичких планова детаљније разраде који ће прецизније дефинисати објекте у простору, што зависи од значаја одређених коридора. За постојеће путне правце где је предвиђена рехабилитација, појачано одржавање, реконструкција, правила грађења утврђују се на основу услова из овог плана. За све нове путне правце (планиране обилазнице, општински путеви) обавезна је израда плана детаљне регулације.

У оквиру грађевинских подручја другачије услове може утврдити план генералне регулације, у зависности од конкретних услова.

Друмски саобраћај

За нове путне правце државних путева I и II реда потребна је израда планова детаљне регулације који ће послужити као основа за даљу реализацију, чему би претходила израда генералног пројекта и претходне студије оправданости.

Путни објекти су мостови, надвожњаци, пропусти и сл. Услови за њихову изградњу ће се издавати на основу овог плана ако су утврђене регулационе линије, односно решени имовинско-правни односи (проглашен општи интерес). Уколико је код изградње ових објеката потребно дефинисати регулационе линије, односно није могуће на другачији начин решити имовинско-правне односе обавезна је израда плана детаљне регулације.

Уређење саобраћајних површина регулисано је Законом о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр.

101/05 и 123/07 и 101/11) и Законом о планирању и изградњи, као и планским документом вишег реда.

У складу са чланом 33. Закона о јавним путевима обезбедити зоне потребне прегледности у складу са прописима.

Повезивање постојећих и нових садржаја планирати у складу са чл. 37 и 38. Закона о јавним путевима, уз обезбеђење приоритета безбедног одвијања саобраћаја на државним путевима.

Плановима детаљније разраде предвидети и обезбедити заштитни појас контролисана изградње, у складу са чл. 28, 29. и 30. Закона о јавним путевима. Заштитни појас је појас, са сваке стране јавног пута мерено од путног појаса, односно од крајње тачке попречног профила. Ове ширине заштитних појасева се примењују и у насељима, осим ако је другачије одређено урбанистичким планом.

Табела 14: Елементи¹⁵ (препоруке) државних и општинских путева у атару

ПУТЕВИ	ДП I реда број 7 (од везе са 21) и 21	ДП II реда	општински путеви
ширина коридора (m)	110	40	20
ширина путног појаса (m)	70	20	10
ширина заштитног појаса (m)	20	10	5
саобраћајне траке (m)	2x3,5–постојећи коловоз 2x3,5–планирани коловоз	2x3,25	2x3,0
стабилизована банкина(m)	1,85	-	-
ивичне траке (m)	2x0,35	2x0,3	2x0,3
разделна трака (m)	2,0	-	-
банкаина (m)	2x1,5	2x1,2	2x1,0
носивост (kN)	тежак саобраћај 110	средње тежак саобраћај	лак саобраћај
V _{рас} (km/h)	80/100	80	(50) 60

За остале државне путеве I реда који нису наведени у претходној табели (осим ауто пута Е-75) важе исти услови који су наведени у другој колони претходне табеле, с тим да се потребан број саобраћајних трака одређује на основу генералног пројекта и претходне студије оправданости.

Државне путеве II реда потребно је реконструисати у оквиру постојећих коридора уз обезбеђење елементи активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима а у перспективним радним зонама ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључиво преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз предходно прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка и уз сагласност управљача над јавним путем).

Профиле државних путева II реда у насељеним местима обезбедити као насељске саобраћајнице са елементима уличног профила који омогућује сегрегацију

моторног (динамичког) и немоторног саобраћаја-обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бициклистичком стазом.

Уколико има аутобуских стајалишта на државним путевима I и II реда, у оквиру границе плана детаљне разраде, планирати саобраћајно безбедно регулисан јавни аутобуски превоз, у складу са саобраћајно безбедним карактеристикама и просторним потребама, у складу са чл. 70. и 79. Закона о јавним путевима.

Приликом израде планова детаљније разраде потребно је у делу правила грађења, за грађевинске зоне, дефинисати растојање грађевинске линије у односу на регулациону линију као и начин евентуалних нових прикључака на државне путеве I и II реда.

Планским документом детаљније разраде разрешити проблематику постојећег и перспективног пешачког, стационарног, бициклистичког и јавног градског саобраћаја, као и заштиту постојећих и евентуално нових инсталација.

У складу са чланом 31. Закона о јавним путевима, оградe и дрвеће поред јавних путева подижу се тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја.

Приликом евентуалног планирања инсталација водити рачуна о следећем:

- у заштитном појасу поред јавног пута у складу са чланом 28. став 2. Закона о јавним путевима, може

¹⁵ Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП (Закона о јавним путевима) и Правилника о техничким условима које јавни путеви изван насеља и њихови елементи морају да испуњавају са гледишта безбедности саобраћаја ("Службени лист СФРЈ", бр. 35/81, 45/81 престао да важи "Службени гласник РС", број 50/11).

да се гради, односно поставља водовод, канализација, топловод, железничка пруга и други слични објекти, као и телекомуникациони и електро водови, инсталације, постројења и сл. по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута, која садржи саобраћајно – техничке услове;

- инсталације се могу планирати на катастарским парцелама које се воде као јавно добро - путеви у својини Републике Србије;
- траса инсталација мора се ускладити са постојећим инсталацијама поред и испод јавног пута;
- укрштање са јавним путем предвидети искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, равномерно на пут, у прописаној заштитној цеви;
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута (изузетно спољна ивица коловоза), увећана за по 3 m са сваке стране;
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 m;
- минимална дубина инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1 m;
- уколико се инсталације паралелно воде, морају бити постављене минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољне ивице путног канала за одводњавање) изузетно ивице коловоза уколико се тиме не ремети режим одводњавања коловоза;
- на местима где није могуће задовољити услове из претходног става мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута.

Изградња станица за снабдевање горивом могућа је на свим категорисаним путевима ван насеља, у складу са условима дефинисаним овим планом.

Станице за снабдевање горивом могу бити изграђене са ужим или ширим садржајем.

Под ужим садржајем станице за снабдевање горивом подразумевају се следећи садржаји:

- места за истакане за све врсте горива;
- манипулативна површина;
- цистерне;
- систем цевовода;
- отвори за пуњење и преглед цистерни;
- продајни и пословни простор у функцији станице за снабдевање горивом,
- надстрешница.

Под ширим садржајем станице за снабдевање подразумева се ужи садржај станице за снабдевање горивом, уз додатак следећих садржаја:

- перионице;
- сервисне радионице;
- угоститељства;
- паркинга.

Ако је станицу за снабдевање горивом са ужим садржајем могуће изградити у оквиру постојеће парцеле

пута, основ за изградњу је урбанистички пројекат, уз прибављање сагласности управљача јавног пута. У свим другим случајевима захтева се израда плана детаљне регулације.

Изван регулације пута, станице за снабдевање горивом могуће је градити само на земљишту изнад V класе.

Станице за снабдевање горивом се на просторима предузећа, у циљу обављања њихове делатности, могу градити на основу плана, којим се уређује изградња у оквиру основне намене, уз поштовање саобраћајних и прописа који регулишу безбедност њиховог коришћења и спречавања угрожавања окружења.

Најмања удаљеност прилаза станице за снабдевање горивом од суседне раскрснице је 25 m.

Железнички саобраћај

Изградњи и реконструкцији железничких постројења треба да претходи израда идејних решења и планова детаљне регулације који морају бити усклађени са плановима насеља и програмом модернизације железничког саобраћаја у Србији. На основу тог решења дефинисаће се технички елементи за реализацију појединих објеката који су у функцији железничког саобраћаја. При томе морају бити задовољени следећи услови:

- пружни појас је простор између железничких колосека, земљиште испод колосека лево и десно поред крајних колосека, на одстојању од најмање 8 m, рачунајући од осе крајњих колосека, као и ваздушни простор изнад пруге у висини од 14 m код далековода напона преко 220 kV, рачунајући од горње ивице шине;
- у пружном појасу могу се градити само објекти и постројења у власништву железнице, а изузетно, уз претходну сагласност ЈП "Железнице Србије", могу се градити објекти и постројења других предузећа који служе за утовар и истовар ствари на железници;
- у заштитном пружном појасу, ширине 200 m, се може планирати грађење стамбених, пословних, помоћних и сличних објеката, копање бунара, резервоара, септичких јама, подизање далековода али не ближе од 25 m рачунајући од осе крајњег колосека. На растојању мањем од 25 m могуће је планирати уређење простора изградњом саобраћајница, паркинг простора као и зелених површина при чему треба водити рачуна да високо растиње мора бити на растојању већем од 10 m у односу на осу колосека железничких пруга;
- у заштитном пружном појасу се може планирати паралелно вођење трасе каблова, електричних водова ниског напона, водовода, канализације и других цевовода, али не ближе од 8 m рачунајући од осе крајњих колосека; тачније ван границе железничког земљишта. Такође, може се планирати провод градске комуналне инфраструктуре кроз труп пруге, с тим да се укрштај са другом планира под правим углом, а уколико постоје таква просторна ограничења да се укрштај не може извршити под правим углом, угао не сме бити мањи од 60°. У даљој разради планске документације потребно је да се за сваки продор инфраструктуре кроз труп железничке пруге прибаве конкретни технички услови ЈП "Железнице Србије";

- укрштај железничке пруге са јавним путевима изводи се њиховим свођењем на најнеопходнији број, усмеравањем два или више јавних путева на заједничко место укрштања. Размак између два укрштаја пруге и јавног пута не може да буде мањи од 2000 m;
- укрштање железничке пруге и аутопута и укрштање железничке пруге и пута у станичном реону између улазних, односно излазних скретница од којих почињу станични колосеци, не може бити у истом нивоу;
- укрштање железничке пруге са некатегорисаним путевима изводи се усмеравањем тих путева на најближи јавни пут, који се укршта са односном пругом. Ако то није могуће, треба међусобно повезати некатегорисане путеве и извести њихово укрштање са пругом на заједничком месту;
- при планирању денивелисаних укрштаја пруге и пута изградњом друмских надвожњака, сви елементи ових објеката треба да буду усклађени са елементима пруге на којој се ови објекти планирају. Висина доње ивице конструкције друмског надвожњака изнад пруге биће дефинисана у оквиру посебних техничких услова ЈП "Железнице Србије".

Оправданост изградње регионалне пруге Рума – Петроварадин (Нови Сад), преиспитаће се кроз израду генералног пројекта, са претходном студијом оправданости.

Водни саобраћај

Пловни пут на деоници Дунава у обухвату плана има статус међународног пловног пута класе VIc. Међународни пловни пут дефинисан је прописаним габаритима пловног пута. Вредности параметара габарита пловног пута су:

- минимална дубина пловног пута у односу на ниски пловидбени ниво 2,50 m,
- минимална ширина пловног пута 180,00 m,
- минимални радијус кривине пловног пута 1000,00 m,
- kota доње ивице мостовских конструкција изнад НВПН 9,50 m,
- корисна ширина пловног распона-отвора моста не мање од 120,00 m,
- положај пловидбеног отвора моста дефинише се у односу на осу пловног пута.

Исти статус пловног пута има и део Канала ДТД Нови Сад-Савино Село у делу од ушћа Канала у Дунав до преводнице Нови Сад.

Основни елементи које marina мора да задовољава су:

- обезбеђена и заштићена акваторија и од дејства таласа, ветрова, ледених санти и речног наноса;
- дубина акваторије marina и прилазног навигационог дела (kota дна) мора бити у периоду ниског пловидбеног нивоа већа од највећег газа наутичког пловног објекта за чије је прихват marina технички оспособљена.

Остали елементи marina морају бити изграђени у складу са Правилником о минималним техничким усло-

вима за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката и стандардима за категоризацију marina ("Службени гласник РС", број 56/11).

Прихватни објекти наутичког туризма који подлежу обавези категоризације морају испуњавати и услове прописане за одговарајућу категорију објеката. Ови објекти на пловним рекама морају се лоцирати ван пловног пута и за сваки од њих је потребно у поступку претходног питања исходовати одговарајуће услове меродавних институција. При томе они морају имати:

- обезбеђено стално снабдевање довољним количинама хигијенски исправне воде;
- обезбеђено стално снабдевање електричном енергијом;
- обезбеђено снабдевање горивом;
- у свим просторијама, као и на копненим деловима изграђене обале, инсталирано осветљење;
- изграђен санитарни чвор;
- обезбеђен прикључак на јавну телефонску мрежу на удаљености до 1 km или опремљеност VHF радио опремом;
- обезбеђено снабдевање животним намирницама и пружање угоститељских услуга исхране и пића на удаљености до 1 km.

Локацију градске marine, као и међународних пристаништа потребно је преиспитати у току израде генералног урбанистичког плана града Новог Сада.

Ваздушни саобраћај

За реализацију аеродрома "Ченеј" неопходна је детаљнија разрада која се заснива на концепту дефинисаном овим планом. То значи да је обавезна израда плана детаљне регулације који ће послужити као основ за реализацију, уколико орган надлежан за доношење плана не утврди да је основ за реализацију просторни план подручја посебне намене. Основ за реализацију реконструкције и модернизације садржаја аеродрома на постојећој парцели је овај план.

До сада је урађено следеће:

- Анализа максималних могућности развоја спортског аеродрома "Ченеј" са студијом локације и Генералним планом - 1988. године;
- Генерални пројекат доградње аеродрома Ченеј - 1999. године;
- Инжењерско-геолошка студија, геотехнички елаборат - 1999. године;
- Студија хидролошких и хидрографских параметара - 1999. године;
- Прогноза саобраћаја - 1999. године;
- Студија заштите животне средине - 1999. године;
- Студија утицаја аеродрома "Ченеј" у Новом Саду на животну средину - 1999. године и
- Студија економске оправданости - 1999. године.

Планом се утврђују усмеравајућа правила за изградњу аеродрома "Ченеј".

Полетно-слетна стаза (за путнички саобраћај)

Дужина полетно-слетне стазе у првој фази реконструкције и доградње аеродрома "Ченеј" је минимално 1500 m, а ширина 30 m, с тим да се оставља могућност њеног продужења и проширења (резервација простора), која би се одиграла у оквиру друге фазе развоја у којој би димензије полетно-слетне стазе биле продужене на 2500 m у дужину и 45 m у ширину, за коју постоји резервисан простор. Правац пружања стазе је северозапад - југоисток и не захвата стамбена насеља. Реализацији полетно слетне стазе претходи измештање постојећег мелиоративног канала на растојање око 100 m од стазе (у правцу истока).

Основ за ово постоји у наведеном Генералном пројекту доградње аеродрома Ченеј - 1999. година.

Травната полетно-слетна стаза

Дужина стазе износи 1000 m, ширина 60 m, а лоцирана је са југоисточне стране. Застор треба да буде хумузиран са чврстом травом, а одводњавање преко канала полетно слетне стазе за путнички саобраћај.

Рулне стазе

Рулне стазе повезане су са полетно слетном стазом и пристаништем, ширине су 15 m, а продужавају до платформе за хангар спортске и пољопривредне авијације (ширине 10,5 m). Коловозна конструкција је до 47 cm (као код П.С.С.).

Пристанишна платформа

Платформа је димензија око 115 m x 86 m.

Путеви, паркинзи и прилази

Планира се повезивање комплекса са државним путем I реда М-22, тако што ће се формирати раскрсница у којој ће се обезбедити десна и лева скретања ка аеродрому и изградити аутобуска стајалишта у близини раскрснице. Димензије свих саобраћајних површина дефинисане су прописима и одредиће се у пројектној документацији.

Приступни пут аеродрому (са државним путем I реда М-22) је ширине 7 m, а у близини пристанишне зграде планирају се паркиралишта за путничке аутомобиле (од монтажних плоча), и аутобусе (од асфалт бетона).

У плану се оставља могућност повезивања аеродрома "Ченеј" са железницом и то са југоисточне стране аеродромског комплекса. Ова железничка веза би требала да повезује пристанишну зграду аеродрома и карго магацин са једноколосечном железничком пругом Нови Сад-Римски Шанчеви-Сента-Хоргош, која повезује Бечеј са Новим Садом, а пролази кроз насеље Ченеј.

Зона сигурности летења

Специфична намена овог појаса захтева забрану изградње било каквих препрека осим инсталација аеродрома. То значи да основна стаза аеродрома износи 2600 x 3000 m, а у односу на полетно-слетну стазу је централно постављена. Након изградње аеродрома све препреке морају се уклонити.

Хангари за смештај авиона

Постојећи хангар налази се северозападно од пристанишне платформе, у чијем је продужетку платформа за приступ летилица у хангар. Хангар је димензија око 30 x 37 m, а служиће за спортску и привредну авијацију. Уколико се укаже потреба постоји могућност његове реконструкције истих (или сличних) техничких карактеристика, у складу са захтевима корисника.

Снабдевање горивом

У оквиру комплекса планира се изградња складишта за горива за млазне авионе, друмска возила лаког лож уља. У оквиру складишта морају бити предвиђени приступни путеви и бетонске платформе за истовар горива. Положај резервоара и услови изградње и коришћења морају бити у складу са важећим прописима за објекте ове врсте.

Инфраструктура (комуналне инсталације)

За снабдевање електричном енергијом треба изградити трафо станице које морају задовољити максимално сатно оптерећење за све аеродромске потрошаче.

За телефонске инсталације планира се изградња кућне централе у пристанишној згради преко које су обезбеђене све потребе аеродрома. Централна ће бити повезана на телефонски кабел (спојни пут) који се протеже дуж државног пута I реда М-22.

Да би се омогућило несметано функционисање аеродрома, поред осталог морају се изградити водоводне инсталације и пратећи објекти. То ће се реализовати изградњом водоводног прикључка на планирани вод дуж државног пута I реда М-22 и бушених бунара са црпном станицом, резервоаром и другим пратећим објектима, који се планирају у северозападном делу комплекса. Унутрашње инсталације дефинисаће се у складу са потребама и етапама реализације објеката аеродрома.

Фекална канализација је предвиђена као локална (искључиво за потребе аеродрома), која ће се након пречишћавања упустити у систем мелиорационих канала.

Пре изградње полетно-слетне стазе мора се решити одвођење атмосферских вода. То подразумева измештање постојећег мелиоративног канала и изградњу цевстих колектора у зони писте. Поред мреже отворених и затворених канала мора се изградити црпни базен из кога ће се препумпавати вода у реципијент.

За снабдевање топлотном енергијом предвиђена је изградња котларнице на лож уље, а када се створе услови повезаће се на гасну мрежу на Римским шанчевима.

Пристанишна зграда

Представља објекат за прихват и отпрему путника и пртљага, хитну помоћ, административне садржаје, угоститељске, комерцијалне и друге садржаје намењене корисницима услуга као и склонишни простор за путнике и запослене. Потребно је да буде димензионисан за капацитет од 250 до 260 путника на сат.

Објекат службе контроле летења

У непосредној близини пристанишне зграде (са северозападне стране) предвиђена је изградња објеката

службе контроле летења. Објекат треба да има два тракта: технички блок и торањ контроле летења. Они треба да буду повезани топлом везом.

Спортски аеродром

За потребе спортског аеродрома планирана је изградња травнате полетно-слетне стазе димензија 1000 m x 60 m. Објекат спортског дела аеродрома, након изградње цивилног, добија могућност коришћења свих услуга аеродрома које су предвиђене Генералним пројектом и другом пројектном документацијом.

Хотелски комплекс

Као обавезани садржај у саставу комплекса аеродрома планира се хотел одговарајућег капацитета и категорије.

Простори посебне намене

Ови простори су приближних димензија 400 x 150 m и планирани су на крајевима полетно-слетне стазе на којима је забрањена свака изградња.

Карго магацин

Карго магацин планирати у оквиру аеродромског комплекса за потребе складиштења робе тако да се омогући оптимално одвијање робног транспорта са аеродрома.

При изради пројектне и планске документације документације, са становишта безбедности ваздушног саобраћаја обавезна је примена:

- Закона о ваздушном саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 73/10 и 57/11)
- Правилника о обележавању полетно-слетних и других стаза и пристанишне платформе на аеродрому ("Службени лист СФРЈ", број 47/79)
- Правилника о пројектовању, изградњи и реконструкцији цивилних аеродрома и њиховој класификацији ("Службени лист СФРЈ", број 2/66 и 4/66).

Интермодални транспорт и логистички центри

Интермодални терминал и логистички центар мора бити стратешки лоциран и пројектован у близини укрштања важне транспортне инфраструктуре (друм-железница-река) и робних токова, постојећих инфраструктурних капацитета и већих привредних и дистрибутивних центара уз флексибилност и могућност просторног проширења, како би временом прерастао у логистички центар. За интермодалне терминале потребно је планирати простор површине до 10 ha, а за комплетно развијене логистичке центре, са пратећим подсистемима, до 100 ha.

Логистички центар мора да садржи најмање један интермодални терминал.

7.4.2. Водна инфраструктура

Све системе водне инфраструктуре и објекте градити у складу са важећим законима, правилницима, техничким прописима и препорукама.

Приликом изградње потребно је придржавати се прописаних удаљености од постојећих објеката, као и удаљености при паралелном вођењу инсталација или укрштању са другим објектима инфраструктуре, за шта је потребно прибавити услове и сагласности од власника тих система и објеката.

Водоводне и канализационе системе реализовати као подземну мрежу у оквиру регулација саобраћајница, а на за то одређеним местима у попречним профилима улица.

Реализација водоводних и/или канализационих система предвиђа се у оквиру грађевинских подручја насеља, осим појединих магистралних праваца, који треба да повежу насељске водоводне мреже или сливна канализациона подручја и који ће се реализовати и ван оквира грађевинских подручја насеља.

Приликом изградње водоводног и/или канализационог система, ван јавног земљишта, потребно је прибавити сагласност власника земљишта преко кога би исти прелазили.

Реализација простора, на којима се планира изградња уређаја за прераду воде и пречишћавање отпадних вода, захтева посебну разраду, с обзиром на релативно сложен технолошки процес у њима и специфично обликовање објеката и одвија се на основу планова детаљне регулације или урбанистичких пројеката.

Реализација примарне и секундарне водоводне и канализационе мреже одвија се на основу планова утврђених за намену у којој се реализују.

Реализација деоница водовода или канализације, чији је положај у потпуности условљен и дефинисан техничким потребама конкретног инфраструктурног система и изводи се према програмима јавних комуналних предузећа, а да се тиме не угрожава планирано решење јавне површине или околног простора и уз поштовање свих утврђених мера заштите, може се одвијати на основу планова насеља.

Реализација бране (стационажа Дунава km 1265) дефинисаће се планом подручја посебне намене, с обзиром да се ради о објекту за који грађевинску дозволу издаје покрајински секретаријат надлежан за послове грађевинарства и уз обавезну израду стратешке процене утицаја плана на животну средину, посебно на Бегечку јаму.

Посебно се истиче потреба заштите подручја Парка природе Бегечка јама, од успорних вода након изградње бране.

За уређење и изградњу уређаја за пречишћавање отпадних вода, дефинише се грађевинско земљиште ван грађевинског подручја, а основ за реализацију је овај план, односно план генералне регулације, уз обавезну израду урбанистичког пројекта.

Пречистач-Лединци

Границом подручја за пречистач отпадних вода обухваћене су целе парцеле бр. 560, 561, 562, 563, 564, 565 и 566 у КО Лединци.

Пречистач-Степановићево

За почетну тачку описа границе подручја за пречистач отпадних вода у КО Степановићево утврђена је тач-

ка на тремеђи парцела бр. 3507, 3383 и 2274. Од ове тачке у правцу североистока граница прати јужну границу парцеле број 3383 до тачке описа број 1 чије су координате $Y_1=7397407.05$, $X_1=5029427.27$. Даље, граница скреће ка југу, пресеца парцелу број 2274 и долази границе парцела бр. 2274 и 3507, односно до тачке описа број 2 чије су координате $Y_2=7397434.83$, $X_2=5029356.06$. Од ове тачке граница скреће ка северозападу, прати границу парцела бр. 2274 и 3507 и долази до почетне тачке описа границе.

Услов за реализацију је израда урбанистичког пројекта у складу са одабраном технологијом.

У случају промене концепта пречишћавања отпадних вода, кад се стекну услови, утврде сви потребни економски и технички показатељи, прибаве потребне сагласности и усагласе параметри, могуће је кроз Генерални урбанистички план града Новог Сада и планове генералне регулације извршити потребне корекције, у погледу капацитета планираних локација за изградњу објеката постројења за пречишћавање отпадних вода, у складу са свим потребним условима и сагласностима надлежних институција, уз обавезну израду процене утицаја наведених пројеката на животну средину.

7.4.3. Енергетска инфраструктура

Све енергетске и телекомуникационе системе и објекте градити у складу са важећим законима, правилницима, техничким прописима и препорукама. Приликом изградње потребно је придржавати се прописаних удаљености од постојећих објеката, као и удаљености при паралелном вођењу или укрштању са другим објектима инфраструктуре, за шта је обавезно прибавити услове и сагласности од власника тих објеката. Приликом изградње енергетских или телекомуникационих система и објеката у постојећим или планираним коридорима и у атару, потребно је прибавити сагласност власника земљишта преко кога би исти прелазили.

Делови крупне енергетске инфраструктуре, чији је положај у потпуности условљен и дефинисан техничким потребама појединог инфраструктурног система, реализоваће се на основу програма предузећа задужених за развој система. У сагласности са планираним решењима за јавне површине или околни простор, уз поштовање утврђених мера заштите, они се могу реализовати на основу планова насеља. За потребе изградње далековода (110 kV и више), магистралних гасовода и нафтовода обавезна је израда планова детаљне регулације у којима ће се детаљније дефинисати положај ових објеката и одговарајући заштитни коридори.

Услови за изградњу електроенергетске мреже и објеката

Електроенергетску мрежу градити као подземну или надземну, у зависности од напонског нивоа и техничких могућности. Подземну мрежу градити у регулацијама саобраћајница на за то одређеним местима у попречним профилима улица, који ће се дефинисати и плановима детаљније разраде. Надземну мрежу (и далеководе) градити на одговарајућим стубовима у постојећим и планираним коридорима, у регулацијама саобраћајни-

ца или у атару. За изградњу далековода 20 kV, на подручју атара основ је овај план, односно план генералне регулације насеља.

На водотоцима у обухвату плана дозвољава се изградња малих хидроелектрана и издавање урбанистичких аката за изградњу малих хидроелектрана на основу техничке документације израђене од стране овлашћеног пројектанта уз прибављање услова заштите природе и услова водопривреде и неугрожавање осталих корисника простора.

Основ за реализацију је овај план, односно одговарајући урбанистички план, на територији града.

Услови за изградњу когенерационих постројења, за подручја ван насеља, дефинисаће се плановима генералне / детаљне регулације.

Услови за изградњу гасоводне мреже и објеката

Гасоводну мрежу високог или средњег притиска градити као подземну, у регулацијама саобраћајница (на за то одређеним местима у попречним профилима улица, који ће се дефинисати и плановима детаљније разраде), у постојећим или планираним коридорима, или у атару, према условима надлежне институције.

Услови за изградњу топлификационе мреже и објеката

Топлификациону мрежу градити као подземну, у регулацијама саобраћајница (на за то одређеним местима у попречним профилима улица, који ће се дефинисати и плановима детаљније разраде), у постојећим или планираним коридорима.

Реализација примарне и секундарне електроенергетске мреже и топлификационих водова одвијаће се на основу планова за намену у којој се реализују.

7.4.4. Услови за изградњу телекомуникационе мреже и објеката

Телекомуникациону мрежу градити као подземну, у регулацијама саобраћајница (на за то одређеним местима у попречним профилима улица, који ће се дефинисати и плановима детаљније разраде), у постојећим или планираним коридорима, или у атару према условима надлежне институције.

7.5. Услови којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом, у складу са стандардима приступачности

Да би се особама са инвалидитетом омогућило да самостално живе и у потпуности учествују у свим аспектима живота, неопходно је да им се, на основу једнакости са другима, осигура приступ изграђеном окружењу, превозу, информацијама и комуникацијама, укључујући и информацијске и комуникацијске технологије.

У урбаним и у руралним срединама, обавезно је предузимање мера које ће укључивати идентификацију и уклањање препрека и баријера приступачности.

У том циљу при разради просторног плана, односно реализацији директно на основу овог плана, обавезна је примена Правилника о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица ("Службени гласник РС", број 18/97), којим се разрађују урбанистичко-технички услови за планирање простора јавних саобраћајних и пешачких површина, прилаза до објеката, као и пројектовање објеката и посебних уређаја у њима.

7.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и ратних дејстава

Услови и мере заштите од елементарних непогода и ратних дејстава, уграђени су у сва планска решења, а посебно су обрађени у прилогу уз овај план Урбанистичке мере, услови и захтеви за прилагођавање потребама одбране земље (анекс).

8. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Спровођење овог плана, односно остварење планских решења, захтева прецизирање обавеза и даљих активности након његовог доношења. Ово се односи пре свега на даљу планску разраду као и на примену планских решења из овог плана код других стратешких и секторских планских докумената на нивоу Града.

У мере и инструменте за реализацију просторног плана спадају стратегије развоја Града у целини и у појединим областима; програми које Скупштина Града доноси за уређивање грађевинског земљишта, затим изградњу и одржавање свих инфраструктурних и комуналних система и објеката, основе за уређење атара, али и програми Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине, при чијој изради и доношењу надлежни органи Града имају обавезу иницирања и предлагања да се у њих унесу радови на простору Града, а који се финансирају из средстава Републике, односно АП Војводине.

Поред наведених докумената којима ће се утврђивати носиоци појединих инвестиција, извори средстава, динамика реализације и друго, спровођење плана ће се вршити и даљом обавезном разрадом Законом предвиђеном урбанистичком документацијом, и то доношењем следеће планске документације:

- за град Нови Сад – генерални урбанистички план и планови генералне регулације;
- за сва насељена места – план генералне регулације за насеље у целини.

За насеља Бегеч, Футог, Ветерник, Лединци, Ковил, Каћ и Ченеј, обавезно је да се плановима генералне регулације насеља обухвате и атари.

- за подручја природних добара, брану и инфраструктурне коридоре планови подручја посебне намене.

Орган надлежан за доношење просторног плана подручја посебне намене може утврдити обавезу израде овог плана за аеродром Ченеј и манастир Ковил.

Планови детаљне регулације обавезни су за:

- у области инфраструктуре – аеродром, државни путеви I и II реда (осим унутар грађевинских подручја насеља, где плановима генералне регулације може бити другачије уређено), железничка постројења, системи за наводњавање и уређаји за прераду воде и пречишћавање отпадних вода (ако овим планом није другачије уређено), за далеководне 110 и више kV, за мале електране и когенерациона постројења, за магистралне гасоводе и нафтоводе, као и за станице за снабдевање горивом са ширим садржајем, изван парцеле пута;
- у области изградње у функцији пољопривредне производње за фарме које по капацитету имају обавезу израде студије процене утицаја на животну средину и за рибњаке веће од 10 ha, односно када је потребно утврдити јавно или грађевинско земљиште;
- у оквиру садржаја спорта, рекреације и туризма;
- реализацију садржаја у оквиру викенд-зоне у приобаљу Дунава;
- за цео посед Манастира Ковил, уз прибављање претходних услова надлежних институција за заштиту споменика културе и за заштиту природе;
- рекултивацију мајдана камена, по престанку експлоатације сировина.

Реализација на основу урбанистичког пројекта одвијаће се:

- за комплексе у функцији примарне пољопривредне производње веће од 3 ha, за фарме које због капацитета не подлежу обавези израде студије о процени утицаја на животну средину, а у области инфраструктуре за станице за снабдевање горивом у оквиру парцеле пута;
- за изградњу уређаја за пречишћавање отпадних вода у КО Степановићево и КО Лединци.

Економско-финансијске и организационе мере прецизираће се и конкретизовати свим наведеним плановима и програмима, док је казнене мере за све нелегалне радње у простору, поред предузимања одговарајућих превентивних мера, неопходно предузимати одмах у складу са Законом и подзаконским актима, како би се даља непланска (бесправна) изградња зауставила.

Успостављањем законских и институционалних основа створиће се одговарајући услови за значајније заједничко корпоративно деловање јавног и приватног сектора.

Завршетком реформе система управљања грађевинским земљиштем и успостављањем тржишних односа у тој области очекује се значајније учешће некретнина у привредном развоју планског подручја.

Враћањем имовине локалној самоуправи створиће се услови за обезбеђење финансијских средстава, која ће се користити за развој Града Новог Сада.

Приближавањем Србије ЕУ повећаваће се могућности за коришћење средстава из фондова ЕУ намењених земљама кандидатима за улазак у ЕУ па се у спровођењу овог плана може рачунати и на та средства.

Овим ће се омогућити спровођење просторног плана као акта општег значаја којим јавни сектор координира

и усаглашава економски и социјални развој са физичким, еколошким и културним капацитетима своје територије и обезбеђује просторни развој као трајан процес.

8.1. Приоритетна планска решења и пројекти

Приоритетна планска решења, односно пројекти утврђују се по областима, на основу сагледаног стања и потреба, у сагласности са опредељењима из Стратегије привредног развоја Града Новог Сада, као и у складу са приоритетним планским решењима која су утврђена у РПП АПВ, а која се односе на Град Нови Сад.

Јавне службе

Објекти образовања

На територији Града у области образовања приоритетне активности су:

- обезбеђење просторних услова за пријем 100% деце предшколског и 30% деце јасленог узраста (у сеоским насељима 50% предшколског и 10% јасленог узраста) уз побољшање просторних услова у постојећим комплексима;
- обезбеђење просторних услова за укључивање минимум 30% ученика основних школа у целодневну наставу са продуженим боравком, уз побољшање просторних услова у постојећим комплексима;
- изградња нових школских објеката на Клиси и Детељинари, као и побољшање просторне доступности школа ђацима са веће удаљености;
- изградња објекта средње музичке школе;
- повећање гравитационог подручја средњих школа (организовани ђачки превоз, формирање истурених одељења школа) уз побољшање просторних услова у постојећим комплексима;
- повећање капацитета ученичког и студентског смештаја.

Објекти културе

На територији Града приоритетне активности су:

- изградња концертне сале, у склопу полифункционалног комплекса намењеног садржајима културе,
- активирање постојећих, односно завршавање започетих објеката културе у месним заједницама;
- активирање постојећих напуштених објеката и простора друге намене за потребе културних активности.

Објекти здравства

На територији Града приоритетне активности су:

- решавање проблема недостајућих капацитета Дечије болнице, опште болнице, као и болнице за палијативно збрињавање;
- обезбеђење просторних услова за проширење мреже болничке и ванболничке здравствене заштите на ширем градском подручју;

- реновирање и доградња постојећих капацитета примарне и секундарне здравствене заштите у складу са важећим нормативима.

Објекти социјалне заштите

На територији Града приоритетне активности су:

- обезбеђење просторних услова за формирање нових, недостајућих капацитета у објектима институционалне заштите и бриге о старим лицима, на целој територији Града;
- побољшање просторних услова у постојећим објектима социјалне заштите.

Спорт и рекреација

На територији Града приоритетна је изградња:

- спортских дворана на следећим локацијама Бистрица, Петроварадин, Салајка, Детељинара и Будисава;
- спортског центра за борилачке спортове и атлетiku; вишенаменског отвореног спортског центра; хиподрома за такмичење и тренажну активност коњичног спорта; дома спортова на води.

Поред спортских објеката који треба да задовољавају стандарде за међународна такмичења (градски Спортски и пословни центар "Војводина" испуњава у потпуности), неопходно је да Нови Сад изгради хотел високе категорије капацитета Категорија 4 или 5 звездица) капацитета 250 лежаја, и један спортски хотел са истим капацитетом, како би на тај начин задовољио све услове потребне за организацију великих међународних такмичења.

У односу на шире окружење потребно је следеће:

- јачање сарадње са другим општинама и градовима у организовању свих врста и нивоа спортских манифестација, за све категорије становништва;
- обезбеђење подршке заједничким програмима јавног и приватног сектора.

Привреда

Приоритетне активности у области развоја привреде су:

- завршетак започетих привредних и друштвених реформи, успостављање институција тржишног система и пословног амбијента привлачног за инвестирање;
- стварање одговарајућих просторно-планских услова за привлачење инвеститора (обезбеђивање неопходне урбанистичке документације, инфраструктурно опремање радних зона и других простора намењених за развој привреде).
- оживљавање индустријских brownfield локација;
- учешће у програму транснационалне сарадње – југоисточна Европа (IPA) у областима иновативних приступа и предузетништва и успостављања области одрживог развоја.

Пољопривреда

- успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе;

- развијање биолошких – органских система производње;
- промена сетвене структуре у корист култура са већом тржишном валоризацијом;
- интензивирање сточарске производње.

Туризам

- развој и унапређење туристичких капацитета и туристичке понуде на подручју Града (камп, марина, смештајни капацитети и др.) и повезивање са ширим окружењем.

Саобраћај

Приоритети развоја Града Новог Сада у области саобраћајне инфраструктуре су:

- изградња међународног пута Е-75 (М-22) на територији Града Новог Сада у пуном профилу аутопута;
- изградња новог друмско-железничког моста на месту срушеног Жежељевог моста са две саобраћајне траке и два железничка колосека;
- изградња обилазнице око Петроварадина која ће повезивати државне путеве I реда М-21 и М-22/1, а изградњом моста преко Дунава и међународни пут Е-75 (М-22) и државни пут I реда М-7 код Каћа. Овим ће се остварити најбржа веза ка Зрењанину и даље ка Темишвару;
- модернизација постојеће железничке пруге Београд-Нови Сад-Суботица за брзине до 160 km/сат са доградњом још једног колосека;
- изградња тунела испод Иришког венца;
- реконструкција државних путева према програму Републичке дирекције за путеве (Јавног предузећа);
- реконструкција главних градских саобраћајница у насељима;
- реконструкција дела општинских путева;
- изградња бициклических стаза које ће повезати Нови Сад и насеља;
- укључивање и подржавање пројеката за изградњу "зелених путева" (Project for Public Spaces & Greenways), "бициклических стаза дуж Дунава" (GTZ-Programm für Wirtschafts-und Beschäftigungsförderung in Serbien-WBF) и Европске мреже бициклических стаза "EuroVelo".
- завршетак изградње новосадског железничког чвора;
- ревитализација и електрификација постојећих пруга, а пре свега железничких пруга Петроварадин-Беоцин, Нови Сад-Богојево, Нови Сад-Орловат и Нови Сад-Зрењанин-Темишвар;
- денivelација укрштања државне путне мреже и железничких пруга;
- изградња савремених пристана и пратеће инфраструктуре како би се путницима и путничким бродовима омогућио неометани и што комфорнији приступ обали;

- активно укључивање у реализацију и других пројеката из домена водног саобраћаја утврђених Дунавском стратегијом;
- изградња савременог аеродрома (на месту садашњег аеродрома "Ченеј") оспособљеног за превоз путника;
- изградња RO-RO и huske-pack терминала како би се омогућило увођење интегралног (мултимодалног) транспорта при утовару, истовару и превозу робе.
- стимулисање еколошки прихватљивих система саобраћаја и фаворизовање јавног превоза путника, уз увођење напредних технологија у надзору, контроли и управљању саобраћајем.

Водна инфраструктура

Приоритети развоја Града Новог Сада у области водне инфраструктуре су:

- повезивање свих насеља, у оквиру Града Новог Сада, у јединствени водоводни систем;
- изградња планираног система прераде воде "Петроварадинска ада" и допуна технолошког циклуса постојеће прераде воде "Штранд" са третманом воде на ГАУ филтерима и озоном;
- изградња канализације у насељима у оквиру грађевинских подручја, на просторима ван градског подручја Новог Сада, спроводиће се по сепарационом принципу, односно градиће се независни системи за отпадне и атмосферске воде;
- изградња постројења за пречишћавање отпадних вода, односно довођење у оптималне радне услове постојећих уређаја, која могу бити: централна, групна и локална;
- изградња и довођење у оптимално функционално стање мелиорационих система за одвођење атмосферских вода из атарског подручја, а посебно слива који прихватају атмосферске воде из грађевинских подручја;
- доградња и формирање постојеће сталне одбране од поплава за високе воде вероватноће појаве једном у сто година, тако да се омогући и изврши њено надвишење у циљу формирања сталне или мобилне одбране за високе воде вероватноће појаве једном у хиљаду година за одбрану ужег градског подручја и за ређе водостаје од сто година за преостали простор Града Новог Сада.

Енергетска инфраструктура и телекомуникације

Приоритети развоја Града Новог Сада у области енергетске инфраструктуре су:

- потпуни прелазак са тростепеног на двостепени систем трансформације електричне енергије;
- ДВ 400 kv Нови Сад-Зрењанин-граница са Румунијом;
- изградња преносних ТС 110/20 kv "Центар", "Север 1" и "Ветерник" и пратећих далеководова;
- Увођење једнога вода Нови Сад 3-Нови Сад 5 у ТС Нови Сад 1и ТС Нови Сад 7 (двоструки);

- повезивање топлификационог система у јединствен систем изградњом магистралног вреловода од ТО "Запад" до ТО "Југ" трасом будућег булевар дуж Суботичке пруге;
- потпуна гасификација свих насеља на територији Града;
- повезивање радне зоне "Север I" са ГМРС изградњом гасовода у Приморској улици;
- употреба нових и обновљивих извора енергије ради смањења енергетске потрошње, односно повећања енергетске ефикасности;
- планско и организовано оспособљавање за коришћење обновљивих извора енергије до 10% од садашње потрошње примарне енергије;
- увођење техничких мера за смањење топлотних губитака у зградама (стамбеним и јавним) и термичким процесима производних технологија;
- изградња јединственог кабловског дистрибутивног система.

Заштита животне средине

На основу анализе стања животне средине и њене валоризације са аспекта свих значајних потенцијала и проблема и могућег начина њиховог решавања утврђени су приоритети ради обезбеђивања бољег квалитета животне средине:

- формирање информационог система за заштиту животне средине и успостављање мониторинга и базе података за све загађиваче и активности које се дешавају у животној средини;
- заштита површинских и подземних вода која треба да се обезбеди изградњом канализационе мреже и постројења за прераду употребљених вода;
- санација главних извора загађивања и свих деградираних простора, посебно простора у рафинерији као последица бомбардовања;
- управљање комуналним отпадом које треба да обезбеди санацију и рекултивацију затворених депонија по насељима и санацију постојеће депоније, изградњу санитарне депоније, примарну селекцију и рециклажу сепарираних комуналних отпада.

Управљање опасним отпадом треба да обезбеди:

- сакупљање, складиштење и просторно уређење отпадака анималног порекла; здравствено безбедно сакупљање, одлагање и санацију медицинског отпада;
- предузећа на локацијама са повећаним ризиком због концентрације хазардних постројења или материја треба да своје технологије прилагоде захтевима безбедности околине;
- заштиту природних добара засновану на усклађивању режима заштите и начину експлоатације са императивом чувања, одржавања и регистрација природних вредности и особености;
- заштиту ваздуха обезбеђивањем топлификације, гасификације насеља, повећањем зелених површина и подизањем заштитних зелених коридора, радних зона и дуж оптерећених саобраћајница.

Заштита и уређење предела

Приоритети у области заштите и уређења предела су:

- санирање природних предела нарушених природних и естетских вредности у складу са режимом заштите;
- креирање мреже зелених и јвних простора којом се повезују природне и културне вредности насеља;
- спровођење мера санације угрожених и деградираних простора (каменоломи, јаловишта, подручја екслоатације шљунка, песка, канал ДТД, регионални центар за управљање отпадом /регионална депонија).

Културна добра

- формирање базе података за сва културна добра;
- идентификација урбаног и архитектонског наслеђа.

Комунални објекти и површине

Приоритети у области уређења комуналних површина и изградњи комуналних објеката су:

- санација постојеће и формирање регионалне депоније, за чију функцију је неопходно уређење саборних пунктова у насељима;
- приступање изградњи гробља на Алибеговцу.

9. МЕРЕ ЗА РАВНОМЕРНИ ТЕРИТОРИЈАЛНИ РАЗВОЈ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Нови Сад, један је од најснажнијих урбаних центара на средишној осовини север-југ, носилац је просторног, економског и одрживог развоја метрополитенског подручја и један од носилаца развоја Републике Србије. Просторним планом Републике Србије Нови Сад је сврстан у категорију градова међународног значаја (ФУП међународног значаја у чијем саставу су једанаест општина из непосредног окружења) и у складу са тим утврђена је његова развојна улога.

Повезивање метрополитенских подручја Новог Сада и Београда, као најважнијих развојних центара на коридорима VII и X, веома је значајно са становишта укупног развоја Републике Србије, али и за боље позиционирање међу европским метрополитенским подручјима у процесу европских интеграција. Развојном политиком, заснованој на равнотежи економског и еколошког развоја, Град Нови Сад ће подстицати бржи развој метрополитенског подручја и његово ефикасније интегрисање у европске развојне процесе.

Град Нови Сад ће у функционалном окружењу имати најважнију улогу у активирању развојних ресурса и повезивању општина око развојних пројеката.

Концепција просторног развоја АП Војводине, која је утврђена у РПП АПВ, усмерена је ка остваривању веће развојне равнотеже у оквиру административно-територијалне организације АП Војводине. "Кључну улогу требало би да имају динамични и снажни урбани центри у функционалној вези са својим окружењем, кроз јачање полицентричног урбаног система. Носиоци просторног, тј. интегрисаног и одрживог економског, социјалног и еколошког развоја, биће макрорегионални центар Нови Сад са урбаним центрима: Суботица, Сомбор, Сремска Митровица, Кикинда, Зрењанин, Панчево и Вршац. Наведени градови, кључни генератори просторног развоја

АП Војводине, са својим капацитетима и потенцијалима остаће окосница економског и социјалног развоја АП Војводине, уз нужну претпоставку функционалног повезивања са урбано-руралном структуром у окружењу”.

Овим планом и другим стратешким и развојним плановима и инструментима, планско подручје ће се усмеравати са циљем да се развија као просторно, функционално, економски и социјално јединствена и уравнотежена целина, интегрисана у окружење у складу са заједничким регионалним и ширим интересима. У том циљу, ствараће се просторно-плански услови за реализацију концепта равномерног просторног и економског развоја планског подручја, предузимањем мера којима се:

- стварају просторни и други услови и подстиче развој привреде у насељеним местима планског подручја у складу са расположивим ресурсима и компаративним предностима насеља (планирање и опремање простора за привреду);
- стварају услови за изградњу и функционисање јединствених инфраструктурних система на ширем гравитационом подручју, када за то постоје економски и технички услови (регионални водовод, енергетски систем др);
- децентрализују јавне службе у складу са величном популације насељених места и стандардима за њихово рационално функционисање;
- стварају услови за покретљивост становништва, унапређењем саобраћајне повезаности гравитационог окружења, комуналним опремањем насеља и другим активностима којима се стимулише задржавање становништва у местима становања гравитационог подручја и обезбеђује одговарајућа доступност садржајима на подручју Новог Сада (рад, јавне службе и др.) становницима гравитационог подручја. При томе је најзначајнији развој јавног саобраћаја;
- развијају функционалне везе са суседним јединицама локалне самоуправе путем комплементарних планова и програма просторног развоја.

Концепт равномерног територијалног развоја планског подручја и сарадње са суседним јединицама локалне самоуправе оствариваће се реализацијом овог плана, урбанистичких планова насеља, стратегија развоја, програма уређивања грађевинског земљишта и других инструмената и мера из надлежности локалне самоуправе.

10. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ПЛАНА

Саставни део овог плана су следећи графички прикази:

1. Реферална карта број 1: Намена простора
2. Реферална карта број 2: Мрежа насеља и инфраструктурни системи
3. Реферална карта број 3: Заштита простора и туризам
4. Реферална карта број 4: Карта спровођења
Све карте у размери 1 : 50.000
5. Шематски прикази викенд зона Р 1 : 5000.

Просторни план Града Новог Сада садржи текстуални део који се објављује у "Службеном листу Града Новог Сада" и графичке приказе израђене у три примерка које својим потписом оверава председник Скупштине Града Новог Сада.

По један примерак потписаног оригинала плана чува се у Скупштини Града Новог Сада, Градској управи за урбанизам и стамбене послове, и у Јавном предузећу "Урбанизам" Завод за урбанизам Нови Сад.

Документациона основа плана чува се у Градској управи за урбанизам и стамбене послове.

Просторни план Града Новог Сада доступан је на увид јавности у згради Скупштине Града Новог Сада, Жарка Зрењанина 2, и путем интернета.

Урбанистички планови донети за насеља и делове у обухвату плана остају на снази и примењиваће се и даље, осим у деловима који су у супротности са овим планом, где ће основ за спровођење бити овај план или планови детаљније разраде.

Ступањем на снагу овог плана престају да важе Просторни план Града Новог Сада и Општине Сремски Карловци ("Службени лист општине Нови Сад", број 5/74 и "Службени лист Града Новог Сада", број 9/95), Просторни план подручја посебне намене за рекреацију Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада, број 16/86), Одлука о спровођењу Просторног плана подручја посебне намене за рекреацију Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", број 2/87), Просторни план подручја намењеног пољопривреди Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", број 11/87), Одлука о спровођењу Просторног плана подручја намењеног пољопривреди Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада", број 11/87), и Одлука о приступању изради просторног плана подручја намењеног пољопривреди у Општини Нови Сад ("Службени лист Града Новог Сада", број 5/91).

План ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Града Новог Сада".

**ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА НОВОГ САДА**

